

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Επικαιροποιημένος Οδηγός Σπουδών

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Ο Οδηγός Σπουδών αναθεωρήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2014, επικαιροποιήθηκε τον Απρίλιο του 2018 και τον Ιούνιο του 2020

Επιτροπή Αναμόρφωσης Οδηγού Σπουδών - Μέλη Δ.Ε.Π.

Δόμνα Κακανά, Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Θανάσης Λαΐνας, Κώστας Μάγος, Νίκη Νικονάνου,
Γιάννης Πεχτελίδης, Ευγενία Σηφάκη, Βασίλης Στρογγυλός, Τασούλα Τσιλιμένη

Επιτροπή Επικαιροποίησης 2020

Ελένη Μότσιου, Γιώργος Αμπακούμκιν, Ευγενία Σηφάκη, Ελευθερία Τσέλιου, Γιάννης Πεχτελίδης

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Προλογικό σημείωμα της αναθεωρημένης έκδοσης 2014.....	3
1. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6
Α. Ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	6
Β. Διοίκηση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	6
2. ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Π.Τ.Π.Ε.)	7
Α. Η φιλοσοφία του Τμήματος	7
Β. Ενότητες μαθημάτων.....	9
Γ. Πρακτική άσκηση	12
Δ. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών.....	16
Ε. Επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων	17
ΣΤ. Διοικητική και οργανωτική δομή του Τμήματος	18
Ζ. Γραμματεία	21
3. ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	22
4. ΟΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	34
Α. Μαθήματα Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π. του Τμήματος.....	34
Β. Μαθήματα Πρακτικής Άσκησης	109
Γ. Μαθήματα που σχεδιάστηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος (νυν και παλαιότερα) ή από άλλους διδάσκοντες, και εντάσσονται στο Πρόγραμμα Σπουδών ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής εφ' όσον υπάρχει δυνατότητα ανάθεσης της διδασκαλίας τους με σύμβαση εργασίας.....	112
Δ. Μαθήματα ξένων γλωσσών	130
Ε. Πτυχιακή Εργασία	134
5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	137
Φοιτητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	140

Προλογικό σημείωμα της αναθεωρημένης έκδοσης 2014

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1984 με έδρα τον Βόλο και ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1988 με τρία τμήματα. Ένα από αυτά είναι το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης. Σταδιακά στελεχώθηκε με ικανό αριθμό μελών Δ.Ε.Π. και υπαλλήλων για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, ενώ το πρόγραμμα σπουδών του έχει αναθεωρηθεί ριζικά τουλάχιστον πέντε φορές από την ίδρυσή του, γεγονός που υποδηλώνει ότι το Τμήμα δεν επαναπαύεται ούτε εφησυχάζει αλλά αφουγκράζεται τις προκλήσεις των καιρών, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο διεπιστημονικό πεδίο των Επιστημών της Εκπαίδευσης και επαναπροσδιορίζει τους στόχους και τις επιδιώξεις του με βάση τα νέα δεδομένα που προκύπτουν. Τον Δεκέμβριο του 2013, το Τμήμα πέρασε με μεγάλη επιτυχία την εξωτερική αξιολόγηση από την κρατική Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.Δ.Ι.Π.), η οποία επιβεβαίωσε την αφοσίωση του προσωπικού του Τμήματος στο έργο του και υπογράμμισε τις εξαιρετικές επιδόσεις του, τόσο ως προς το διδακτικό έργο το οποίο επιτελεί όσο και στο πεδίο της καινοτόμου επιστημονικής έρευνας. Η Έκθεση Αξιολόγησης αλλά και τα σχετικά αρχεία παρουσίασης επιμέρους δομών του τμήματος βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.ece.uth.gr/main/el/content/1309-aksiologisi-ptpe>).

Ωστόσο, με δεδομένη τη δέσμευση του Τμήματος, πρώτον, για συνεχή, δυναμική ανανέωση και παρουσία στον ευρωπαϊκό και διεθνή ακαδημαϊκό χώρο, δεύτερον για παροχή δυνατοτήτων στους φοιτητές και στις φοιτήτριές μας για ομαλή ενσωμάτωση σε συναφή προγράμματα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και, τρίτον για την ενίσχυση της κινητικότητάς τους στα πανεπιστήμια του εξωτερικού, αποφασίσαμε να κάνουμε ορισμένες αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών του 2011 προς την κατεύθυνση της διευκόλυνσης των παραπάνω στόχων, αλλά χωρίς ουσιαστική παρέμβαση στην αρχική φιλοσοφία και το πνεύμα του.

Συγχρόνως οι αλλαγές αυτές απορρέουν και εκφράζουν, όσο είναι δυνατόν, τις σκέψεις των μελών Δ.Ε.Π. γύρω από την ανάγκη για ακόμα αποτελεσματικότερη λειτουργία του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. στο πλαίσιο της *in situ* εξωτερικής αξιολόγησης όσο και το σχολιασμό που καταγράφηκε στο τελικό κείμενο της Έκθεσης. Οι αλλαγές που σημειώθηκαν συμψηφίζονται, αφενός, στη μείωση του αριθμού των προσφερόμενων μαθημάτων και, αφετέρου, στην ενδυνάμωσή τους με περισσότερες πιστωτικές μονάδες (ECTS) και, αντίστοιχα, με μεγαλύτερο φόρτο εργασίας για διδάσκοντες και διδασκομένους. Η διάρθρωση του επικαιροποιημένου προγράμματος σπουδών προβλέπει μια μεγάλη γκάμα μαθημάτων επιλογής, δίνοντας τη δυνατότητα στους/τις φοιτητές/ριες να εμβαθύνουν στα ειδικά ενδιαφέροντά τους και να ακολουθήσουν τις προσωπικές τους κλίσεις και ανησυχίες, ενώ τα μαθήματα κορμού (τα οποία θα διδάσκονται πλέον σε σχετικά μικρά αριθμητικώς τμήματα φοιτητών) διασφαλίζουν παράλληλα την εμπέδωση μια στέρεας βάσης γνώσεων, απαραίτητων για την επιστημονική και επαγγελματική πορεία στο χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης.

Βασικός σκοπός του τμήματός μας είναι η προαγωγή της θεωρητικής και ερευνητικής γνώσης και ο συσχετισμός της με την πράξη, ώστε οι απόφοιτοί μας να διαθέτουν υψηλού επιπέδου δεξιότητες που να τους/τις καταστούν ικανούς και ικανές να ανταποκρίνονται με υπευθυνότητα και επάρκεια τόσο στον πολυσύνθετο παιδαγωγικό, διδακτικό και ερευνητικό τους ρόλο, όσο και στη δυναμική των επιστημονικών και επαγγελματικών εξελίξεων στο εγγύς μέλλον.

Προτεραιότητα λοιπόν στο Τμήμα αποτελεί η κατάρτιση κριτικά στοχαζόμενων επιστημόνων, στον ευρύ χώρο της εκπαίδευσης στις μικρές ηλικίες, που δεν επαφίενται σε, συχνά επικρατούσες, παραδοσιακού τύπου παραδοχές, αλλά λειτουργούν στο πλαίσιο μιας διαρκούς προσωπικής αναζήτησης, επιχειρούν την εμβάθυνση στο σύνθετο φαινόμενο της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας, στοχεύουν στην προαγωγή της γνώσης σε ζητήματα μιας δημοκρατικής παιδείας, σχεδιάζουν, αναπτύσσουν και προβληματοποιούν σύγχρονα και ευέλικτα περιβάλλοντα μάθησης με την υποστήριξη των νέων τεχνολογιών, συνδέουν διαλογικά τη θεωρητική με την πρακτική εμπειρία γνώσης σε πλαίσια ανάπτυξης διαδικασιών διδασκαλίας και μάθησης που αφορούν στην εκπαίδευση και αγωγή των παιδιών προσχολικής και πρώτης παιδικής ηλικίας.

Η αλληλεπίδραση της θεωρητικής γνώσης με την εκπαιδευτική διαδικασία, και ειδικότερα του πανεπιστημίου με το σχολείο, υλοποιείται μέσω της Πρακτικής Άσκησης, η οποία συνδέεται δυναμικά με το πρόγραμμα σπουδών σε ένα ευρύ σύνολο μαθημάτων παιδαγωγικών και διδακτικής. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρείται οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να αποκτήσουν όσο το δυνατόν ευρύτερη εμπειρία σύμφωνα με το όραμα του/της εκπαιδευτικού που ερευνά, στοχάζεται, σχεδιάζει, δοκιμάζει το διάλογο θεωρίας-πράξης, αξιολογεί κριτικά και αυτοαξιολογείται, αλλάζει, μετατοπίζεται από στερεότυπες αντιλήψεις, συνεργάζεται, δρα συλλογικά, συναντιέται με νέες ή παλιές ιδέες και δημιουργεί.

Φιλοδοξούμε όλοι και όλες, το διδακτικό/ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό και οι φοιτητές και οι φοιτήτριές μας, η γνώση που παράγεται στο τμήμα μας να συμβάλλει τα μέγιστα στις θεωρητικές και εμπειρικές εξελίξεις του διεπιστημονικού πεδίου των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης, αλλά και στο ευρύτερο πεδίο των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, τροφοδοτώντας θετικά τόσο τον εθνικό όσο και το διεθνή διάλογο και προβληματισμό για το δημόσιο αγαθό της παιδείας.

Τέλος, θέλω ιδιαίτερα να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Οδηγού Σπουδών για τις επίπονες και επίμοχθες προσπάθειες που κατέβαλαν, προκειμένου να ολοκληρωθεί η επικαιροποίηση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και να ενσωματωθούν οι αλλαγές που έγιναν στο κείμενο του Οδηγού Σπουδών που αυτή τη στιγμή κρατάτε στα χέρια σας.

Ευελπιστώ ότι από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 το Πρόγραμμα Σπουδών, στην επικαιροποιημένη του μορφή, θα συμβάλλει ακόμα πιο δυναμικά στη διασφάλιση υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, ώστε οι φοιτητές και οι φοιτήτριές μας να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις μιας κοινωνίας που βρίσκεται σε συνεχή μεταλλαγή και περιπλοκότητα, η οποία απαιτεί, από την μια μεριά, προετοιμασία για εργασία σε συνθήκες

αβεβαιότητας και ρίσκου αλλά, και από την άλλη, εμπιστοσύνη στις σχέσεις, στα συναισθήματα και στη δημιουργικότητα που αναπτύσσονται σε τοπικά και συλλογικά δρώμενα. Ταυτόχρονα, το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών λειτουργεί υποστηρικτικά στην εξειδίκευση των φοιτητών και των φοιτητριών μας σε μια σειρά από τομείς που απαιτούν υψηλού επιπέδου διεπιστημονική, μεθοδολογική και θεωρητική κατάρτιση. Τέλος, εύχομαι το πρόγραμμα αυτό να συμβάλλει εποικοδομητικά και δημιουργικά στα ενδιαφέροντα, στις επιθυμίες και στα όνειρα όλων εμάς, φοιτητών και εκπαιδευτικών, που συμμετέχουμε στη δημιουργία, στην εφαρμογή αλλά και στον μετασχηματισμό του στην πράξη.

Άννα Χρονάκη, Καθηγήτρια
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης (2014)

1. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

A. Ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1984 με το Π.Δ. 83/1984, το οποίο τροποποιήθηκε το 1985 με το Π.Δ. 302/1985. Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ορίστηκε ο Βόλος. Αρχικά, η διοίκηση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ανατέθηκε σε Διοικούσα Επιτροπή, όπως όριζε το Π.Δ. 83/1984. Αυτή έπαυσε να ασκεί τα καθήκοντά της με τον διορισμό των πρώτων Πρυτανικών Αρχών, οι οποίες ανέλαβαν την διοίκηση του Πανεπιστημίου των Φεβρουάριο του 1999. Σήμερα, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό βαθμό με τη λειτουργία 18 Τμημάτων.

B. Διοίκηση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ζήσης Μαμούρης

Καθηγητής του Τμήματος Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας της Σχολής Επιστημών Υγείας

Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης

Ιωάννα Λαλιώτου

Αν. Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Χαράλαμπος Μπιλλίνης, Καθηγητής, Τμήμα Κτηνιατρικής

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας

Ιωάννης Θεοδωράκης, Καθηγητής στο Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων

Στέφανος Παρασκευόπουλος, Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Παναγιώτης Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

2. ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Π.Τ.Π.Ε.)

A. Η φιλοσοφία του Τμήματος

Ίδρυση και Εξέλιξη του Τμήματος

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Π.Ε.) είναι ένα από τα τρία πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που ιδρύθηκαν το 1984, με έδρα το Συγκρότημα Παπαστράτου στο Βόλο. Ανήκε στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου. Αντίστοιχα, η αρχική ονομασία του τμήματος ήταν Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών. Πήρε το σημερινό του όνομα με το Προεδρικό Διάταγμα 236 του 2000, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 200/18-09-2000. Στις 10 Ιουνίου 2003 διεξήχθησαν εκλογές για την αυτονόμηση του Τμήματος και την ανάδειξη Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου. Το Τμήμα είναι στελεχωμένο με 19 μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), 5 μέλη εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.), 1 μέλος Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) και 4 υπαλλήλους για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη· συνεργάζεται επίσης με υποτρόφους ΕΣΠΑ και διδάσκοντες με το ΠΔ 407/80 όπου και όταν προκύπτουν διδακτικές ανάγκες και υπάρχει η ανάλογη διαθεσιμότητα. Τα τελευταία χρόνια δέχεται περίπου 180 φοιτητές/ριες κάθε χρόνο (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έρχονται μέσω μετεγγραφών και κατατακτηρίων εξετάσεων).

Φυσιογνωμία του Τμήματος

Το Π.Τ.Π.Ε. φιλοδοξεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και προκλήσεις των καιρών και έχει διαμορφώσει το πρόγραμμά του έτσι ώστε οι απόφοιτες και οι απόφοιτοί του να είναι σε θέση να λειτουργούν και να παρεμβαίνουν δημιουργικά και αποτελεσματικά στον χώρο του ελληνικού σχολείου αλλά και γενικότερα μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό και διεθνοποιημένο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Η αποστολή του Π.Τ.Π.Ε., που είναι η διδασκαλία και η έρευνα γύρω από την ευαίσθητη περίοδο της προσχολικής και πρώτης παιδικής ηλικίας κατά την οποία διαμορφώνεται η προσωπικότητα του ανθρώπου, μας υποχρεώνει, διδάσκοντες/ουσες και φοιτητές/ριες, να αναζητούμε κάθε στιγμή τις πιο πρόσφορες, δημιουργικές και νεωτερικές μεθόδους που αξιοποιούν τα επιστημονικά δεδομένα, προάγουν τη γνώση και βοηθούν τους/τις αποφοίτους στην παραπέρα ανάπτυξη και εξειδίκευση των ενδιαφερόντων τους.

Ο κύριος σκοπός του τμήματος είναι η κατάρτιση στοχαζόμενων εκπαιδευτικών στη σύγχρονη διδασκαλία και έρευνα στο πλαίσιο νέων περιβαλλόντων μάθησης με την υποστήριξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.), η προώθηση της θεωρίας και της έρευνας που αφορούν στην εκπαίδευση και στην αγωγή στην προσχολική και

πρώτη παιδική ηλικία και η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, τυπικά και άτυπα. Έτσι η προετοιμασία των εκπαιδευτικών διέπεται και υποστηρίζεται, κατ' αρχήν, από τα νέα δεδομένα των επιστημών της παιδαγωγικής, της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας, ενώ συγχρόνως δίνεται η δέουσα έμφαση στα γνωστικά αντικείμενα της προσχολικής και πρώτης παιδικής ηλικίας (γλώσσα και λογοτεχνία, ιστορία, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, τέχνες, τεχνολογία και πολιτισμός) και στις ανάλογες μεθόδους της αγωγής που προσιδιάζουν σε αυτά. Επίσης, το τμήμα παρέχει μαθήματα που καλύπτουν ζητήματα μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, καθώς στο Π.Τ.Π.Ε. η εξοικείωση και η εμπλοκή με την ερευνητική διαδικασία θεωρείται βασικό εργαλείο μάθησης για τους/ τις φοιτητές/ριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, αλλά και μία πολύτιμη δεξιότητα που θα στηρίζει τους/τις αποφοίτους μας σε όλη τη διάρκεια της καριέρας τους.

Με βάση και τα παραπάνω, ως στόχος του Τμήματος ορίζεται η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών σύμφωνα με το μοντέλο του/της εκπαιδευτικού που ερευνά, στοχάζεται, δημιουργεί, σχεδιάζει, εφαρμόζει στην πράξη θεωρητικές προτάσεις, αξιολογεί την πορεία τους, αναστοχάζεται και αυτοαξιολογείται, δηλαδή του/ης στοχαζόμενου/ης εκπαιδευτικού (reflective teacher). Για την υλοποίηση αυτής της προτεραιότητας, θεωρία-έρευνα-παιδαγωγική πράξη αποτελούν ένα αναπόσπαστο αλληλοτροφοδοτούμενο τρίδυμο, το οποίο ολοκληρώνεται με την Πρακτική Άσκηση του 8^{ου} εξαμήνου, καθώς εκτός από τις πανεπιστημιακές διαλέξεις, τα σεμινάρια, τα βιωματικά και εργαστηριακά μαθήματα, το τμήμα εποπτεύει και την Πρακτική Άσκηση σε ποικίλους χώρους που απασχολούν παιδιά προσχολικής και πρώτης παιδικής ηλικίας. Η Πρακτική Άσκηση συνδέεται στενά με τα περισσότερα μαθήματα του προγράμματος και επιχειρεί μια δυναμική σύζευξη της θεωρίας με την έρευνα και τη διδακτική πράξη. Παράλληλα και σε μια δυναμική σχέση με την παραπάνω Πρακτική Άσκηση, λειτουργεί το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (από το 1998 έως σήμερα) σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες, το οποίο χρηματοδοτείται από Ευρωπαϊκά Προγράμματα, είναι αμειβόμενο και αποσκοπεί στην απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας (ΕΠΕΑΕΚ I, II, ΕΣΠΑ).

Τον Δεκέμβριο του 2013 το πρόγραμμα σπουδών του Π.Τ.Π.Ε. πέρασε με μεγάλη επιτυχία τη δοκιμασία της εξωτερικής αξιολόγησης από την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.Δ.Ι.Π.), η Έκθεση της οποίας υπογραμμίζει το γεγονός ότι το Τμήμα φέρνει εις πέρας τους προγραμματικούς του στόχους με αξιοσημείωτη αποτελεσματικότητα (σελ. 19) και επικροτεί, ανάμεσα σε άλλα, τις προσπάθειες των διδασκόντων για καινοτόμες διδακτικές πρακτικές (σελ. 30).

Καθώς, ωστόσο, οι αλλαγές στο χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι ραγδαίες, αποφασίστηκε η περαιτέρω επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών, προς την κατεύθυνση της προσαρμογής του στις πιο πρόσφατες (θετικές και αρνητικές) εξελίξεις στον χώρο του Πανεπιστημίου στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Κατ' αρχάς, μας προβλημάτισε η τελευταία μεγάλη αύξηση του αριθμού των εισακτέων στο τμήμα, η οποία συνοδεύεται, ωστόσο, από παράλληλη δραστική μείωση των πόρων (ανθρώπινων και άλλων) του ιδρύματος,

πράγμα που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας της διδασκαλίας. Για να αντιμετωπίσουμε αυτόν τον κίνδυνο, χωρίσαμε το φοιτητικό σώμα του κάθε έτους σε δύο αριθμητικά ίσες ομάδες, έτσι ώστε να είναι δυνατόν τα μαθήματα κορμού/υποχρεωτικά να προσφέρονται σε τμήματα σχετικά μικρού αριθμού φοιτητών.

Η τελευταία αυτή αναμόρφωση του προγράμματος συνάδει και με ορισμένες συμβουλές της Έκθεσης Αξιολόγησης της Α.Δ.Ι.Π. για ακόμα μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, οι οποίες αφορούν κυρίως στον περιορισμό του αριθμού των προσφερόμενων μαθημάτων και την παράλληλη αύξηση των πιστωτικών μονάδων E.C.T.S. που αντιστοιχούν στο κάθε μάθημα: ακολούθως το κάθε μάθημα επιβαρύνεται με αρκετά μεγαλύτερο φόρτο εργασίας για τους/τις φοιτητές/τριες (με τη μορφή επιπλέον δραστηριοτήτων, εργασιών και προφορικών παρουσιάσεων, μελέτη επιστημονικών κειμένων, κλπ.) πράγμα που προσδίδει έναν περισσότερο ενεργό και υπεύθυνο ρόλο στους φοιτητές/τριες αναφορικά με την οργάνωση και την επιτέλεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η διάρθρωση του επικαιροποιημένου προγράμματος διασφαλίζει κατά τα δύο πρώτα έτη των σπουδών την εμπέδωση μια στέρεας βάσης γνώσεων υποβάθρου, απαραίτητων για την επιστημονική και επαγγελματική πορεία στον χώρο της προσχολικής και πρώτης παιδικής ηλικίας, αλλά μετά το τέταρτο εξάμηνο προβλέπει ακόμα μεγαλύτερη ελευθερία στην επιλογή μαθημάτων, που δίνει τη δυνατότητα στους/τις φοιτητές/τριες να εμβαθύνουν στα ειδικά ενδιαφέροντά τους και να ακολουθήσουν τις προσωπικές τους κλίσεις και ανησυχίες.

B. Ενότητες μαθημάτων

Το Τμήμα προσπαθεί συστηματικά να αναδειξεί και να προβάλλει τους πολλαπλούς τρόπους με τους οποίους τα διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα συνομιλούν μεταξύ τους και συσχετίζονται στο πλαίσιο της εκπαίδευσης. Για λόγους πρακτικής ευκολίας, τα προσφερόμενα μαθήματα χωρίζονται σε πέντε άτυπες ενότητες, οι οποίες, ωστόσο, συνδέονται μεταξύ τους με κοινές δράσεις και μαθήματα που υιοθετούν διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις, όπως, επί παραδείγματι, «Μαθηματικά και λογοτεχνία», «Μουσεία και εκπαίδευση», «Η εκπαίδευση στον κινηματογράφο» και πολλά άλλα.

1. Ενότητα παιδαγωγικών μαθημάτων (με κωδικό Π)

Η *Ενότητα Παιδαγωγικών Μαθημάτων*, περιλαμβάνει γνωστικά αντικείμενα που εμβαθύνουν στην κατανόηση του σύνθετου φαινομένου της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας, προσεγγίζοντας σφαιρικά τις διαφορετικές διαστάσεις της παιδαγωγικής θεωρίας και πράξης. Μέσα από τα μαθήματα της ενότητας των Παιδαγωγικών οι φοιτητές/τριες μελετούν γενικότερα ζητήματα επιστημονικής θεμελίωσης των προϋποθέσεων και των σκοπών της αγωγής, της μάθησης και της διδασκαλίας.

Ειδικότερα, τα μαθήματα της ενότητας αυτής εξετάζουν και αναλύουν σύγχρονα θέματα Παιδαγωγικής επιδιώκοντας να ευαισθητοποιήσουν τον/την μελλοντικό/ή παιδαγωγό της

προσχολικής ηλικίας σε ζητήματα ετερότητας, στη δημιουργία ισότιμων ευκαιριών για όλους τους μαθητές, καθώς και στη γενικότερη κατανόηση της πολυπλοκότητας του σημερινού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, έχοντας ως κεντρικό άξονα τις εξελίξεις της τρίτης χιλιετίας. Η παραπάνω ευαισθητοποίηση αποτελεί απαραίτητη δεξιότητα για τον/τη μελλοντικό/ή Νηπιαγωγό προκειμένου να επιτύχει την εφαρμογή των σκοπών και των στόχων του αναλυτικού προγράμματος, γνωρίζοντας επαρκώς τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των σύγχρονων κοινωνικών συνθηκών.

Το σύνολο των μαθημάτων της ενότητας ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας, συνεισφέρει στη διαμεσολάβηση του σχολείου στην αντιμετώπιση κάθε τύπου διακρίσεων και κοινωνικού αποκλεισμού, στην ανάπτυξη πολιτισμικού πλουραλισμού και στην καλλιέργεια της αξίας της προστασίας του περιβάλλοντος, ζητήματα που τίθενται πλέον παγκόσμια, συμβάλλουν στην πληρέστερη διερεύνηση του αντικειμένου της Παιδαγωγικής και θεωρούνται πρωταρχικής σημασίας για το πρόγραμμα σπουδών του ΠΤΠΕ.

2. Ενότητα μαθημάτων ψυχολογίας και κοινωνιολογίας (με κωδικό Ψ)

Η *Ενότητα Μαθημάτων Ψυχολογίας και Κοινωνιολογίας* περιλαμβάνει μαθήματα που αφορούν σε θέματα θεωρίας, πρακτικών εφαρμογών και έρευνας, από τις επιστήμες της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας και από εξειδικευμένους τομείς τους, όπως η αναπτυξιακή, η εκπαιδευτική και σχολική, η γνωστική, και η κοινωνική ψυχολογία, η κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας και της εκπαίδευσης, η θεωρία και η ανάλυση λόγου με επίκεντρο τη μελέτη αναπαραστάσεων γύρω από την παιδική ηλικία. Μέσα από τις γνώσεις που παρέχονται, μελετάται η διασύνδεση μεταξύ κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος και νόησης, συναισθημάτων και συμπεριφοράς, με άξονα εστιασμού την αλληλεπίδραση και τη δυναμική που αναπτύσσονται στο σχολικό πλαίσιο.

Παράλληλα, η ενότητα παρέχει μαθήματα που καλύπτουν ζητήματα επιστημολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας σε σχέση με τις βασικές προσεγγίσεις τόσο από το πεδίο της ποσοτικής, όσο και από το πεδίο της ποιοτικής κατεύθυνσης

3. Ενότητα ιστορίας, γλώσσας και λογοτεχνίας (με κωδικό Ι)

Η *Ενότητα Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας* περιλαμβάνει τόσο θεωρητικά μαθήματα όσο και μαθήματα διδακτικής μεθοδολογίας. Στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να μελετήσουν τους τρόπους με τους οποίους παράγουν νόημα ο λόγος, η εικόνα και άλλα συμβολικά συστήματα, να καλλιεργήσουν την ιστορική σκέψη και συνείδηση, να εξοικειωθούν με τις μεθόδους προσέγγισης λογοτεχνικών και πολυτροπικών κειμένων και να κατανοήσουν τους μηχανισμούς κατάκτησης της μητρικής γλώσσας, και γενικότερα, τους μηχανισμούς της γλωσσικής καλλιέργειας των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Αυτά επιτυγχάνονται με τη βοήθεια της ιστοριογραφίας, της ανάπτυξης θεωρητικών και εφαρμοσμένων ζητημάτων γλωσσικής επικοινωνίας, των ιστορικών και ιδεολογικών

προσεγγίσεων θεμάτων της νεοελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, αλλά και με την εξοικείωση με στοιχεία του νεοελληνικού πολιτισμού.

Παράλληλα, μελετώνται ζητήματα διδακτικής μεθοδολογίας στα γνωστικά αντικείμενα της ιστορίας, της γλώσσας και της παιδικής λογοτεχνίας, προκειμένου οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να μπορέσουν μελλοντικά να ανταποκριθούν με επάρκεια στις διδακτικές τους υποχρεώσεις. Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να αναζητούν, να επιλέγουν και να αξιοποιούν το γλωσσικό υλικό που θα υποστηρίξει την εισαγωγή των νηπίων, μέσα από αναπτυξιακά κατάλληλες δραστηριότητες, στον γραμματισμό και στη σπουδή του ιστορικού περιβάλλοντος, που θα τα βοηθήσει να αποκτήσουν μια πρώτη αντίληψη της χρονικής ακολουθίας, στοιχειώδεις γνώσεις πολιτισμού, κατανόηση και σεβασμό της ετερότητας, όλα στοιχεία που θα συμβάλλουν στην ψυχοπνευματική τους εξέλιξη.

Τα μαθήματα της λογοτεχνίας και της παιδικής λογοτεχνίας επιχειρούν, επιπλέον, να ενθαρρύνουν τη συγγραφή δοκιμίου αλλά και τη δημιουργική γραφή, ασκώντας έτσι τους φοιτητές και τις φοιτήτριες σε διαφορετικές χρήσεις του γραπτού λόγου και στην ανάπτυξη της δεξιότητας της επιχειρηματολογίας.

4. Ενότητα Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας (με κωδικό Θ)

Τα επιτεύγματα των θετικών επιστημών (φυσικές επιστήμες, μαθηματικά, περιβάλλον και τεχνολογίες) διεισδύουν ολοένα και περισσότερο σε κάθε πτυχή της κοινωνικής και προσωπικής ζωής του σύγχρονου ανθρώπου ανεξαρτήτως ηλικίας, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών. Τα παιδιά είναι μια ευαίσθητη πληθυσμιακή ομάδα, ευάλωτη στην επίδραση των περιβαλλοντικών παραγόντων οι περισσότεροι των οποίων είναι απόρροια της τεχνολογικής εξέλιξης (εντομοκτόνα, ατμοσφαιρική ρύπανση, ραδιοκύματα διατροφή, ήλιος, κάπνισμα, κλπ.). Η συστηματική καταγραφή, μελέτη και μέτρηση των επιπτώσεων των παραγόντων αυτών έχει ανάγκη την κατάλληλη ενημέρωση και εκπαίδευση εκπαιδευτικών και παιδιών.

Επιπλέον, τα παιδιά, στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν την πληθώρα ερεθισμάτων που δέχονται από το φυσικό και τεχνολογικό περιβάλλον στο οποίο ζουν, κατασκευάζουν νοητικές αναπαραστάσεις ή αποκτούν εμπειρίες σχετικά με τον κόσμο και τα φαινόμενά του, πριν ακόμα εισέλθουν στις δομές της τυπικής εκπαίδευσης. Επομένως, η προσπάθεια συστηματικής μελέτης αυτών των θεμάτων από τα πρώτα χρόνια της εκπαίδευσης συμβαδίζει με τις ανάγκες για ανάπτυξη στο φυσικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Η εξοικείωση των παιδιών με τις γνωστικές αυτές περιοχές θέτει τα θεμέλια για την ανάπτυξη ικανών και υπεύθυνων πολιτών, εφοδιασμένων με γνώσεις και δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν ενεργά στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

5. Ενότητα Τεχνών και Πολιτισμού (με κωδικό Τ)

Η *Ενότητα Τεχνών και Πολιτισμού* περιλαμβάνει μαθήματα τόσο θεωρητικά όσο και μαθήματα με πρακτικό προσανατολισμό, που αφορούν τις εικαστικές τέχνες, το κουκλοθέατρο,

το θέατρο στην εκπαίδευση, την ιστορία της τέχνης, την κινητική αγωγή και τον δημιουργικό χορό, τη μουσειακή εκπαίδευση, τη μουσική παιδαγωγική, καθώς και συναφείς τομείς από τον χώρο των Τεχνών και του Πολιτισμού.

Τα μαθήματα της ενότητας αποσκοπούν στην εισαγωγή όλων των φοιτητριών και φοιτητών σε θεμελιώδεις έννοιες των Τεχνών και του Πολιτισμού, στη διδακτική τους, καθώς και στην ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σχέσης μαζί τους, η οποία θεωρείται απαραίτητη για την αξιοποίησή τους σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Γ. Πρακτική άσκηση

Το αναμορφωμένο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.), που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, εξασφαλίζει έναν ουσιαστικό και λειτουργικό συγκερασμό της παιδαγωγικής θεωρίας -όπως αυτή αποτυπώνεται στα σύγχρονα πορίσματα των Επιστημών Αγωγής- με την εκπαιδευτική πράξη, διαμέσου της ανάπτυξης πρακτικών αναστοχασμού. Σκοπός της Π.Α. είναι οι φοιτήτριες/τές, ως μελλοντικές/οί εκπαιδευτικοί, να αναπτύξουν επαγγελματική συνείδηση, στην κατεύθυνση του αναστοχαζόμενου εκπαιδευτικού που ερευνά το έργο του.

Η Π.Α. του Π.Τ.Π.Ε. αναπτύσσεται γύρω από δύο (2) άξονες:

- Ο 1^{ος} άξονας είναι «ενδοσχολικός», που αναφέρεται στην Υποχρεωτική Π.Α. (Υ.Π.Α.) σε νηπιαγωγεία. Η Υ.Π.Α. έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα για όλες τις φοιτήτριες και όλους τους φοιτητές (βλ. αναλυτική περιγραφή παρακάτω).
- Ο 2^{ος} άξονας είναι «εξωσχολικός», που αναφέρεται στην Αμειβόμενη Π.Α. (Α.Π.Α.) και υλοποιείται σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια & παιδικούς σταθμούς, σε κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, σε μουσεία, σε θεατρικές ομάδες, σε κατασκηνώσεις, κ.λπ.

1^{ος} Άξονας

Όσον αφορά τον 1^ο άξονα που αναφέρεται στην Υ.Π.Α. (συνολικής διάρκειας 6 εβδομάδων), αυτός συμπεριλαμβάνει τρία (3) αλληλένδετα επίπεδα ως εξής:

Α' Επίπεδο

Κατά το 3^ο ή 4^ο εξάμηνο σπουδών, οι φοιτήτριες/τές στο πλαίσιο του **υποχρεωτικού** μαθήματος «*Συστηματική παρατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας-Πρακτική Άσκηση*» ασκούνται στη μέθοδο της συστηματικής παρατήρησης της εκπαιδευτικής πράξης, με σκοπό τη σταδιακή γνωριμία τους με το πολύπλοκο εκπαιδευτικό περιβάλλον του νηπιαγωγείου (παρατήρηση και καταγραφή της διδακτικής μεθοδολογίας, του προγράμματος, του παιδαγωγικού κλίματος, του χώρου, του χρόνου, κ.λπ.), καθώς και τη συνειδητοποίηση του ρόλου που θα κληθούν να επιτελέσουν ως μελλοντικές/οί εκπαιδευτικοί. Το εν λόγω μάθημα συμπεριλαμβάνει παρακολούθηση και καταγραφή της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω τριών (3) επιτόπιων επισκέψεων σε νηπιαγωγεία, καθώς και βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών, ανάλυση

παιδαγωγικών και διδακτικών συμβάντων, κριτική συζήτηση, σύνδεση με θεωρία και αναστοχασμό.

B' Επίπεδο

Κατά το 7^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες/τές παρακολουθούν το «*Σεμινάριο προετοιμασίας πρακτικής άσκησης*». Στο μάθημα αυτό ασκούνται στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην πιλοτική τους εφαρμογή σε εκπαιδευτικές δομές, στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και στον επανασχεδιασμό τους. Οι δράσεις αυτές πλαισιώνονται από φροντιστηριακές συναντήσεις των φοιτητριών/τών με μέλη Ε.ΔΙ.Π. για την ανατροφοδότηση και τον αναστοχασμό.

Γ' Επίπεδο

Κατά το 8^ο εξάμηνο, οι φοιτήτριες/τές ασχολούνται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την Π.Α., στο πλαίσιο του μαθήματος «*Πρακτική Άσκηση και Σεμινάριο Πρακτικής Άσκησης*» που έχει ένα συνθετικό χαρακτήρα όλων των προηγούμενων δράσεων. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές συμμετέχουν: (α) σε θεωρητικές διαλέξεις, (β) σε φροντιστηριακές συναντήσεις με μέλη Ε.ΔΙ.Π., καθώς και (γ) στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης στα νηπιαγωγεία.

Για τη συμμετοχή των φοιτητριών/τών στην Π.Α. απαιτείται να έχουν παρακολουθήσει και ολοκληρώσει με επιτυχία 15 από τα 18 υποχρεωτικά μαθήματα των δύο πρώτων ετών σπουδών, καθώς και τα μαθήματα των προηγούμενων δύο (2) επιπέδων Π.Α. που περιγράφονται νωρίτερα.

Η Π.Α. του Γ' επιπέδου αποσκοπεί στο να παρέχει στις/στους μελλοντικές/ούς εκπαιδευτικούς την ευκαιρία να έχουν μια ουσιαστική αλληλεπίδραση με τα νήπια σε βάθος χρόνου, να εφαρμόσουν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της τάξης τους, να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αντιμετωπίσουν δημιουργικά την υπέρβαση των όποιων προβλημάτων.

2^{ος} Άξονας

Όσον αφορά στον 2^ο άξονα που αναφέρεται στην Α.Π.Α., διευκρινίζονται τα παρακάτω:

Παράλληλα με την Υ.Π.Α. του Π.Τ.Π.Ε. και σε μια δυναμική σχέση με αυτή, λειτουργεί το πρόγραμμα Α.Π.Α. με τίτλο «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών και Φοιτητριών» (ΕΣΠΑ 2014-2020). Η χρηματοδότηση του προγράμματος γίνεται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2007-2013» και αναδεικνύει ως προτεραιότητα την ποιοτική αναβάθμιση της Π.Α. στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών του Π.Τ.Π.Ε.

Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του 8^{ου} εξαμήνου, οι φοιτήτριες/τές, σε εθελοντική βάση, επιλέγουν κάποιο εργασιακό περιβάλλον είτε στην έδρα του Π.Θ. είτε στον τόπο κατοικίας τους, όπου θα ασκηθούν σε αληθινές επαγγελματικές συνθήκες. Οι φοιτήτριες/τές αμείβονται από το πρόγραμμα Α.Π.Α. (παρέχοντας έτσι κίνητρα στους εργοδότες να τους προσλάβουν χωρίς εργασιακή εμπειρία και ενδεχομένως να δημιουργήσουν μια εργασιακή

σχέση αμειβόμενη, πιθανώς με το πέρας του προγράμματος, στην περίπτωση που ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας επί δύο μήνες (ενδεχομένως και περισσότερο).

Ειδικότερα, η **Αμειβόμενη Πρακτική Άσκηση (Α.Π.Α.)** του Π.Τ.Π.Ε., που συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ) έχει θεσμοθετηθεί στο Π.Τ.Π.Ε. από το 2009 (αποφ. Γ.Σ. 19^η /1-4-2009 & 2^η /21-10-2009), λειτουργεί συμπληρωματικά με την **Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση (Υ.Π.Α.)** που πραγματοποιούν οι φοιτήτριες/τές σε δημόσια νηπιαγωγεία του Δήμου Βόλου, και αναγνωρίζεται, ως:

- Εγκεκριμένη δραστηριότητα των φοιτητριών/τών συνδεδεμένη με το Πρόγραμμα Σπουδών.
- Έχει **προαιρετικό χαρακτήρα** για τις/τους φοιτήτριες/τές, που επιλέγονται με βάση την ημερομηνία υποβολής της αίτησης που καταθέτουν στο Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα της ΔΑΣΤΑ (Δομή Απασχόλησης και ΣΤΑδιοδρομίας).
- **Δεν βαθμολογείται, αλλά λαμβάνει 10 ECTS** που αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος, σε ειδικό πεδίο που έχει προβλεφθεί για τον σκοπό αυτό.
- Η διάρκειά της είναι **δύο μήνες** και διεξάγεται συνήθως τους καλοκαιρινούς μήνες με δυνατότητα άσκησης σε κάποιους φορείς καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- Συμμετέχουν σε αυτήν φοιτήτριες/τές που βρίσκονται στο **τελευταίο έτος σπουδών (7^ο & 8^ο εξάμηνο)** και έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία τα **2/3 του προγράμματος σπουδών**.

Διεξάγεται κυρίως σε ιδιωτικούς φορείς και επιχειρήσεις, καθώς και σε δημόσιους (π.χ. Ιδιωτικά σχολεία & Παιδικούς Σταθμούς, Παιδικό Σταθμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, σε παιδότοπους, σε μουσεία, σε καλλιτεχνικές ομάδες, παιδικές βιβλιοθήκες, παιδικά χωριά SOS, κλπ.).

Αναλυτικά, οι επιμέρους λεπτομέρειες για την οργάνωση, τη διεξαγωγή και την ολοκλήρωση της Α.Π.Α. (ΕΣΠΑ) συμπεριλαμβάνονται στον ιστότοπο του Π.Τ.Π.Ε.

Το Π.Τ.Π.Ε. με το συγκεκριμένο υπο-έργο έχει καταφέρει -με βάση τις αξιολογήσεις των φοιτητριών/τών που έχουν συμμετάσχει ως τώρα, καθώς και των αντίστοιχων φορέων- να αναβαθμίσει, να ενισχύσει και να επεκτείνει τον θεσμό της Π.Α., συνδέοντας το πανεπιστήμιο με την αγορά εργασίας και δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες πρόσβασης των φοιτητριών/τών σε εργασιακά περιβάλλοντα σχετικά με το αντικείμενο σπουδών τους. Παράλληλα, επιδιώκει την ολοένα και περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ του Τμήματος και των επιχειρήσεων, τόσο του Βόλου ως έδρα του πανεπιστημίου, όσο και των υπόλοιπων τοπικών αγορών εργασίας σε άλλες περιοχές της χώρας. Επιπλέον, αποσκοπεί να δώσει στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του, την ευκαιρία να αποκτήσουν μια πρώτη εργασιακή εμπειρία, να αναπτύξουν επαγγελματική συνείδηση απασχολούμενοι σε αληθινές εργασιακές συνθήκες, να αφομοιώσουν ουσιαστικότερα την επιστημονική γνώση, αλλά και να διευκολύνει τη μετάβαση και ένταξή τους στη ραγδαία εξελισσόμενη αγορά εργασίας.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται μία σειρά

ενεργειών–δράσεων, όπως είναι η αναμόρφωση, επέκταση και ενίσχυση του ήδη υπάρχοντος Προγράμματος Π.Α. με λειτουργική σύνδεσή του με τη νέα Π.Α., η επίτευξη συνεργασίας με νέους φορείς, η αναζήτηση νέων θέσεων Π.Α. ανάλογες του γνωστικού αντικείμενου των φοιτητών/τριών εκτός της περιοχής του νομού Μαγνησίας, η ανάπτυξη του συστήματος εποπτείας και ενημέρωσης τόσο των φοιτητών/τριών, όσο και των επιχειρήσεων – φορέων προκειμένου να επιτευχθεί η βελτίωση και επέκταση του θεσμού, η διεύρυνση του μηχανισμού συνεχούς αξιολόγησης και βελτιστοποίησης του Προγράμματος Π.Α, η εκπόνηση σχεδίου βιωσιμότητας του Προγράμματος, η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των φοιτητών/τριών και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων με τη διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων. Επιστημονική Υπεύθυνη της Υ.Π.Α. και της Α.Π.Α. στο Π.Τ.Π.Ε. είναι η Καθηγήτρια κ. Αικατερίνη Μιχαλοπούλου.

Στοιχεία επικοινωνίας για την Υ.Π.Α. & την Α.Π.Α.

Επιστημονική Υπεύθυνη

Αικατερίνη Μιχαλοπούλου, Καθηγήτρια

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Αργοναυτών & Φιλελλήνων

Νέο Κτίριο, 3^{ος} όροφος, Γραφείο 5

✉ kmihal@uth.gr & ☎ 24210-74814

Πληροφορίες για την Υ.Π.Α.

Γραφείο Πρακτικής Άσκησης Π.Τ.Π.Ε.

Κουμουνδούρου 4 & Ιάσονος

4^{ος} όροφος, Γραφείο Β

✉ pa-ece@uth.gr

Εργαστηριακό-Διδακτικό Προσωπικό (με αλφαβητική σειρά)

Βίτσου Μαγδαληνή
(Ε.ΔΙ.Π.),

✉ mvitsou@uth.gr

☎ 24210 06360

Γραφ. Β3

Γκαραγκούνη-Αραίου
Φωτεινή (Ε.ΔΙ.Π.),

✉ fkaragk@uth.gr

☎ 24210 06359

Γραφ. Β4

Χατζοπούλου Κατιφένεια-
Αγγελική (Ε.ΔΙ.Π.),

✉ kchatzop@uth.gr

Γραφ. Β2

Πληροφορίες για την Α.Π.Α. (ΕΣΠΑ)

Γραφείο Πρακτικής Άσκησης Ε.Λ.Κ.Ε.-Π.Θ.

Γιαννιτσών & Λαχανά, Συγκρότημα Τσαλαπάτα

(Πρόσβαση: με το Αστικό Λεωφορείο Βόλου με τις γραμμές Νο 15 και Νο 3)

☎ 24210-06382, ✉ praktiki.ece@uth.gr, 🌐 <http://pa.uth.gr>

Δευτέρα - Παρασκευή 09:00 - 15:00

Δ. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών

Το ΠΠΣ εστιάζει στην επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων που στοχεύουν στην οικοδόμηση επιστημονικών γνώσεων και επαγγελματικών ικανοτήτων, έτσι ώστε οι φοιτητές/τριες:

- να αναπτύξουν πολύπλευρη και σε υψηλό βαθμό κριτική, αναλυτική και συνθετική σκέψη
- να είναι σε θέση να αναζητούν νέα επιστημονικά/ερευνητικά δεδομένα και να μπορούν να προσαρμόζονται σε αυτά
- να επεξεργάζονται κριτικά και να αντιμετωπίζουν δυναμικά και αντικειμενικά επίκαιρα κοινωνικά ζητήματα που αφορούν τη διαφορετικότητα και κάθε είδους ετερότητα (εθνοτική, θρησκευτική, φύλων κτλ.), τα οποία αποτελούν σύγχρονες παιδαγωγικές προκλήσεις
- να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο τα μικρά παιδιά μαθαίνουν και επεξεργάζονται έννοιες και να ενισχύουν την ολόπλευρη ανάπτυξή τους, δηλαδή την υποστήριξη των ικανοτήτων τους και την συναισθηματική και κοινωνική τους ενδυνάμωση μέσα από μια ολιστική παιδαγωγική προσέγγιση
- να διεπιδρούν με τα νήπια ενθαρρύνοντας την ενεργητική μάθηση και να υποστηρίζουν τη δημιουργικότητα
- να σχεδιάζουν, να δημιουργούν, να εμπλουτίζουν και να ανασχεδιάζουν τυπικά και άτυπα, ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα, τόσο στα πλαίσια της ατομικής, όσο και της συλλογικής μάθησης
- να ιεραρχούν κατάλληλα στόχους και προτεραιότητες και να είναι σε θέση να σχεδιάσουν, να οργανώσουν, να πραγματοποιήσουν και να αξιολογήσουν την εκπαιδευτική διαδικασία σύμφωνα με τους στόχους και προτεραιότητες που είχαν τεθεί
- να είναι σε θέση να ελέγχουν το έργο τους και τα αποτελέσματά του, να αναστοχάζονται πάνω στις πρακτικές τους και να αναπροσαρμόζουν τη διδασκαλία τους με βάση την αυτοαξιολόγηση, την έρευνα, και τις νέες παιδαγωγικές και επιστημονικές αντιλήψεις
- να ενημερώνονται για τις παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και να τις αξιοποιούν ως εργαλείο μάθησης.

Ε. Επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων

Οι απόφοιτοι του Τμήματος, μπορούν να απασχοληθούν:

- ως Εκπαιδευτικοί - Νηπιαγωγοί:
  - σε Δημόσια ή ιδιωτικά Νηπιαγωγεία,
  - σε Δημοτικούς και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς,
  - σε Δημοτικά ή Ιδιωτικά κέντρα Δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (στέκια παιδιού, εργαστήρια εικαστικών, θεατρικού παιχνιδιού, μουσικής, ρυθμικής αγωγής, κλπ.),ακόμη και ως Δάσκαλοι/ες σε Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία για την Α' & Β' τάξη δημοτικού,
- ως παιδαγωγοί για εκπόνηση & υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε Μουσεία, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, κλπ.,
- ως στελέχη/παιδαγωγοί σε ελληνικές και διεθνείς ΜΚΟ και άλλους οργανισμούς που πραγματοποιούν εκπαιδευτικά πρόγραμμα καθώς και σε φορείς και οργανισμούς που ασχολούνται με την εκπαίδευση παιδιών που ανήκουν σε πολιτισμικές μειονότητες και μειονότητες που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό,
- ως παιδαγωγοί στα ΜΜΕ για εκπόνηση εκπομπών ή εφημερίδων και περιοδικών για παιδιά,
- ως εμπνευστές/τριες σε χώρους που εξειδικεύονται με την αναψυχή των παιδιών, στελέχη σε παιδικές κατασκηνώσεις, κλπ.

ΣΤ. Διοικητική και οργανωτική δομή του Τμήματος

Πρόεδρος: Απόστολος Μαγουλιώτης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Μάγος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο τμήμα

Όνοματεπώνυμο	Ακαδημαϊκή Βαθμίδα	Γνωστικό Αντικείμενο	Τηλέφωνο	E-mail
Αμπακούμκιν Γεώργιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνική Ψυχολογία	24210 06356	gabak@uth.gr
Δερμιτζάκη Ειρήνη	Καθηγήτρια	Εκπαιδευτική Ψυχολογία	24210 74790	idermitzaki@uth.gr
Κανελλόπουλος Παναγιώτης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Μουσική Παιδαγωγική	24210 06362	pankanel@uth.gr
Καρασαββίδης Ηλίας	Επίκουρος Καθηγητής	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας και Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση	24210 74994	ikaras@uth.gr
Κατσαρίδου Μάρθα	Επίκουρη Καθηγήτρια	Θέατρο στην Εκπαίδευση: Παιδαγωγικές και Βιοματικές προσεγγίσεις	24210 74683	mkatsaridou@uth.gr
Λαΐνας Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	24210 74807	athlain@uth.gr
Μάγος Κώστας	Αναπληρωτής Καθηγητής	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	24210 06357	magos@uth.gr
Μαγουλιώτης Απόστολος	Καθηγητής	Εικαστικές Τέχνες και Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση	24210 74816	amagouliotis@uth.gr
Μιχαλοπούλου Κατερίνα	Καθηγήτρια	Θεωρία και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Νηπιαγωγείου	24210 74814	kmihal@uth.gr

Όνοματεπώνυμο	Ακαδημαϊκή Βαθμίδα	Γνωστικό Αντικείμενο	Τηλέφωνο	E-mail
Μότσιου Ελένη	Επίκουρη Καθηγήτρια	Θεωρία και Ανάπτυξη της Γλώσσας σε Μονόγλωσσους και Δίγλωσσους Ομιλητές	24210 06361	emotsiou@uth.gr
Μπονώτη Φωτεινή	Καθηγήτρια	Ψυχολογία της Ανάπτυξης	24210 74735	fbonoti@uth.gr
Νικονάνου Νίκη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Μουσειακή Εκπαίδευση σε Χώρους Τέχνης, Πολιτισμού και Επιστημών	24210 74782	niknik@uth.gr
Πανταζής Βασίλης	Καθηγητής	Κοινωνική Παιδαγωγική: Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	24210 06354	pantazisv@uth.gr
Πεχτελίδης Γιάννης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	24210 74702	pechtelidis@uth.gr
Σηφάκη Ευγενία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Θεωρία της Λογοτεχνίας: Ανάλυση Κειμένων	24210 06363	evsifaki@uth.gr
Τσεβρένη Ίριδα	Επίκουρη Καθηγήτρια	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	24210 74358	itsevreni@uth.gr
Τσέλιου Ελευθερία	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Μεθοδολογία Έρευνας και Ποιοτικές Μέθοδοι	24210 06358	tseliou@uth.gr
Τσιλιμένη Τασούλα	Καθηγήτρια	Παιδική Λογοτεχνία: Αφήγηση και Μυθοπλασία στην Προσχολική Εκπαίδευση	24210 74671	tsilimeni@uth.gr
Χρονάκη Άννα	Καθηγήτρια	Μαθηματική Εκπαίδευση και Ανοιχτές Τεχνολογίες Μάθησης	24210 74749	chronaki@uth.gr

Μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρέτησαν στο Τμήμα

- Αναγνωστόπουλος Βασίλειος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Ζαφειροπούλου Μαρία, Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Λεονταρή Αγγελική , Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Νάκου Ειρήνη, Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Κοντογιάννη Άλκηστις (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Βιδάλη Άννα (συνταξιοδοτήθηκε)
- Δεληγιάννης Δημήτρης (απεβίωσε)
- Ευαγγέλου Δήμητρα (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Αυγερινός Θεόδωρος (συνταξιοδοτήθηκε)
- Μπαρμπούση Βάσω (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Λάμνιαν Κωνσταντίνος (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Τμήμα του Π.Θ.)
- Σολομωνίδου Χριστίνα (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Τμήμα του Π.Θ.)
- Πιπεράκης Στυλιανός (συνταξιοδοτήθηκε)
- Αραπάκη Πολυξένη (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Κακανά Δόμνα (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Παπαδοπούλου Μαρία (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Σακκής Δημήτριος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Στρογγυλός Βασίλης (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)
- Τσουβαλά Μαρία (συνταξιοδοτήθηκε)
- Χρηστίδου Βασιλεία (παραιτήθηκε, εκλογή σε άλλο Πανεπιστήμιο)

Μέλη Ε.ΔΙ.Π.

- Γκαραγκούνη-Αραίου Φωτεινή
- Βίτσου Μάγδα
- Κονταξή Ελένη
- Μαντζάρης Δημήτριος
- Χατζοπούλου Κατιφένια

Μέλος Ε.ΤΕ.Π.

- Λιάντζουρα Έφη

Z. Γραμματεία

Ταχυδρομική διεύθυνση γραμματείας

Παραλιακό Συγκρότημα Π.Θ.
Αργοναυτών & Φιλελλήνων,
Τ.Κ. 38221, Βόλος,
Κτίριο Γ', Ισόγειο.

Γραμματέας τμήματος

Βασιλική Σουμπενιώτη
Συνελεύσεις, Εκλεκτορικά
Τηλ.: 24210 74898
fax: 24210 74805
e-mail: souben@uth.gr

Γραμματειακή υποστήριξη

Αναστασία Καρακατσάνη
Εγγραφές, Μεταγραφές, Κατατακτήριες, Ωρολόγιο Πρόγραμμα, Πρόγραμμα Εξετάσεων,
Βαθμολογίες, Δηλώσεις Μαθημάτων, Πιστοποιητικά, Μεταπτυχιακοί φοιτητές,
Υποψήφιοι Διδάκτορες
Τηλ.: 24210 74803, fax: 24210 74801
e-mail: akarakatsani@uth.gr

Έφη Λιάντζουρα

Οικονομικά Τμήματος, Εύδοξος, Ακαδημαϊκή Ταυτότητα, Υποψήφιοι Διδάκτορες
Τηλ.: 24210 74888, fax: 24210 74801
e-mail: eliantzoura@uth.gr

Αλεξάνδρα Δαδάνη

Πρακτικά Συνελεύσεων, Επικουρική υποστήριξη στη διαδικασία των Εκλεκτορικών
Σωμάτων, Μετεγγραφές φοιτητών, Διαδικασία έκδοσης παπύρων των φοιτητών του
Π.Τ.Π.Ε., Ταυτοποίηση νεοεισερχόμενων φοιτητών, Έκδοση πιστοποιητικών των
φοιτητών
Τηλ.: 24210 74753, fax: 24210 74801
e-mail: dadani@uth.gr

3. ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα μαθημάτων περιλαμβάνει μαθήματα υποχρεωτικά, επιλογής και σεμινάρια πρακτικής άσκησης τα οποία κατανέμονται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών (4 έτη), όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΓΡΑΠΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1 ^ο Εξάμηνο	5					5
2 ^ο Εξάμηνο	5					5
3 ^ο Εξάμηνο	4		1	1		6
4 ^ο Εξάμηνο	4		1	1		6
5 ^ο Εξάμηνο		6				6
6 ^ο Εξάμηνο		6				6
7 ^ο Εξάμηνο		5			1	6
8 ^ο Εξάμηνο		3			1	4
ΣΥΝΟΛΟ	18	20		4	2	44

Πίνακας 1. Μαθήματα σε κάθε εξάμηνο

Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου

Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής/η φοιτήτρια είναι υποχρεωμένος/η:

A) να παρακολουθήσει επιτυχώς συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων σε οκτώ τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών (4 έτη), όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα και συγκεκριμένα:

- 18 μαθήματα υποχρεωτικά (Υ)*
- 20 μαθήματα επιλογής (Ε)
- 2 εξαμηνιαία μαθήματα ξένης γλώσσας (ΞΛ)
- 2 εξαμηνιαία μαθήματα ελληνικού γραπτού λόγου (Φ)
- 2 σεμινάρια (Σ)

B) να συγκεντρώσει 240 μονάδες ECTS[†] (30 σε κάθε εξάμηνο σπουδών) και, ως εκ τούτου, στο τέλος κάθε εξαμήνου κάθε φοιτητής/τρια θα πρέπει να ελέγχει τον αριθμό μονάδων που έχει συγκεντρώσει. Οι μονάδες ECTS που αντιστοιχούν στα μαθήματα αναφέρονται στον Πίνακα 2:

* Στα υποχρεωτικά μαθήματα συμπεριλαμβάνονται και τα 2 σεμινάρια του 4^{ου} έτους

† Πρόκειται για μονάδες που δίδονται σε κάθε μάθημα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων σε όλη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Υποχρεωτικά	6
Επιλογής	5
Σεμινάριο Πρακτικής Άσκησης 7 ^{ου} Εξαμήνου	5
Σεμινάριο Πρακτικής Άσκησης 8 ^{ου} Εξαμήνου και πρακτική άσκηση	15
Γραπτός ακαδημαϊκός λόγος	3
Ξένες Γλώσσες	3

Πίνακας 2. Μαθήματα και πιστωτικές μονάδες (ECTS)

Προσφερόμενα μαθήματα και δηλώσεις μαθημάτων

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος μπορούν να δηλώσουν μαθήματα από τα προσφερόμενα του ΠΤΠΕ καθώς και από τα προσφερόμενα μαθήματα άλλων Τμημάτων της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών.[‡] Τα μαθήματα από άλλα Τμήματα της Σχολής προσφέρονται μόνο ως μαθήματα επιλογής (E) και τους αποδίδονται 5 ECTS.

Στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών προσφέρονται μόνο μαθήματα υποχρεωτικά (Y). Στο δεύτερο και τρίτο εξάμηνο σπουδών προσφέρονται υποχρεωτικά μαθήματα (Y), ξένες γλώσσες (ΞΓ) και μαθήματα γραπτού ακαδημαϊκού λόγου (Φ), ενώ στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα σπουδών προσφέρονται μαθήματα επιλογής (E)[§] και σεμινάρια πρακτικής άσκησης (Σ).

Όλα τα υποχρεωτικά (Y) μαθήματα διδάσκονται σε χειμερινό και σε εαρινό εξάμηνο με την ίδια ακριβώς διδακτική ύλη και οι φοιτητές/τριες μπορούν να τα επιλέξουν σε ένα από τα δύο εξάμηνα. Ο αριθμός των προσφερόμενων υποχρεωτικών μαθημάτων ενδέχεται να ξεπερνά τον αριθμό των μαθημάτων που χρειάζεται να δηλωθούν από τους φοιτητές για την απόκτηση του πτυχίου τους. Τα μαθήματα έχουν όριο ως προς τον αριθμό των φοιτητών (πλαφόν) που μπορούν να δεχτούν. Το όριο του αριθμού των φοιτητών σε κάθε μάθημα ορίζεται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τη Γενική Συνέλευση. Ορισμένα από τα μαθήματα επιλογής ορίζονται από τους διδάσκοντες ως Εργαστηριακά. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται από τους/τις φοιτητές/τριες που θα τα επιλέξουν υποχρεωτική παρακολούθηση, που ελέγχεται με τη συμπλήρωση παρουσιολογίου.

Οι φοιτητές/τριες που δεν εξετάστηκαν επιτυχώς σε κάποιο υποχρεωτικό μάθημα οφείλουν

[‡] Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν τις δηλώσεις μαθημάτων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΠΤΠΕ λίστα με προσφερόμενα μαθήματα άλλων Τμημάτων της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

[§] Στο πρόγραμμα σπουδών προσφέρονται 2 (δύο) μαθήματα από τη Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Π.Θ. Πρόκειται για τα μαθήματα: «Εισαγωγή στην επιχειρηματικότητα» στο 6ο εξάμηνο σπουδών και «Ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων» στο 7ο εξάμηνο σπουδών. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να δηλωθούν ως μαθήματα επιλογής.

την επόμενη χρονιά να δηλώσουν το ίδιο υποχρεωτικό μάθημα. Μόνο σε περίπτωση που το μάθημα αυτό δεν προσφέρεται την επόμενη χρονιά, μπορούν να δηλώσουν κάποιο άλλο υποχρεωτικό μάθημα. Αντίθετα, οι φοιτήτριες/τές που δεν εξετάστηκαν επιτυχώς σε μάθημα επιλογής έχουν δικαίωμα την επόμενη χρονιά να το αντικαταστήσουν με κάποιο άλλο.

Κάθε εξάμηνο δηλώνονται (v) μαθήματα, όπου (v) ο αριθμός των μαθημάτων που χρειάζεται να δηλώσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες κάθε εξάμηνο, όπως ορίζεται στον Πίνακα 1. Πέραν του 3^{ου} εξαμήνου, σε περίπτωση χρωστούμενων μαθημάτων, μπορούν να δηλωθούν κατ' ανώτερο v+3 μαθήματα (χειμερινού ή εαρινού, αντίστοιχα).

Οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται ηλεκτρονικά στην αρχή κάθε εξαμήνου, σε μέρες και ώρες που ορίζονται από τη γραμματεία του τμήματος.

Προσοχή:

- 1) Τα Υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται σε δύο ομάδες φοιτητών/ριών. Οι φοιτητές/ριες παρακολουθούν τα υποχρεωτικά μαθήματα που αναλογούν στην ομάδα στην οποία στην οποία έχουν τοποθετηθεί από τη γραμματεία. Εξετάζονται στα μαθήματα που έχουν οριστεί για την ομάδα τους κατά το χειμερινό εξάμηνο στην εξεταστική περίοδο του Φεβρουαρίου ή/και στην εξεταστική του επόμενου Σεπτεμβρίου. Αντίστοιχα, εξετάζονται στα μαθήματα στα οποία εγγράφονται για το εαρινό εξάμηνο στην εξεταστική του Ιουνίου και στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές/ριες έχουν δικαίωμα να δηλώνουν μόνο μαθήματα της ομάδας στην οποία ανήκουν. Αυτό ισχύει και για όλους και όλες τους/τις φοιτητές/ριες όλων των εξαμήνων, και τους «επί πτυχίω».
- 2) Οι φοιτητές/ριες του 9^{ου} εξαμήνου και άνω έχουν δικαίωμα να δηλώνουν μαθήματα Επιλογής από τα προηγούμενα εξάμηνα, έτσι ώστε να συμπληρώσουν τον αριθμό των μαθημάτων και τις μονάδες ECTS που χρειάζονται για το πτυχίο τους. Ωστόσο, **δεν έχουν δικαίωμα να δηλώσουν μαθήματα που χαρακτηρίζονται Εργαστηριακά.**

Αναλυτικά τα προσφερόμενα μαθήματα παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες: **

** Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται εδώ συμπεριλαμβάνει όλα τα μαθήματα των μελών Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π. Το πρόγραμμα του κάθε ακαδημαϊκού έτους θα παρουσιάζει αποκλίσεις από αυτό, καθώς θα εμπλουτίζεται με την προσθήκη μαθημάτων συμβασιούχων διδασκόντων, ενώ ενδέχεται να μην προσφέρονται ορισμένα μαθήματα μελών Δ.Ε.Π. που θα απουσιάζουν με επιστημονική άδεια. Επομένως, οι φοιτητές θα πρέπει να συμβουλευονται την ιστοσελίδα του Τμήματος για κάθε ακαδημαϊκό έτος.

Εξάμηνο 1ο (5Υ)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Κοινωνική ψυχολογία Ι	Αμπακούμκιν	ΨΥ	ΨΧ0700	6
Εισαγωγή στη μουσική και την παιδαγωγική της: σύγχρονες προσεγγίσεις	Κανελλόπουλος	ΤΥ	ΚΤ1430	6
Ψηφιακά Μέσα	Καρασαββίδης	ΘΥ	ΘΠ0300	6
Η διαπολιτισμική διάσταση στην προσχολική εκπαίδευση	Μάγος	ΠΥ	ΠΑ1320	6
Εικαστική Παιδαγωγική	Μαγουλιώτης	ΤΥ	ΚΤ0101	6
Θεωρία και μεθοδολογία δραστηριοτήτων νηπιαγωγείου	Μιχαλοπούλου	ΠΥ	ΠΑ0103	6
Η ανάπτυξη του λόγου στο παιδί	Μότσιου	ΙΥ	ΓΛ0615	6
Αναπτυξιακή Ψυχολογία	Μπονώτη	ΨΥ	ΨΧ9040	6
Κοινωνική παιδαγωγική και βασικές παιδαγωγικές έννοιες	Πανταζής	ΠΥ	ΠΑ1250	6
Ζητήματα Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΥ	ΠΠ0201	6
Εισαγωγή στη θεωρία λογοτεχνίας	Σηφάκη	ΙΥ	ΠΠ1021	6
Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία	Τσιλιμένη	ΙΥ	ΓΛ0307	6
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Τσεβρένη	ΘΥ	ΘΠ0502	6

Εξάμηνο 2^ο (5Υ)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Κοινωνική ψυχολογία Ι	Αμπακούμκιν	ΨΥ	ΨΧ0700	6
Εισαγωγή στη μουσική και την παιδαγωγική της: σύγχρονες προσεγγίσεις	Κανελλόπουλος	ΤΥ	ΚΤ1430	6
Ψηφιακά Μέσα	Καρασαββίδης	ΘΥ	ΘΠ0300	6
Η διαπολιτισμική διάσταση στην προσχολική εκπαίδευση	Μάγος	ΠΥ	ΠΔ1320	6
Εικαστική Παιδαγωγική	Μαγουλιώτης	ΤΥ	ΚΤ0101	6
Θεωρία και μεθοδολογία δραστηριοτήτων νηπιαγωγείου	Μιχαλοπούλου	ΠΥ	ΠΑ0103	6
Η ανάπτυξη του λόγου στο παιδί	Μότσιου	ΙΥ	ΓΛ0615	6
Αναπτυξιακή Ψυχολογία	Μπονώτη	ΨΥ	ΨΧ9040	6
Εισαγωγή στην Κοινωνική Παιδαγωγική και βασικές παιδαγωγικές έννοιες	Πανταζής	ΠΥ	ΠΔ1250	6
Ζητήματα Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΥ	ΙΠ0201	6
Εισαγωγή στη θεωρία λογοτεχνίας	Σηφάκη	ΙΥ	ΙΠ1021	6
Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία	Τσιλιμένη	ΙΥ	ΓΛ0307	6
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Τσεβρένη	ΘΥ	ΘΠ0502	6

Εξάμηνο 3ο (4Υ+1ΞΓ+1Φ)^{††}

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Συστηματική παρατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας – Πρακτική Άσκηση	Ομάδα διδασκόντων Πρακτικής Άσκησης ^{‡‡}	ΠΥ	ΠΑ0200	6
Εκπαιδευτική Ψυχολογία	Δερμιτζάκη	ΨΥ	ΨΧ1103	6
Θέατρο στην Εκπαίδευση: Θεωρίες και Μέθοδοι	Κατσαρίδου	ΤΥ	ΚΤ1430	6
Οργάνωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος Ι	Λαΐνας	ΠΥ	ΠΑ1395	6
Μουσεία και Εκπαίδευση	Νικονάνου	ΤΥ	ΚΤ1102	6
Εισαγωγή στον γραμματισμό	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΥ	ΠΑ1000	6
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Πεχτελίδης	ΨΥ	ΒΠ0405	6
Μεθοδολογία Έρευνας	Τσέλιου	ΨΥ	ΒΠ0800	6
Έννοιες των φυσικών επιστημών και η διδακτική τους	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΘΥ	ΘΠ0320	6
Μαθηματική Σκέψη, Μαθησιακές Τεχνολογίες και Παιδική Ηλικία	Χρονάκη	ΘΥ	ΘΠ0403	6
Γραπτός ακαδημαϊκός λόγος Ι	Κονταξή	ΙΥ (φροντιστηριακό)	ΓΛ0618	3
Αγγλικά Ι		ΞΓ	ΞΓ0101	3
Γαλλικά Ι		ΞΓ	ΞΓ0201	3
Γερμανικά Ι		ΞΓ	ΞΓ0301	3
Ιταλικά Ι		ΞΓ	ΞΓ0401	3

^{‡‡} Αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και συμβασιούχους διδάσκοντες

Εξάμηνο 4^ο (4Υ+1ΕΓ+1Φ)^{SS}

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Συστηματική παρατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας – Πρακτική Άσκηση	Ομάδα διδασκόντων Πρακτικής Άσκησης ^{***}	ΠΥ	ΠΑ0200	6
Θέατρο στην Εκπαίδευση: Θεωρίες και Μέθοδοι	Κατσαρίδου	ΤΥ	ΚΤ1430	6
Οργάνωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος I	Λαΐνας,	ΠΥ	ΠΔ1395	6
Εκπαιδευτική Ψυχολογία	Δερμιτζάκη	ΨΥ	ΨΧ1103	6
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Πεχτελίδης	ΨΥ	ΒΠ0405	6
Μεθοδολογία Έρευνας	Τσέλιου	ΨΥ	ΒΠ0800	6
Εισαγωγή στο γραμματισμό	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΥ	ΠΔ1000	6
Έννοιες των φυσικών επιστημών και η διδακτική τους	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΘΥ	ΘΠ0320	6
Μαθηματική Σκέψη, Μαθησιακές Τεχνολογίες και Παιδική Ηλικία	Χρονάκη	ΘΥ	ΘΠ0403	6
Μουσεία και Εκπαίδευση	Νικονάνου	ΤΥ	ΚΤ1102	6
Γραπτός ακαδημαϊκός λόγος II	Κονταξή	ΙΥ (φροντιστηριακό)	ΓΛ0618	3
Αγγλικά II		ΕΓ	ΕΓ0102	3
Γαλλικά II		ΕΓ	ΕΓ0202	3
Γερμανικά II		ΕΓ	ΕΓ0302	3
Ιταλικά II		ΕΓ	ΕΓ0402	3

^{***} Αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και συμβασιούχους διδάσκοντες

Εξάμηνο 5^ο (6Ε)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Κοινωνική ψυχολογία II: Η ομάδα	Αμπακούμκιν	ΨΕ	ΨΧ0702	5
Συνθέτοντας με τα παιδιά: θεωρία και πράξη της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής	Κανελλόπουλος	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ1340	5
Μάθηση με τις ΤΠΕ	Καρασαββίδης	ΘΕ	ΘΠ0811	5
Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος II	Λαΐνας	ΠΕ	ΠΔ1410	5
Κούκλες και Κουκλοθέατρο	Μαγουλιώτης	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ1350	5
Αναλυτικό Πρόγραμμα και οργάνωση μαθησιακών εμπειριών στο Νηπιαγωγείο	Μιχαλοπούλου	ΠΕ	ΠΑ0104	5
Θέματα γλωσσολογίας και νεοελληνικής γλώσσας	Μότσιου	ΙΕ	ΓΛ0120	5
Ο κόσμος της τέχνης στην εκπαίδευση	Νικονάνου	ΤΕ	ΚΤ0610	5
Πολυτροπικά κείμενα: ανάλυση, κατανόηση και παραγωγή	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΕ	ΓΛ0620	5
Εκπαίδευση για την ειρήνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα	Πανταζής	ΠΕ	ΠΔ1220	5
Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας	Πεχτελίδης	ΨΕ	ΠΔ1290	5
Ιστορικοί τόποι και περιβάλλον	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΕ	ΙΠ1000	5
Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας	Τσέλιου	ΨΕ	ΒΠ0815	5
Δραστηριότητες και εκπαιδευτικό υλικό για τις φυσικές επιστήμες και το περιβάλλον	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΘΕ	ΘΠ0308	5

Εξάμηνο 6^ο (6Ε)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Στατιστική και εκπαιδευτικές εφαρμογές	Αμπακούμκιν	ΨΕ Εργαστηριακό	ΘΠ0100	5
Θέματα Σχολικής Ψυχολογίας	Δερμιτζάκη	ΨΕ	ΨΧ1105	5
Μουσικός αυτοσχεδιασμός και εκπαίδευση: θεωρία και πράξη	Κανελλόπουλος	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ1365	5
Εισαγωγή στην Προγραμματισμό ^{†††}	Καρασαββίδης-	ΘΕ	ΘΠ0170	5
Ψηφιακό Παιχνίδι: Σχεδιασμός & Ανάπτυξη ^{†††}	Καρασαββίδης	ΘΕ	ΘΠ0250	5
Διοίκηση Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτική Πολιτική	Λαΐνας	ΠΕ	ΠΔ1420	5
Δημιουργικότητα και Μέσα Έκφρασης	Μιχαλοπούλου	ΠΕ	ΠΑ0401	5
Ψυχολογία του παιδικού σχεδίου	Μπονώτη	ΨΕ	ΨΧ0205	5
Σχεδιασμός εκπαιδευτικών δράσεων για Μουσεία	Νικονάνου	ΤΕ	ΚΤ1390	5
Ανάλυση λόγου: Μεθοδολογικές εφαρμογές στην Κλινική Ψυχολογία	Τσέλιου	ΨΕ	ΨΧ0310	5
Εκπαιδευτικό υλικό για τη γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΕ Εργαστηριακό	ΓΛ0630	5
Αντιρατσιστική εκπαίδευση	Πανταζής	ΠΕ Εργαστηριακό	ΠΔ1230	5
Αναπαραστάσεις της παιδικής ηλικίας: γνώση και εξουσία	Πεχτελίδης	ΨΕ	ΠΔ 1300	5

^{†††} Προσφέρεται εναλλάξ με το «Ψηφιακό Παιχνίδι: Σχεδιασμός και ανάπτυξη», ΘΠ0250.

^{†††} Προσφέρεται εναλλάξ με το «Εισαγωγή στον Προγραμματισμό», ΘΠ0170

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Νεότερη Ελληνική Ιστορία: κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΙΕ	ΙΠ0203	5
Σπουδές φύλου και λογοτεχνία	Σηφάκη	ΙΕ	ΙΠ1051	5
Η αφήγηση στην προσχολική εκπαίδευση:	Τσιλιμένη	ΙΕ Εργαστηριακό	ΓΛ0206	5
Η δημιουργική γραφή: τεχνικές συγγραφής και εφαρμογές στην εκπαίδευση ^{§§§}	Τσιλιμένη	ΙΕ Εργαστηριακό	ΓΛ0207	5
Εκπαίδευση στις φυσικές επιστήμες και το περιβάλλον: ερευνητικά θέματα	Συμβασιούχος Διδάσκων/ουσα	ΘΕ	ΘΠ0503	5
Η διαδικασία αξιολόγησης στην προσχολική εκπαίδευση	Συμβασιούχος διδάσκων/ουσα	ΠΕ	ΠΑ1270	5
Θεατρικό και συμβολικό παιχνίδι		ΤΕ	ΚΤ0505	5
Εισαγωγή στην επιχειρηματικότητα		ΕΕ	ΕΠΕΑΕΚ1	5

* Προσφέρεται εναλλάξ με το «Η Δημιουργική γραφή: τεχνικές συγγραφής και εφαρμογές στην εκπαίδευση», ΓΛ0207.

§§§ Προσφέρεται εναλλάξ με το «Η αφήγηση στην προσχολική εκπαίδευση: Διδακτικές Εφαρμογές», ΓΛ0206

Εξάμηνο 7^ο (5Ε+1Σ)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Σεμινάριο προετοιμασίας	Ομάδα διδασκόντων	ΣΕΜ	ΑΣ003	5
Ψυχολογία μάθησης και διδασκαλίας: Πρακτικές εφαρμογές	Δερμιτζάκη	ΨΕ	ΨΧ0620	5
Θεατροπαιδαγωγικές προσεγγίσεις και εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση	Κατσαρίδου	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ1431	5
Ευρωπαϊκή παιδική λογοτεχνία	Κονταξή-Τσιλιμένη	ΙΕ	ΓΛ0619	5
Η εκπαίδευση στον κινηματογράφο	Μάγος-Χανιωτάκης	ΠΕ	ΠΔ0410	5
Γλυπτική-Κατασκευές: Θεωρία και πράξη στο νηπιαγωγείο	Μαγουλιώτης	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ0102	5
Θέματα ανάπτυξης του παιδιού	Μπονώτη	ΨΕ	ΨΧ0207	5
Λογοτεχνία, λόγος και ιδεολογία	Σηφάκη	ΙΕ	ΓΛ0311	5
Σχεδιασμός προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για το παιδί στην πόλη	Τσεβρένη	ΘΕ	ΘΠ0505	5
Εικονογραφημένο παιδικό Βιβλίο	Τσιλιμένη	ΙΕ	ΠΠ1031	5
Ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων		ΕΕ	ΒΠ1302	5
Φύλο, Μαθηματικά και Τεχνολογία στην Εκπαίδευση	Χρονάκη	ΘΕ	ΘΠ0220	5

Εξάμηνο 8^ο (ΠΑ+ 1Σ +3Ε)

Μάθημα	Διδάσκων/ουσα	Χαρακτηρισμός	Κωδικοί Μαθημάτων	Μονάδες ECTS
Εισαγωγή στην Προγραμματισμό	Καρασαββίδης	ΘΕ	ΘΠ0170	5
Θέατρο στην κοινωνία: θεωρία και πράξη	Κατσαρίδου	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ1432	5
Σχεδιασμός, οργάνωση και αξιολόγηση διαπολιτισμικών δράσεων	Μάγος	ΠΕ	ΠΑ1340	5
Ζωγραφική – Χαρακτική. Θεωρία και πράξη στο Νηπιαγωγείο	Μαγουλιώτης	ΤΕ Εργαστηριακό	ΚΤ0107	5
Δίγλωσση ανάπτυξη και δίγλωσση εκπαίδευση	Μότσιου	ΙΕ	ΓΛ0640	5
Ενδυναμώνοντας τη σχέση των παιδιών με τη φύση	Τσεβρένη	ΘΕ Εργαστηριακό	ΘΠ0504	5
Ψηφιακά Μαθηματικά: Ενσώματη εμπειρία και δράση****	Χρονάκη	ΘΕ	ΘΠ0204	5
Εθνογραφικές Μελέτες σε Πρακτικές Μαθηματικών και Τεχνολογίας††††	Χρονάκη	ΘΕ	ΠΑ0107	5
Μαθηματικά και λογοτεχνία	Χρονάκη-Κονταξή	ΘΕ	ΘΠ0310	5
Πρακτική Άσκηση και Σεμινάριο υποστήριξης πρακτικής άσκησης	Ομάδα Πρακτικής Άσκησης	ΣΕΜ	ΠΑ1210	15

**** Προσφέρεται εναλλάξ με το Εθνογραφικές Μελέτες σε Πρακτικές Μαθηματικών και Τεχνολογίας, ΠΑ0107

†††† Προσφέρεται εναλλάξ με το Ψηφιακά Μαθηματικά: Ενσώματη εμπειρία και δράση, ΘΠ0204

4. ΟΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α. Μαθήματα Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π. του Τμήματος

Κοινωνική Ψυχολογία Ι

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0700	Είδος Μαθήματος:	Υ
Διδάσκων	Γεώργιος Αμπακούμκιν, (gabak@uth.gr)	Εξάμηνο:	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS:	6

Περιγραφή του μαθήματος

Η κοινωνική ψυχολογία είναι ένας από τους κύριους κλάδους της ψυχολογίας. Ο κλάδος αυτός ασχολείται με το ρόλο που παίζουν «οι άλλοι», με τη φυσική ή οιονεί παρουσία τους, στις σκέψεις, τα αισθήματα και τη συμπεριφορά του ατόμου. Στο μάθημα γίνεται μια γενική επισκόπηση θεμάτων που εξετάζει η κοινωνική ψυχολογία. Η επισκόπηση αυτή συνεχίζεται και συμπληρώνεται στο μάθημα «Κοινωνική Ψυχολογία ΙΙ: Η Ομάδα». Επιπλέον, το μάθημα αποσκοπεί στη γνωριμία με τη συγκεκριμένη προοπτική που υιοθετεί ο κλάδος κατά την εξέταση των θεμάτων με τα οποία ασχολείται.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- έχουν βασικές γνώσεις (κύριες θεωρίες και σημαντικές έρευνες) κοινωνικής ψυχολογίας στις θεματικές κοινωνικής νόηση, κοινωνική απόδοση, στάσεις και κοινωνική επιρροή.
- κατανοούν ερευνητικές μεθόδους κοινωνικής ψυχολογίας.
- συνδέουν την έρευνα με τη θεωρία.
- κατανοούν τις σχετικές γνώσεις ώστε να μπορούν να τις εφαρμόζουν σε νέα πλαίσια.
- να χρησιμοποιούν τις σχετικές γνώσεις στη διατύπωση κρίσεων και στην επίλυση σχετικών θεμάτων.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (σημείωση: η διάρκεια της εξέτασης ορίζεται από τον διδάσκοντα).

Εξετάζεται η κριτική κατανόηση των θεμάτων της βιβλιογραφίας του μαθήματος.

Κατά την εξέταση, η πρόσβαση σε βιβλιογραφικές πηγές ή άλλα βοηθήματα είναι ελεύθερη.

Επίσης: Στην εξέταση δεν είναι αποδεκτή η αναπαραγωγή κειμένου.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις

Κοινωνική Ψυχολογία II: Η Ομάδα

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0702	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Γεώργιος Αμπακούμκιν, (gabak@uth.gr)	Εξάμηνο	5ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του «Κοινωνική Ψυχολογία I». Συνεχίζει τη γενική επισκόπηση θεμάτων που εξετάζει η κοινωνική ψυχολογία. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται κυρίως θέματα σχετικά με ομάδες (ενδοομαδικές και διομαδικές διαδικασίες), ενώ στο σχέδιο του μαθήματος περιλαμβάνονται και θέματα σχετικά με κοινωνικές σχέσεις και συμπεριφορές.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- έχουν βασικές γνώσεις (κύριες θεωρίες και σημαντικές έρευνες) κοινωνικής ψυχολογίας στις θεματικές ενδοομαδικές και διομαδικές διαδικασίες, αλλά και κοινωνικές σχέσεις και συμπεριφορές.
- κατανοούν ερευνητικές μεθόδους κοινωνικής ψυχολογίας.
- συνδέουν την έρευνα με τη θεωρία.
- κατανοούν τις σχετικές γνώσεις ώστε να μπορούν να τις εφαρμόζουν σε νέα πλαίσια.

Να χρησιμοποιούν τις σχετικές γνώσεις στη διατύπωση κρίσεων και στην επίλυση σχετικών θεμάτων.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (σημείωση: η διάρκεια της εξέτασης ορίζεται από τον διδάσκοντα). Εξετάζεται η κριτική κατανόηση των θεμάτων της βιβλιογραφίας του μαθήματος. Κατά την εξέταση, η πρόσβαση σε βιβλιογραφικές πηγές ή άλλα βοηθήματα είναι ελεύθερη. Επίσης: Στην εξέταση δεν είναι αποδεκτή η αναπαραγωγή κειμένου.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις

Στατιστική και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0100	Είδος Μαθήματος	Ε (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Γεώργιος Αμπακούμκιν, (gabak@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία με βασικές έννοιες της στατιστικής με αναφορά στην εκπαιδευτική έρευνα.

Θέματα του μαθήματος: Αντικείμενο της στατιστικής. Στατιστική και εκπαιδευτική έρευνα. Συλλογή δεδομένων. Κλίμακες μέτρησης. Περιγραφική στατιστική. Συσχέτιση. Βασικές έννοιες πιθανοτήτων. Στατιστικός έλεγχος υποθέσεων.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν τον ρόλο της στατιστικής στην έρευνα.
- συνδέουν την στατιστική με εκπαιδευτικά ζητήματα.
- έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του προγράμματος spss.
- ερμηνεύουν στατιστικά ευρήματα.
- κατανοούν τις σχετικές γνώσεις ώστε να μπορούν να τις εφαρμόζουν σε νέα πλαίσια.
- να χρησιμοποιούν τις σχετικές γνώσεις στην διατύπωση κρίσεων και στην επίλυση σχετικών θεμάτων.

Αξιολόγηση

Εργασία στο τέλος του εξαμήνου. Γραπτή (50%) και προφορική (50%) παρουσίαση στατιστικών αναλύσεων.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστήριο

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ1103	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Ειρήνη Δερμιτζάκη, (idermitzaki@uth.gr)	Εξάμηνο	3ο, 4ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Επίκεντρο του μαθήματος είναι οι ψυχολογικοί και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που συνδέονται με τη μάθηση, τη διδασκαλία και την προσαρμογή των μαθητών στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Παρουσιάζονται οι συνιστώσες της αποτελεσματικής μάθησης και διδασκαλίας και

επισημαίνεται ο ρόλος του σύγχρονου σχολείου ως πλαισίου προαγωγής της ανάπτυξης και της ψυχικής υγείας όλων των μαθητών. Ανάμεσα σε άλλα θέματα συζητούνται η σχέση των αναπτυξιακών παραγόντων με τις διεργασίες μάθησης, οι θεωρίες μάθησης και η αξιοποίησή τους μέσα στην τάξη, οι γνωστικές και θυμικές διεργασίες του μανθάνοντα, ζητήματα κινήτρων μάθησης, η διαφορετικότητα μέσα στην τάξη, καθώς και παράγοντες του πλαισίου μάθησης. Το μάθημα στοχεύει (α) να αναδείξει τη σημασία των ψυχολογικών και ψυχοκοινωνικών διεργασιών που επηρεάζουν τη μάθηση και την προσαρμογή των μαθητών στο σχολείο και να εξοικειώσει τους φοιτητές/τριες με τις σύγχρονες προσεγγίσεις της μάθησης, (β) να αναδείξει πώς αξιοποιούνται οι αρχές και μέθοδοι της Ψυχολογίας για τη διευκόλυνση και βελτίωση της μάθησης και της διδασκαλίας, και (γ) να βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να εφαρμόσουν τις γνώσεις, αρχές και μεθόδους της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας στη σχολική τάξη ώστε να προάγουν τη μάθηση των μαθητών και τη δική τους διδασκαλία. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, εστιασμένες δραστηριότητες και προαιρετικές εργασίες μικρής έκτασης αξιοποιούνται ώστε οι φοιτητές/τριες να εμβαθύνουν σε συγκεκριμένες θεματικές και να εξασκηθούν.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοούν τον ρόλο κεντρικών ψυχολογικών και ψυχοκοινωνικών παραγόντων που συνδέονται με την μάθηση, τη διδασκαλία και την προσαρμογή των μαθητών στο εκπαιδευτικό πλαίσιο
- έχουν εξοικειωθεί με τις αρχές και μεθόδους της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
- συγκρίνουν και αξιολογούν κριτικά τις θεωρίες μάθησης και το ρόλο των ψυχολογικών συνιστωσών της μάθησης και της διδασκαλίας
- χρησιμοποιούν τη γνώση που απέκτησαν για να προσεγγίσουν και να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις μαθητών με τρόπο που δείχνει επαγγελματική προσέγγιση της περίπτωσης. Υποστηρίζουν την προσέγγισή τους με επιχειρήματα.
- είναι σε θέση να κοινοποιούν επιτυχώς πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις για τους ψυχολογικούς παράγοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία σε εξειδικευμένο και μη εξειδικευμένο κοινό.

Αξιολόγηση*

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και ενδιάμεσες εργασίες.

* Ο τρόπος αξιολόγησης είναι δυνατό να μεταβληθεί.

Θέματα Σχολικής Ψυχολογίας

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ1105	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Ειρήνη Δερμιτζάκη, (idermitzaki@uth.gr)	Εξάμηνο	6ο
		Μονάδες ECTS	5

Το μάθημα στοχεύει να αναδείξει κεντρικά θέματα της Σχολικής Ψυχολογίας και να καταδείξει πώς εφαρμόζονται στο πλαίσιο της τάξης οι αρχές και οι μέθοδοι της Σχολικής Ψυχολογίας. Περιλαμβάνονται, εκτός από την παρουσίαση εφαρμοσμένων θεμάτων της Σχολικής Ψυχολογίας, συζήτηση περιπτώσεων και παρουσίαση παραδειγμάτων, ασκήσεις στην τάξη και ομαδική εργασία σε θέμα της επιλογής των φοιτητριών. Παρουσιάζονται θέματα όπως η προληπτική διαχείριση της τάξης και η διαμόρφωση του κατάλληλου πλαισίου μάθησης και ανάπτυξης των μαθητών, η αξιολόγηση και ο προσδιορισμός προβλημάτων συμπεριφοράς και μάθησης, η διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στην τάξη, η περιοχή της σχολικής συμβουλευτικής και η σημασία της, τα οργανωμένα προγράμματα παρέμβασης για την υποστήριξη της μάθησης και την προαγωγή της ψυχικής υγείας των μαθητών, κ.ά. Στόχος είναι ο εκπαιδευτικός να αποκτήσει γνώσεις, μεθόδους, στρατηγικές και δεξιότητες ώστε να προετοιμάσει το κατάλληλο περιβάλλον για αποτελεσματική μάθηση και ενδυνάμωση της ολόπλευρης ανάπτυξης των μαθητών και να μπορεί να απαντήσει αποτελεσματικά σε προβλήματα προσαρμογής, μάθησης και διαχείρισης της τάξης παίρνοντας τις κατάλληλες εκπαιδευτικές αποφάσεις που θα αποδώσουν με τους μαθητές του.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοούν τους κεντρικούς ψυχολογικούς και ψυχοκοινωνικούς μηχανισμούς που συνδέονται με τη διαμόρφωση και διαχείριση της συμπεριφοράς και την προσαρμογή των μαθητών στην τάξη
- να συγκεντρώνουν, να ερμηνεύουν και να συνθέτουν στοιχεία και πληροφορίες από επιστημονικές πηγές για θέματα συμπεριφοράς και μάθησης στην σχολική τάξη, να διαμορφώνουν κρίσεις για τα θέματα αυτά και να λαμβάνουν εκπαιδευτικές αποφάσεις με βάση επιστημονικά δεδομένα.
- να χρησιμοποιούν τη γνώση που απέκτησαν μέσα από δεξιότητες και στρατηγικές διαμόρφωσης σχεδίων δράσης για τη διευκόλυνση των μαθητών που χρειάζονται στήριξη σε θέματα συμπεριφοράς και προσαρμογής τους στο σχολείο και για την αντιμετώπιση δυσκολιών πρώτου επιπέδου στη συμπεριφορά, τη μάθηση και την προσαρμογή των μαθητών.
- μπορούν να κοινοποιούν πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις σχετικές με θέματα συμπεριφοράς και προσαρμογής στο σχολείο σε εξειδικευμένο και μη-εξειδικευμένο κοινό.

- επιθυμητό είναι οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν βασικά προγράμματα απλής δομής για την πρόληψη προβλημάτων και τη διαχείριση των δυσκολιών στην τάξη.

Αξιολόγηση*

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και ενδιάμεσες εργασίες.

*Ο τρόπος αξιολόγησης είναι δυνατό να μεταβληθεί.

Ψυχολογία Μάθησης και Διδασκαλίας: Πρακτικές Εφαρμογές

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0620	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Ειρήνη Δερμιτζάκη, (idermitzaki@uth.gr)	Εξάμηνο	7ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα επεκτείνει και εξειδικεύει τις γνώσεις που οι φοιτητές αποκόμισαν από το Υποχρεωτικό μάθημα «Εκπαιδευτική Ψυχολογία» με έμφαση στις πρακτικές εφαρμογές των θεμάτων που αναπτύσσονται. Στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνει και να ολοκληρώσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες των μελλοντικών εκπαιδευτικών ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν πιο αποτελεσματικά την μάθηση, την ακαδημαϊκή προσαρμογή και την προσωπική ανάπτυξη των μαθητών στο σχολείο. Επίκεντρο του μαθήματος είναι οι ψυχολογικοί και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που συνδέονται με τη μάθηση, τη διδασκαλία και τα ακαδημαϊκά και κοινωνικά επιτεύγματα των μαθητών στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και η προαγωγή αυτών των παραγόντων από τους ενήλικες (γονείς και εκπαιδευτικούς). Ανάμεσα σε άλλα θέματα συζητιούνται ο ρόλος της νοημοσύνης στα ακαδημαϊκά επιτεύγματα των μαθητών, οι γνωστικές/μεταγνωστικές και θυμικές διεργασίες του μανθάνοντα και ο ρόλος τους στην προαγωγή της αυτο-ρύθμισης της μάθησης από τον μαθητή, η έννοια της ακαδημαϊκής αυτοαντίληψης, ο ρόλος των γονέων και των εκπαιδευτικών στην προαγωγή της αυτο-ρύθμισης της μάθησης στα παιδιά, η συμβολή της κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής στην ανάπτυξη και την μάθηση των μαθητών, κ.ά.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοούν και να συζητούν σε βάθος με επιχειρήματα για τους γνωστικούς και κοινωνικο-συναισθηματικούς παράγοντες που συνδέονται με το αποτέλεσμα της μάθησης και με τα ακαδημαϊκά και ψυχοκοινωνικά επιτεύγματα των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο
- να χρησιμοποιούν τη γνώση που απέκτησαν μέσα από δεξιότητες σχεδιασμού της δράσης για τη διευκόλυνση των μαθητών που χρειάζονται στήριξη σε θέματα μάθησης και επίτευξης

και μέσα από δεξιότητες αντιμετώπισης δυσκολιών πρώτου επιπέδου στην μάθηση και την ακαδημαϊκή προσαρμογή των μαθητών.

- να συγκεντρώνουν, να ερμηνεύουν και να συνθέτουν στοιχεία και πληροφορίες από επιστημονικές πηγές σχετικές με τα θέματα του μαθήματος, να διαμορφώνουν κρίσεις για τα θέματα αυτά και να λαμβάνουν εκπαιδευτικές αποφάσεις με βάση επιστημονικά δεδομένα.
- μπορούν να κοινοποιούν πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις σχετικές με θέματα κατάκτησης της μάθησης και ακαδημαϊκών επιτευγμάτων σε εξειδικευμένο και μη-εξειδικευμένο κοινό.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (60% του τελικού βαθμού) που περιλαμβάνει:
  - ✓ Ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας και εφαρμογών της Σχολικής Ψυχολογίας στην τάξη
  - ✓ Ανάλυση και δικαιολόγηση αντιμετώπισης σε μελέτη περίπτωσης
2. Ομαδική εργασία (έως και 40% του τελικού βαθμού) σε θεματική σχετική με το περιεχόμενο του μαθήματος.

Εισαγωγή στη Μουσική και την Παιδαγωγική της: Σύγχρονες Προσεγγίσεις

Κωδικός Μαθήματος	KT1430	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Κανελλόπουλος Παναγιώτης, (pankanel@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα οργανώνεται στη βάση τριών παράλληλα αναπτυσσόμενων αξόνων. Στόχος του πρώτου είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης στις βασικές έννοιες της μουσικής και στην αναγνώριση της πολλαπλότητας των μουσικών πρακτικών. Διερευνούμε το ζήτημα του ορισμού της μουσικής. Πραγματοποιείται ένα ταξίδι σε μουσικές διαφορετικών τόπων και εποχών. Εξετάζουμε τις διαφορετικές προσεγγίσεις μέσα από τις οποίες μπορεί να κατανοηθεί η μουσική ως κοινωνικο-πολιτισμική πρακτική. Κάνουμε πολλές βιωματικές ασκήσεις κατανόησης μουσικών παραμέτρων και προσπαθούμε να καλλιεργήσουμε την ποιότητα της προσοχής μας απέναντι σε διαφορετικούς ηχητικούς σχηματισμούς.

Στα πλαίσια του δεύτερου επιχειρούμε μια εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της μουσικής παιδαγωγικής, με ιδιαίτερη έμφαση στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία και με τρόπο ώστε να μπορέσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αποκτήσουν τις βάσεις για τη δημιουργική και συστηματική χρησιμοποίηση της μουσικής στα πλαίσια της καθημερινής τους παιδαγωγικής πράξης. Επιχειρούμε μίαν εισαγωγή στις βασικές σύγχρονες φιλοσοφικές

προσεγγίσεις στη μουσική παιδαγωγική (αισθητική, πραξιακή, κριτική, μετα-δομιστική). Επίσης επικεντρώνουμε την προσοχή μας στις διαφορετικές ερευνητικές προσεγγίσεις της μουσικής ανάπτυξης και της μουσικής δημιουργικότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνικο-πολιτισμική προσέγγιση. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές των κύριων μουσικοπαιδαγωγικών συστημάτων (Orff, Dalcroze, Kodaly), ενώ μεγάλη έμφαση δίνεται στη μουσικοπαιδαγωγική προσέγγιση του κινήματος για τη δημιουργική μουσική στην εκπαίδευση που αναπτύχθηκε στον Αγγλοσαξονικό χώρο μετά το 1960. Επιπλέον επιχειρείται η εισαγωγή στον σχεδιασμό δραστηριοτήτων, η βιωματική προσέγγιση σχεδίων εργασίας.

Οι δύο αυτοί άξονες αναπτύσσονται σε διαρκή σχέση με έναν τρίτο, αυτόν των βιωματικών ασκήσεων που στοχεύουν στην ενεργητική κατανόηση πτυχών της θεωρίας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν και να κατανοούν με κριτικό τρόπο τα βασικά χαρακτηριστικά του ήχου και τις βασικές έννοιες της μουσικής
- αναγνωρίζουν την πολλαπλότητα των μουσικών πρακτικών τη σημασία της καλλιέργειας μιας ανοιχτής προσέγγισης του ήχου και των μετασχηματισμών του διαμορφώνουν μια κριτική προσέγγιση της κοινωνικής σημασίας της μουσικής και να αντιλαμβάνονται τη μουσική ως μια διαμεσολαβημένη κοινωνική πρακτική
- αναπτύξουν δημιουργικά projects στα οποία να εφαρμόζουν κριτικά μουσικές έννοιες και τρόπους μετασχηματισμού του μουσικού υλικού
- κατανοούν την αξία της μουσικής εκπαίδευσης στη ζωή των παιδιών
- έχουν διαμορφώσει για γενική αντίληψη της ιστορικής εξέλιξης της μουσικής παιδαγωγικής
- γνωρίζουν τις βασικές αρχές των σημαντικότερων τάσεων της μουσικής παιδαγωγικής
- σχεδιάζουν και να οργανώνουν μουσικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με επίκεντρο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας σε διάφορα μουσικά πλαίσια και με βάση ποικίλα ερεθίσματα
- οργανώνουν και να αξιοποιούν εκπαιδευτικό υλικό ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τους στόχους που τίθενται κάθε φορά.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που εστιάζει στην κριτική κατανόηση της θεωρίας.
2. Προφορικές εξετάσεις (20%): απλές δοκιμασίες ακουστικής αντίληψης και πρακτικής κατανόησης μουσικών εννοιών.

Μουσικός Αυτοσχεδιασμός και Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός Μαθήματος	KT1365	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Κανελλόπουλος Παναγιώτης, (pankanel@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Σημείωση

Για τη συμμετοχή στο μάθημα συστήνεται στους φοιτήτριες/ες να έχουν παρακολουθήσει το τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω:

- Εισαγωγή στη μουσική και την παιδαγωγική της: Σύγχρονες προσεγγίσεις
- Συνθέτοντας με τα παιδιά: Θεωρία και πράξη της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοποί του μαθήματος είναι (α) η εξερεύνηση της έννοιας του μουσικού αυτοσχεδιασμού και της παιδαγωγικής λειτουργίας του, και (β) η συστηματική και εντατική εντρύφηση στην πρακτική του αυτοσχεδιασμού. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) Η κριτική προσέγγιση της έννοιας του αυτοσχεδιασμού και των διαφορετικών θεωρητικών προοπτικών που έχουν αναπτυχθεί για την κατανόησή του, (β) η κατανόηση του κεντρικού ρόλου του αυτοσχεδιασμού στην μουσική εκπαίδευση των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, και (γ) η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την αυτοσχεδιαστική πράξη. Θα μας απασχολήσουν όψεις του αυτοσχεδιασμού όπως αυτές εκφράζονται στο κίνημα του ελεύθερου αυτοσχεδιασμού, στη μουσική του δεύτερου μισού του 20^{ου} αιώνα, καθώς και σε διάφορες εξωευρωπαϊκές παραδόσεις. Θα εξετάσουμε επίσης την λειτουργία του αυτοσχεδιασμού στα πλαίσια του κινήματος της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής, καθώς και σε σύγχρονες μουσικοπαιδαγωγικές ερευνητικές εργασίες. Επιχειρείται η εξοικείωση με την αυτοσχεδιαστική πράξη, η καλλιέργεια ενός αυτοσχεδιαστικού ήθους και μιας ζωντανής προσέγγισης της μουσικής δημιουργίας η οποία θα μπορεί να λειτουργήσει στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πράξης. Η δημιουργική συνεισφορά των φοιτητών/τριών στην τελική έκβαση του μαθήματος είναι καίριας σημασίας, καθώς το μάθημα συνδυάζει την θεωρητική αναζήτηση και την πρακτική άσκηση.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- συζητούν κριτικά τους διάφορους ορισμούς του αυτοσχεδιασμού και της σχέσης του με τις πρακτικές της σύνθεσης της εκτέλεσης και της ενεργητικής ακρόασης, αλλά και τις συναφείς έννοιες της επινόησης, της παραλλαγής, της απροσδιοριστίας

- αναγνωρίζουν την πολλαπλότητα των μουσικών πρακτικών που βασίζονται στον αυτοσχεδιασμό
- συζητούν τις διαδικασίες μέσα βάση τις οποίες τα παιδιά αυτοσχεδιάζουν σε διαφορετικά πλαίσια
- τεκμηριώνουν τη σημασία των δημιουργικών δραστηριοτήτων για τη μουσική μάθηση και διδασκαλία της μουσικής στα μικρά παιδιά
- δημιουργούν μουσική αυτοσχεδιάζοντας, ατομικά και σε συνεργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλα μέσα, τεχνικές και προσεγγίσεις στον αυτοσχεδιασμό τόσο ατομικά όσο και σε ομάδες.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (50%) που εστιάζει στην κριτική κατανόηση και παρουσίαση στοιχείων θεωρίας, μέσα από ερωτήσεις σύντομης απάντησης, και ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.
2. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (50%): Προετοιμασία και παρουσίαση ενός αυτοσχεδιασμού με βάση τις οργανωτικές πλαίσια και τις ιδέες που έχουμε επεξεργαστεί στις συναντήσεις μας.
3. Οι φοιτήτριες/τές κρατούν ένα Ημερολόγιο Καταστώματος, όπου αποτυπώνεται η προσωπική τους ματιά για την πορεία των μαθημάτων και της συμμετοχής τους σε αυτά – το ημερολόγιο αυτό παραδίδεται στο τέλος. Δεν βαθμολογείται.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης - διαλέξεις - βιβλιογραφική αναζήτηση & κριτική θεώρηση μέσα από συζήτηση, αναστοχασμός.

Συνθέτοντας με τα Παιδιά: Θεωρία και Πράξη της Δημιουργικής Μουσικής Παιδαγωγικής

Κωδικός Μαθήματος	KT1340	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Κανελλόπουλος Παναγιώτης, (pankanel@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Κεντρικός σκοπός του μαθήματος είναι η βιωματική και κριτική κατανόηση της σημασίας της σύνθεσης μουσικής ως κεντρικού συστατικού της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής. Μεγάλη έμφαση δίνεται στη μουσικοπαιδαγωγική προσέγγιση του κινήματος για τη δημιουργική μουσική στην εκπαίδευση που αναπτύχθηκε στον Αγγλοσαξονικό χώρο μετά το 1960, και το οποίο αποτέλεσε την βάση για τη στροφή της μουσικής παιδαγωγικής προς τη σύνθεση ως μουσικοπαιδαγωγικό εργαλείο. Αναφορά γίνεται στις σύγχρονες τάσεις της

μουσικοπαιδαγωγικής έρευνας των συνθετικών πρακτικών που ακολουθούν τα παιδιά σε διάφορα μουσικοπαιδαγωγικά αλλά και ευρύτερα πλαίσια. Εκκινώντας από την εξέταση των παιδαγωγικών, κοινωνιολογικών και ψυχολογικών καταβολών της σημασίας της χρήσης της σύνθεσης στη μουσικοπαιδαγωγική διαδικασία, το μάθημα εξερευνά τρόπους με τους οποίους η ουσιαστική ενασχόληση με τη σύνθεση από τα αρχικά ακόμα στάδια της εκπαίδευσης όλων των παιδιών μπορεί να καταστεί μέσο (α) κατανόησης μουσικών εννοιών, (β) ανάπτυξης της μουσικής δημιουργικότητας και της προσωπικής μουσικής φωνής των παιδιών, και (γ) δημιουργίας μιας ανοιχτής σχέσης με τη μουσική η οποία να βασίζεται στην αυτόνομη μουσική σκέψη, στην κριτική κατανόηση εννοιών, και στο προσωπικό βίωμα της δημιουργίας μουσικής. Το μάθημα συνδυάζει την θεωρητική αναζήτηση και την πρακτική άσκηση.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- εννοιολογούν κριτικά την έννοια της σύνθεσης, διαμορφώνοντας μια περιεκτική αντίληψη για το θέμα
- κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους η έννοια της σύνθεσης διαπλέκεται με τις έννοιες του αυτοσχεδιασμού και της εκτέλεσης, της ενεργητικής ακρόασης,
- αναγνωρίζουν την πολλαπλότητα των συνθετικών μουσικών πρακτικών, πρακτικών που ξεπερνούν την κανονιστική έννοια του μουσικού έργου
- συζητούν τις διαδικασίες μέσα βάση τις οποίες τα παιδιά συνθέτουν σε διαφορετικά πλαίσια τεκμηριώνουν τη σημασία της σύνθεσης για τη μουσική μάθηση και διδασκαλία της μουσικής στα μικρά παιδιά
- κατανοούν την ιστορική διαδρομή μέσα από την οποία ο μουσική παιδαγωγική κατάφερε να αναγνωρίσει τη σημασία της σύνθεσης για τη μουσική εκπαίδευση
- δημιουργούν μουσική συνθέτοντας, χρησιμοποιώντας ποικίλα μέσα, τεχνικές και προσεγγίσεις της συνθετικής διαδικασίας τόσο ατομικά όσο και σε ομάδες, βιώνοντας τη χαρά που απορρέει από την πίστη στη δημιουργική ελευθερία

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (50%) που εστιάζει στην κριτική κατανόηση και παρουσίαση στοιχείων θεωρίας, μέσα από ερωτήσεις σύντομης απάντησης, και ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων
2. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (50%): Προετοιμασία και παρουσίαση σύνθεσης με βάση τις οργανωτικές πλαίσια και τις ιδέες που έχουμε επεξεργαστεί στις συναντήσεις μας. Παρουσίαση της διαδικασίας σύνθεσης από τα μέλη της ομάδας
3. Οι φοιτήτριες/τές κρατούν ένα Ημερολόγιο Καταστρώματος, όπου αποτυπώνεται η προσωπική τους ματιά για την πορεία των μαθημάτων και της συμμετοχής τους σε αυτά – το ημερολόγιο αυτό παραδίδεται στο τέλος. Δεν βαθμολογείται.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης - διαλέξεις - βιβλιογραφική αναζήτηση & κριτική θεώρηση μέσα από συζήτηση, αναστοχασμός.

Ψηφιακά Μέσα

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0300	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Ηλίας Καρασαββίδης, (ikaras@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Διαδικτυακός τόπος μαθήματος: https://eclass.uth.gr/courses/ECE_U_200/

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στη θεωρητική και πρακτική μελέτη των ψηφιακών μέσων για επικοινωνιακούς σκοπούς. Επιδιώκεται η κατάκτηση εννοιών που αφορούν την ψηφιακή αναπαράσταση εικόνας, ήχου και βίντεο καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη δημιουργία ψηφιακών πολυτροπικών μηνυμάτων.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν την ψηφιακή αναπαράσταση εικόνας, ήχου και βίντεο
- περιγράφουν την υβριδική γλώσσα των ψηφιακών μέσων
- προσδιορίζουν τα κυριότερα στοιχεία που απαρτίζουν τη γραμματική στατικής και κινούμενης εικόνας
- αναλύουν τους θεμελιώδεις τύπους μοντάζ: χρόνου, χώρου, μορφής
- επεξηγούν τις κυριότερες σημειωτικές λειτουργίες των εφέ -με ιδιαίτερη έμφαση σε όσα αφορούν φως και χρώμα
- χρησιμοποιούν εργαλεία λογισμικού για τη δημιουργία ψηφιακών πολυτροπικών μηνυμάτων
- «συνθέτουν» υβριδικά μηνύματα αξιοποιώντας σημειωτικά τα κατάλληλα εφέ

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60%), (β) δημιουργία ψηφιακού πολυτροπικού μηνύματος (20%) και (γ) ενδιάμεσες εργασίες-ασκήσεις (20%). Το ψηφιακό πολυτροπικό μήνυμα έχει τη μορφή ενός σύντομου ψηφιακού βίντεο, αποτελεί το κύριο παραδοτέο του μαθήματος και είναι υποχρεωτικό.

Διδακτική μεθοδολογία

Το μάθημα αξιοποιεί διάφορες διδακτικές μεθόδους όπως: (α) διαλέξεις (παρουσίαση εννοιών, προβολή και ανάλυση στατικών και κινούμενων εικόνων, παραδείγματα, εφαρμογές), (β) συζητήσεις και ασκήσεις σε μικρές ομάδες και (γ) βιντεο-διαλέξεις & βιντεο-διδασκαλίες.

Ψηφιακό Παιχνίδι: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0250	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Ηλίας Καρασαββίδης, (ikaras@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Διαδικτυακός Τόπος Μαθήματος: <http://elearn.ece.uth.gr>

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στη θεωρητική και πρακτική μελέτη της διαδικασίας σχεδιασμού και ανάπτυξης ψηφιακού εκπαιδευτικού παιχνιδιού. Επιδιώκεται η κατάκτηση γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού παιχνιδιού. Απώτερος σκοπός είναι η υποστήριξη της μάθησης διαμέσου το παιχνιδιού.

Το μάθημα περιλαμβάνει τόσο ζητήματα θεωρίας και έρευνας όσο και ζητήματα πρακτικής εφαρμογής. Σε θεωρητικό επίπεδο το μάθημα προσεγγίζει το ψηφιακό παιχνίδι και τη σχέση του με τη μάθηση, εξετάζει τη διαθέσιμη εμπειρική έρευνα και εστιάζει ιδιαίτερα στην ποιότητα της σχέσης της διαδικασίας παιχνιδιού με το περιεχόμενο του. Σε πρακτικό επίπεδο, το μάθημα εστιάζει στην εξοικείωση με εργαλεία λογισμικού και την χρήση τους στα διάφορα στάδια ανάπτυξης ψηφιακού παιχνιδιού τόσο για την ανάπτυξη των πόρων (μοντελοποίηση, επιφάνειες και υφές, κίνηση, φωτισμός, εφέ) όσο και για τον προγραμματισμό της λογικής (οπτικός προγραμματισμός).

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να:

- αναλύουν τη σημασία του ψηφιακού παιχνιδιού για την υποστήριξη της μάθησης
- διακρίνουν τη συνάφεια μεταξύ της διαδικασίας παιχνιδιού και του περιεχομένου του παιχνιδιού
- σχεδιάζουν το σενάριο για ένα ψηφιακό εκπαιδευτικό παιχνίδι
- αναπτύσσουν πόρους για το σενάριο αυτό
- προγραμματίζουν τη λογική του σεναρίου

Αξιολόγηση

1. Σχεδιασμός ψηφιακού εκπαιδευτικού παιχνιδιού (game design document)(40%)
2. Ενδιάμεσες ασκήσεις (20%)

3. Ανάπτυξη πρωτοτύπου ψηφιακού εκπαιδευτικού παιχνιδιού (game prototype) (20%)
4. Προφορική υποστήριξη σχεδιασμού (20%)

Διδακτική μεθοδολογία

Το μάθημα συνδυάζει διάφορες διδακτικές μεθόδους όπως (α) διαλέξεις (παρουσίαση εννοιών, ανάλυση ψηφιακών εκπαιδευτικών παιχνιδιών, παραδείγματα και εφαρμογές), (β) συζητήσεις και ασκήσεις σε μικρές ομάδες, (γ) εργαστήρια (έμπρακτη εφαρμογή στην αίθουσα ΗΥ), και (δ) βιντεο-διδασκαλίες.

Μάθηση με τις Νέες ΤΠΕ

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0811	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Ηλίας Καρασαββίδης, (ikaras@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Διαδικτυακός Τόπος Μαθήματος: <http://elearn.ece.uth.gr>

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική κατάρτιση σε ζητήματα που αφορούν τη μάθηση με τις ΤΠΕ. Το μάθημα προσεγγίζει την τεχνολογία με μαθησιακούς όρους, διερευνώντας την επίδραση των διαφόρων γνωστικών παραδόσεων στη διαμόρφωση αντίστοιχων κατηγοριών εκπαιδευτικού λογισμικού. Στα πλαίσια του μαθήματος οι ΤΠΕ προσεγγίζονται ως γνωστικά εργαλεία και εξετάζεται η συνεισφορά τους στη μάθηση. Απώτερη επιδίωξη είναι ο διδακτικός σχεδιασμός μαθησιακών περιβαλλόντων τα οποία θα υλοποιούνται αξιοποιώντας οργανικά ποικίλα υπολογιστικά εργαλεία.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τις βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού
- κατανοούν την συσχέτιση μεταξύ γνωστικών παραδόσεων και κατηγοριών εκπαιδευτικού λογισμικού
- διακρίνουν τη ρητή/άρρητη αντίληψη για τη μάθηση που ενσωματώνει ένα εκπαιδευτικό λογισμικό
- κατατάσσουν ένα εκπαιδευτικό λογισμικό σε κάποια κατηγορία με βάση την αντίληψη για τη μάθηση που εμπερικλείει το τελευταίο
- αναλύουν τη μαθησιακή συνεισφορά του εκπαιδευτικού λογισμικού ως γνωστικού εργαλείου
- σχεδιάζουν ένα διδακτικό σενάριο το οποίο θα βασίζεται οργανικά σε ένα εκπαιδευτικό λογισμικό (ή σε συνδυασμό εκπαιδευτικών λογισμικών)
- υλοποιούν το παραπάνω σενάριο αναστοχαζόμενοι πάνω στην προστιθέμενη αξία του εκπαιδευτικού λογισμικού

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση βασίζεται στα παραδοτέα και είναι πολυεπίπεδη: (α) σχεδιασμός σεναρίου διδασκαλίας και πρακτική εφαρμογή του (25%), (β) προφορική υποστήριξη σεναρίου (25%) και (γ) συμμετοχή σε Wiki μαθήματος και on-line δραστηριότητες (50%).

Διδακτική μεθοδολογία

Στα πλαίσια του μαθήματος χρησιμοποιούνται συνδυαστικά διάφορες διδακτικές μέθοδοι όπως (α) διαλέξεις (παρουσίαση εννοιών, παραδείγματα, εφαρμογές), (β) συζητήσεις και ασκήσεις σε μικρές ομάδες, (γ) προβολή, ανάλυση και συζήτηση βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών, (δ) εργαστηριακές συναντήσεις (παρουσίαση εκπαιδευτικών λογισμικών και άσκηση στην κατάρτιση διδακτικών σεναρίων), και (ε) ασύγχρονες on-line δραστηριότητες (Wiki).

Εισαγωγή στον Προγραμματισμό

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0170	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Ηλίας Καρασαββίδης, (ikaras@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση γνώσεων αναφορικά με τις θεμελιώδεις έννοιες και αρχές του προγραμματισμού. Αφενός το μάθημα αποσκοπεί στη μύηση των φοιτητριών/τών στην υπολογιστική σκέψη και τις διαδικασίες της. Αφετέρου αποσκοπεί στην εφαρμογή της υπολογιστικής σκέψης στην επίλυση προβλημάτων με τη χρήση των γλωσσών Scratch και Python.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναλύουν ένα πρόβλημα ώστε να είναι εφικτή η υπολογιστική του επίλυση
- αναπαριστούν κατάλληλα το πρόβλημα προσδιορίζοντας δεδομένα και αλγορίθμους
- χρησιμοποιούν τις διαθέσιμες προγραμματιστικές δομές των γλωσσών Scratch και Python
- αναπτύσσουν εκπαιδευτικές εφαρμογές σε Scratch και Python

Αξιολόγηση

1. Ομαδική εργασία (50%)
2. Προφορική υποστήριξη (50%)

Θέατρο στην Εκπαίδευση: Θεωρίες και Μέθοδοι

Κωδικός Μαθήματος	ΚΤ1433	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Μάρθα Κατσαρίδου, (mkatsaridou@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στο πεδίο του Θεάτρου στην Εκπαίδευση σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Σε κάθε συνάντηση η θεωρία διαπλέκεται με την πρακτική εφαρμογή μέσω βιωματικών εργαστηρίων. Στο μάθημα, διερευνάται θεωρητικά το πεδίο, εμβαθύνοντας ταυτόχρονα τόσο στις θεατρικές του καταβολές όσο και στις βασικές παιδαγωγικές του επιρροές. Εξετάζονται κριτικά οι πιο σημαντικές θεωρίες και μέθοδοι των εκπροσώπων του χώρου με έμφαση στη συγκρότηση του πεδίου στην Αγγλία από τη δεκαετία του 1950 και μετά, την ανάπτυξή του σε διεθνές επίπεδο και τη συνεχή εξέλιξή του μέσα από τις πρακτικές των σύγχρονων παραστατικών τεχνών και ειδών επαγγελματικού θεάτρου. Παράλληλα, προτεραιότητα δίνεται στη βιωματική προσέγγιση και επιχειρείται η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με ποικίλες μορφές Θεάτρου στην Εκπαίδευση, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν την πιο κατάλληλη κατά περίπτωση (καλλιτεχνική, διδακτική, κοινωνική) όπως και να ανταποκρίνονται με επιτυχία στον σχεδιασμό, την εμπύχωση και την αξιολόγηση θεατροπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων/εργαστηρίων.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν και να κατανοούν κριτικά τις πολυδιάστατες συνδέσεις της τέχνης του θεάτρου και της παιδαγωγικής επιστήμης με το πεδίο του Θεάτρου στην Εκπαίδευση.
- να εμβαθύνουν θεωρητικά και πρακτικά στις πιο σημαντικές μορφές Θεάτρου στην Εκπαίδευση.
- να συνειδητοποιήσουν τη συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαίδευση στη γνωστική, συναισθηματική, κοινωνική και αισθητική ανάπτυξη του παιδιού και ευρύτερα του ατόμου.
- να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες του εμπυχωτή-παιδαγωγού, ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, εμπυχώνουν, αξιολογούν και στοχάζονται δραστηριότητες Θεάτρου στην Εκπαίδευση εντός ή εκτός του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών.
- να διευκολύνουν την έρευνα, την ανάλυση και την αξιολόγηση του δικού τους θεατροπαιδαγωγικού έργου και των συναδέλφων τους για την ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης τους.
- να αντιμετωπίζουν τις μορφές του Θεάτρου στην Εκπαίδευση ως μέσο εκπαιδευτικής έρευνας και ως εναλλακτικό τρόπο αξιολόγησης των μαθητών, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του έργου τους.

- να αποκτήσουν κριτήρια ώστε να αξιολογούν θεατρικές παραστάσεις για παιδιά και νέους και να δύνανται να τις προσεγγίσουν θεατροπαιδαγωγικά.

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και ομαδική εργασία (σχεδιασμός και παρουσίαση).

Διδακτική μεθοδολογία

Θεατρικά εργαστήρια βιωματικής κατανόησης, διαλέξεις με χρήση ppt, συζήτηση, αναστοχασμός.

Θεατροπαιδαγωγικές Προσεγγίσεις και Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	KT1430	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Μάρθα Κατσαρίδου, (mkatsaridou@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις μορφές του Θεάτρου στην Εκπαίδευση που υιοθετούνται στο σχολικό πλαίσιο και κυρίως στην Προσχολική Εκπαίδευση, ώστε να είναι σε θέση οι φοιτητές/τριες να συνδέουν τη θεωρητική κατάρτιση με την εκπαιδευτική πράξη. Στο μάθημα, συνδέοντας το Θέατρο με την Παιδαγωγική, διερευνώνται θεωρητικά και πρακτικά θεατροπαιδαγωγικές προσεγγίσεις που μπορούν να εφαρμοστούν εντός Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών με διδακτική, κοινωνική και αισθητική στόχευση.

Μέρος του μαθήματος αποτελεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών, καθώς καλούνται σε ομάδες να σχεδιάσουν, εφαρμόσουν, αξιολογήσουν, στοχαστούν μια ολοκληρωμένη θεατροπαιδαγωγική δραστηριότητα σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην καλλιτεχνική εκπαίδευση των φοιτητών/τριών, προκειμένου να αναπτύξουν θεατρικές, εκφραστικές και διδακτικές δεξιότητες ενός/μιας θεατροπαιδαγωγού.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ριες αναμένεται:

- να εμβαθύνουν θεωρητικά και πρακτικά στις παιδαγωγικές, εκπαιδευτικές και καλλιτεχνικές συνδέσεις του Θεάτρου στην Εκπαίδευση με το σχολικό πλαίσιο και κυρίως την Προσχολική Εκπαίδευση.
- να εξοικειωθούν με τις μορφές Θεάτρου στην Εκπαίδευση που υιοθετούνται εντός σχολικού πλαισίου και να είναι σε θέση να επιλέγουν την πιο κατάλληλη ανάλογα με την εκάστοτε εκπαιδευτική ανάγκη (μαθησιακοί στόχοι, δομή, περιεχόμενο, στρατηγικές διδακτικής) όπως και να αξιολογούν την εκπαιδευτική διαδικασία.

- να δύνανται να συλλάβουν, σχεδιάσουν, εφαρμόσουν και αξιολογήσουν ολοκληρωμένες θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες ή/και εργαστήρια για ποικίλες ομάδες αλλά και πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ωρολογίου προγράμματος του νηπιαγωγείου με ειδικές αναφορές στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών και στη διαθεματική προσέγγιση.
- να αναπτύξουν προσωπικές δεξιότητες θεατρικής έκφρασης μέσω του σώματος και της φωνής τους και να καλλιεργήσουν δεξιότητες ως μελλοντικοί παιδαγωγοί-εμπυχωτές, ώστε να παρακινούν κατάλληλα τα παιδιά να συμμετέχουν στις θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες.
- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, καθοδηγούν και ολοκληρώνουν τη διαδικασία δημιουργίας μιας θεατρικής παράστασης που απαιτείται σε σχολικό πλαίσιο.
- να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες εμπειρίες διδασκαλίας του αντικειμένου σε πραγματικές συνθήκες σχολικού πλαισίου.
- να εφοδιαστούν με ένα πλήθος ειδικών μεθόδων, κατάλληλων τεχνικών και εφαρμογών στο πλαίσιο του Θεάτρου στην Εκπαίδευση που να διευκολύνει την αντιμετώπιση καθημερινών ή/και ειδικών ζητημάτων της σχολικής τάξης.

Αξιολόγηση

Ομαδική εργασία (σχεδιασμός και εφαρμογή θεατροπαιδαγωγικής δραστηριότητας σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας) και ατομική εργασία. Το μάθημα έχει εργαστηριακό-βιωματικό χαρακτήρα. Η παρουσία των φοιτητών/τριών είναι απαραίτητη.

Διδακτική μεθοδολογία

Θεατρικά εργαστήρια βιωματικής κατανόησης, διαλέξεις με χρήση ppt, συζήτηση, αναστοχασμός.

Θέατρο στην Κοινωνία: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός Μαθήματος	KT1432	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Μάρθα Κατσαρίδου, (mkatsaridou@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να διερευνήσει θεωρητικά και πρακτικά τις μορφές του Εφαρμοσμένου Θεάτρου που συνδέονται με την κοινωνία και τις ανάγκες της. Στο μάθημα προσεγγίζονται τόσο θεατροπαιδαγωγικές προσεγγίσεις που υιοθετούνται στη μη τυπική εκπαίδευση όσο και πρακτικές των σύγχρονων παραστατικών τεχνών και ειδών θεάτρου που εφαρμόζονται με κοινωνική ή/και εκπαιδευτική στόχευση.

Προτεραιότητα δίνεται στην πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών σε διάφορους κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς, όπου σε ομάδες καλούνται σταδιακά να συλλάβουν, σχεδιάσουν, παρουσιάσουν, αξιολογήσουν και αναστοχαστούν μια παράσταση

κοινωνικού θεάτρου ή μια ολοκληρωμένη θεατροπαιδαγωγική παρέμβαση. Στο μάθημα, μείζονος σημασίας θεωρείται η κατάλληλη προετοιμασία/εκπαίδευση του παιδαγωγού-εμπυχωτή, ώστε να αποκτήσει θεατρικές και κοινωνικές δεξιότητες για να ανταποκρίνεται σε κοινωνικά, μη θεατρικά περιβάλλοντα και να ενδυναμώνει διαφορετικές ομάδες, κοινότητες και άτομα. Παράλληλα, έμφαση δίνεται και στην παραστασιακή διάσταση του θεάτρου, προκειμένου οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να ολοκληρώσουν με επιτυχία την παρουσίασή τους σε δημόσιο χώρο.

Το μάθημα μπορεί να συμπληρωθεί από επιπλέον (προαιρετικές) συναντήσεις σχετικές με το αντικείμενο (εκτός των απαιτούμενων), που εμπλουτίζουν τις γνώσεις/εμπειρίες των φοιτητών/τριών: παρακολούθηση θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων και επαγγελματικών θεατρικών παραστάσεων για παιδιά και εφήβους, συμμετοχή σε θεατροπαιδαγωγικές ημερίδες και εργαστήρια, συζητήσεις με προσκεκλημένους θεατροπαιδαγωγούς, σκηνοθέτες και ηθοποιούς.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ριες αναμένεται:

- να εξοικειωθούν με πρακτικές των σύγχρονων παραστατικών τεχνών και ειδών επαγγελματικού θεάτρου και, συνδέοντας τη θεωρητική κατάρτιση με την πρακτική εφαρμογή, να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν παραστατικές τεχνικές του μεταδραματικού, συλλογικού, συμμετοχικού θεάτρου και του θεάτρου της επινόησης σε κοινωνικά και εκπαιδευτικά πλαίσια.
- να είναι σε θέση να συλλάβουν, σχεδιάσουν, εφαρμόσουν και αξιολογήσουν ολοκληρωμένες θεατροπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και παραστάσεις κοινωνικού θεάτρου σε ποικίλους κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς, συνδυάζοντας τις κατάλληλες εκπαιδευτικές και κοινωνικές δεξιότητες σε κάθε πλαίσιο αναφοράς.
- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες θεατρικής εμπύχωσης, υποκριτικής και δραματοουργίας, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στην εμπύχωση θεατροπαιδαγωγικών παρεμβάσεων και στην παρουσίαση παραστάσεων κοινωνικού θεάτρου σε δημόσιο χώρο.
- να καλλιεργήσουν δεξιότητες ενσυναίσθησης, σεβασμού στη διαφορετικότητα, συνεργασίας και κριτικής σκέψης, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εκάστοτε ομάδας με την οποία δουλεύουν.
- να γνωρίσουν το θέατρο ως παραστασιακό γεγονός και να δύνανται σταδιακά να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν μια παράσταση κοινωνικού θεάτρου.
- να αποκτήσουν εμπειρίες διδασκαλίας και εμπύχωσης του αντικειμένου σε πραγματικές συνθήκες ομάδων όπως και ομαδικής δημιουργίας/σύνθεσης παράστασης κοινωνικού θεάτρου.
- να εφοδιαστούν με ένα πλήθος ειδικών μεθόδων, κατάλληλων τεχνικών και εφαρμογών στο πλαίσιο του Εφαρμοσμένου Θεάτρου, που να διευκολύνει την εκπαίδευση και την

ενδυνάμωση των συμμετεχόντων σε ευρύτερα εκπαιδευτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Αξιολόγηση

Ομαδική εργασία (σχεδιασμός και εφαρμογή θεατροπαιδαγωγικής παρέμβασης ή παράστασης σε φορέα) και ατομική εργασία. Το μάθημα έχει εργαστηριακό-βιωματικό χαρακτήρα. Η παρουσία των φοιτητών/τριών είναι απαραίτητη.

Διδακτική μεθοδολογία

Θεατρικά εργαστήρια βιωματικής κατανόησης, διαλέξεις με χρήση ppt, συζήτηση, αναστοχασμός.

Γραπτός Ακαδημαϊκός Λόγος I & II

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0618	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Ελένη Κονταξή, (kondax@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	3 & 3

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του φροντιστηριακού αυτού μαθήματος που προσφέρεται σε δύο μέρη στο 3^ο και 4^ο εξάμηνο είναι οι φοιτητές/τριες αφενός να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες της νεοελληνικής γλώσσας και αφετέρου να εξοικειωθούν με την παραγωγή επιστημονικού γραπτού λόγου.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Γνώση και αξιοποίηση βιβλιογραφικών συστημάτων
- Γνώση αναζήτησης και σωστής αξιοποίησης βιβλιογραφικών πηγών
- Κατανόηση
- Γνώση ενοτήτων του επιστημονικού κειμένου και δεξιότητα κατάρτισης ολοκληρωμένων επιστημονικών εργασιών

Αξιολόγηση

- ✓ Γραπτές ασκήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Ερωτήσεις ανάπτυξης)
- ✓ Γραπτές ασκήσεις προετοιμασμένες εκτός μαθήματος
- ✓ Πρόοδος, γραπτή εξέταση κατά τη διάρκεια του εξαμήνου
- ✓ Εργαστηριακή Εργασία
- ✓ Γραπτή τελική ομαδική εργασία

Ευρωπαϊκή Παιδική Λογοτεχνία

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0619	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσες	Ελένη Κονταξή, (kondax@uth.gr) Τασούλα Τσιλιμένη (tsilimeni@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα για την ιστορία, τη θεωρία και την κριτική της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους. Η ύλη του μαθήματος έχει ως στόχο να γνωρίσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές την εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών και πώς αυτά ιδιοποιήθηκαν από την παιδική και νεανική λογοτεχνία.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- να γνωρίσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές την εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών και πώς αυτά ιδιοποιήθηκαν από την παιδική και νεανική λογοτεχνία.
- να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των καλλιτεχνικών ρευμάτων στα κείμενα της παιδικής και νεανικής λογοτεχνίας,
- να μπορούν να αναγνωρίσουν και να αξιολογήσουν τους ιδεολογικούς προσανατολισμούς και τις συμβάσεις της παιδικής λογοτεχνίας.
- να γνωρίζουν τα σημαντικότερα έργα της ευρωπαϊκής παιδικής κλασικής λογοτεχνίας,
- να αποκτήσουν δεξιότητες ανάγνωσης, σύνθεσης και διασκευής λογοτεχνικών ειδών προσφιλών στην παιδική λογοτεχνία για τη δημιουργική και παιδαγωγική αξιοποίησή τους μέσα στην τάξη και το σχολικό πλαίσιο.
- η σύνδεση από τους φοιτητές/-τριες της εξέλιξης της ευρωπαϊκής παιδικής λογοτεχνίας με την εξέλιξη της ελληνικής και η αναγνώριση και έρευνα των δεσμών τους.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:
  - ✓ Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
  - ✓ Ερωτήσεις σύντομης απάντησης
  - ✓ Ερωτήσεις ανάπτυξης
2. Μελέτη βιβλίου ευρωπαϊκής παιδικής λογοτεχνίας και εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής γραπτής εργασίας (40%)

Οργάνωση Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος I

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1395	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Λαΐνας Αθανάσιος, (athlain@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η συστηματική μελέτη και η σφαιρική θεώρηση του εκπαιδευτικού (κατ' ακρίβειαν του σχολικού) συστήματος στην Ελλάδα και η εξοικείωση των φοιτητών / φοιτητριών με το ισχύον στην Ελλάδα θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας της σχολικής εκπαίδευσης. Με την παρακολούθηση των δύο ομότιτλων μαθημάτων [*Οργάνωση του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος I & II*] θα δοθεί η δυνατότητα στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν το χώρο και το θεσμικό πλαίσιο όπου θα εργασθούν, να κατανοήσουν πληρέστερα το ρόλο τον οποίο θα κληθούν ν' αναλάβουν και να συνειδητοποιήσουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που θα έχουν ως λειτουργοί της δημόσιας εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το μάθημα αυτό θα υποβοηθήσει τους φοιτητές / τις φοιτήτριες να κατανοήσουν άλλα μαθήματα που αναφέρονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ή στα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών.

Μέσα στα πλαίσια των παραδόσεων στο Γ' και στο Δ' εξάμηνο σπουδών (*Οργάνωση του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος I*) αναπτύσσονται θέματα όπως: Η έννοια του εκπαιδευτικού συστήματος. Βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Συνταγματική κατοχύρωση της εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Δομή και διοικητικά όργανα του εκπαιδευτικού συστήματος (α) στο εθνικό (κεντρικό) επίπεδο, (β) στο περιφερειακό - τοπικό επίπεδο (κατά περιφέρεια, νομό και δήμο) και (γ) στο σχολικό επίπεδο διοικητικής οργάνωσης. Διεθνείς οργανισμοί και ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Οι οργανώσεις των εκπαιδευτικών και οι οργανώσεις των γονέων στα πλαίσια του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το σύστημα χρηματοδότησης της ελληνικής εκπαίδευσης. Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος κατά βαθμίδα εκπαίδευσης και τύπο σχολείου: βασικός κορμός (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια γενική και δευτεροβάθμια τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση)

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της παρακολούθησης του μαθήματος οι φοιτητές / -τριες αναμένεται:

- να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης.
- να έχουν μια σαφή εικόνα της δομής και λειτουργίας του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα

- να αναγνωρίζουν τους πολιτικούς θεσμούς, τα διοικητικά όργανα και τους λοιπούς φορείς που λειτουργούν σε κάθε επίπεδο διοικητικής οργάνωσης, τη σύνθεσή τους και τις αρμοδιότητές τους
- να κατανοούν τις σχέσεις, τις αλληλεξαρτήσεις και τις αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των διαφόρων διοικητικών θεσμών που λειτουργούν είτε στο ίδιο διοικητικό επίπεδο είτε σε διαφορετικά επίπεδα διοικητικής οργάνωσης

Αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση του μαθήματος προβλέπονται γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις

Οργάνωση Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος II

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1410	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Λαΐνας Αθανάσιος, (athlain@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η συστηματική θεώρηση και μελέτη του εκπαιδευτικού (ουσιαστικά του σχολικού) συστήματος της Ελλάδος και η εξοικείωση με το ισχύον στην Ελλάδα θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της σχολικής εκπαίδευσης. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα δοθεί η δυνατότητα στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν το χώρο και το θεσμικό πλαίσιο μέσα στον οποίο θα εργασθούν, να κατανοήσουν πληρέστερα το ρόλο τον οποίο θα κληθούν ν' αναλάβουν και να συνειδητοποιήσουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που θα έχουν ως λειτουργοί της δημόσιας εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το μάθημα αυτό θα υποβοηθήσει τους φοιτητές / τις φοιτήτριες να κατανοήσουν άλλα μαθήματα που αναφέρονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ή στα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών.

Μέσα στα πλαίσια των παραδόσεων στο 6^ο Εξάμηνο σπουδών (*Οργάνωση του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος II*) και σε συνέχεια του αντιστοίχου μαθήματος των Γ' και Δ' Εξαμήνων του θα αναπτύσσονται θέματα όπως: Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος κατά βαθμίδα εκπαίδευσης και τύπο σχολείου: ειδικές περιπτώσεις (πειραματικά σχολεία, μουσικά σχολεία, αθλητικά σχολεία, εκκλησιαστική εκπαίδευση, εσπερινά σχολεία, σχολεία ειδικής αγωγής, σχολεία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, ελληνικά σχολεία στο εξωτερικό, μειονοτικά σχολεία, ξένα σχολεία κλπ.). Η ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ελλάδα Υπηρεσιακή κατάσταση και εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού (το υπηρεσιακό καθεστώς που διέπει τους εκπαιδευτικούς, δημοσιοϋπαλληλικός κώδικας, βασική κατάρτιση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών, επιλογή και διορισμός,

μετακινήσεις, αξιολόγηση, προαγωγές, πειθαρχικό δίκαιο, δικαιώματα και υποχρεώσεις κλπ.). Λειτουργία σχολικών μονάδων και μαθητικά θέματα (ίδρυση σχολείων, σχολική περιοχή, σχολικό / διδακτικό έτος, εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση, προαγωγή, τίτλοι σπουδών, υπηρεσιακά βιβλία κλπ.)

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της παρακολούθησης του μαθήματος οι φοιτητές / -τριες αναμένεται:

- να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης.
- να έχουν μια σαφή εικόνα της δομής και λειτουργίας του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα
- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τη διαχρονική εξέλιξη και διαμόρφωση των σημαντικότερων διοικητικών θεσμών του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης
- να γνωρίζουν τους διάφορους τύπους σχολικών μονάδων και τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε τύπου σχολείου
- να γνωρίζουν το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την επαγγελματική εξέλιξη και σταδιοδρομία του εκπαιδευτικού προσωπικού στην Ελλάδα
- να κατανοούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θα έχουν οι ίδιοι ως εκπαιδευτικοί αλλά και οι λοιποί εμπλεκόμενοι στο σύστημα της σχολικής εκπαίδευσης
- να γνωρίζουν την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων στην Ελλάδα
- να γνωρίζουν τις σχετικές με τους μαθητές ρυθμίσεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος
- να διευκολυνθούν στην άσκηση των διοικητικών καθηκόντων τα οποία κληθούν να επιτελέσουν ως εκπαιδευτικό προσωπικό ή ως διοικητικά στελέχη της σχολικής εκπαίδευσης
- να κατανοούν τη σημασία της εκπαιδευτικής νομοθεσίας / του δικαίου για τη λειτουργία του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης
- να είναι σε θέση να συσχετίζουν τις ρυθμίσεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος με αντίστοιχες ρυθμίσεις άλλων εκπαιδευτικών συστημάτων

Αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση του μαθήματος προβλέπονται γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις

Διοίκηση Εκπαίδευσης & Εκπαιδευτική Πολιτική

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1420	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκων	Λαΐνας Αθανάσιος, (athlain@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η εξοικείωση με περισσότερο θεωρητικά θέματα που σχετίζονται με την άσκηση της διοίκησης στη σχολική εκπαίδευση (εκπαιδευτικό σύστημα και σχολική μονάδα) και με την εκπαιδευτική πολιτική. Επιπρόσθετα, η κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση των ρυθμίσεων που ισχύουν στην Ελλάδα.

Μέσα στα πλαίσια των παραδόσεων αναπτύσσονται θέματα όπως: Η Διοίκηση Εκπαίδευσης ως επιστημονικός κλάδος. Σχέση Διοίκησης Εκπαίδευσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Η εξέλιξη της διοικητικής σκέψης. Διεθνείς τάσεις στη Διοίκηση Εκπαίδευσης και ελληνική πραγματικότητα. Οργανωτική θεωρία. Αποκεντρωτικά και συγκεντρωτικά συστήματα οργάνωσης των εκπαιδευτικών συστημάτων. Συγκριτική Αξιολόγηση. Διοικητικές θέσεις μέσα στα πλαίσια του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος. Το έργο των διοικητικών στελεχών στη σχολική εκπαίδευση. Εκπαίδευση, επιλογή και επαγγελματική εξέλιξη των διοικητικών στελεχών. Η συμβολή των διοικητικών στελεχών στην αποτελεσματικότητα των σχολικών μονάδων. Η άσκηση ηγετικών ρόλων στην εκπαίδευση. Η λήψη αποφάσεων στην εκπαίδευση. Καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση. Θεωρία κινήτρων, εργασιακή ικανοποίηση και επαγγελματικό στρες των εκπαιδευτικών και των διοικητικών στελεχών. Έννοια και υποδείγματα εκπαιδευτικής πολιτικής. Η εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα. Πρωταγωνιστές και διαδικασία.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της παρακολούθησης του μαθήματος οι φοιτητές / -τριες αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τα κυριότερα θέματα των επιστημονικών κλάδων της Διοίκησης της Εκπαίδευσης και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής και να έχουν αποκτήσει ένα βασικό πυρήνα γνώσεων ο οποίος, εμπλουτιζόμενος περαιτέρω, θα τους / τις διευκολύνει να αναδειχθούν αποτελεσματικά διοικητικά στελέχη
- να παρακολουθούν και να κατανοούν την εξέλιξη της επιστήμης και της έρευνας στα πεδία της Διοίκησης της Εκπαίδευσης και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής και να μελετούν κριτικά συναφείς επιστημονικές και ερευνητικές δημοσιεύσεις
- να κατανοούν και να αξιολογούν κριτικά τους συναφείς θεσμούς και την αποτελεσματικότητα λειτουργίας του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης σε πολιτικό και διοικητικό επίπεδο, ιδιαίτερα δε τον τρόπο διαμόρφωσης και εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα και τους

- να κατανοούν τις λειτουργίες που συνθέτουν την άσκηση διοικητικού έργου και τους ποικίλους ρόλους τους οποίους αναμένεται να ασκήσουν τα διοικητικά στελέχη και να εφευρίσκουν τρόπους πρακτικής εφαρμογής τους στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα
- να αποσαφηνίσουν ρόλους τους οποίους θα κληθούν να αναλάβουν ως εκπαιδευτικοί ή ως διοικητικά στελέχη μέσα στο πλαίσιο του συστήματος της σχολικής εκπαίδευσης
- να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην άσκηση ηγεσίας και στη διαχείριση του ανθρωπίνου δυναμικού και να διερευνούν τρόπους εφαρμογής τους στο ελληνικό σχολείο
- να συζητούν, να αξιολογούν και να συγκρίνουν τη θέση των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών σε συγκεντρωτικά και αποκεντρωτικά συστήματα οργάνωσης της σχολικής εκπαίδευσης

Αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση του μαθήματος προβλέπονται γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις

Η Διαπολιτισμική Διάσταση στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1320	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Κώστας Μάγος, (magos@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα ασχολείται με τη θεωρητική προσέγγιση και την πρακτική εφαρμογή ζητημάτων που αφορούν τη διαχείριση της ετερότητας στο Νηπιαγωγείο και στο σχολείο γενικότερα. Οι πολλαπλές ταυτότητες στη σχολική τάξη, τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις των μαθητών και των εκπαιδευτικών, το αναλυτικό πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό, ο εορτασμός εθνικών και θρησκευτικών γιορτών, η συνεργασία μεταξύ σχολείου, οικογένειας και κοινότητας είναι θέματα που, μέσα από θεωρητικές αναφορές, μελέτες περίπτωσης και ενδεικτικά παραδείγματα, προσεγγίζονται στο πλαίσιο του παραπάνω μαθήματος.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έχουν:

- κατανοήσει τα βασικά μοντέλα διαχείρισης της ετερότητας
- αποκτήσει έναν πρώτο βαθμό διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης
- προβληματιστεί για το ρόλο και τη στάση του εκπαιδευτικού στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό σχολείο

- προσεγγίσει κριτικά, όσον αφορά στη διαπολιτισμική διάσταση, τις επιμέρους πρακτικές της προσχολικής εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των φοιτητριών/ών γίνεται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Προαιρετική είναι η εκπόνηση, σχετικής με το περιεχόμενο του μαθήματος, εργασίας η οποία συμβάλλει στην τελική βαθμολογία.

Διδακτική μεθοδολογία

Εισηγήσεις με χρήση ppt, συζήτηση, εργασία σε ομάδες

Σχεδιασμός, Οργάνωση και Αξιολόγηση Διαπολιτισμικών Δράσεων

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1340	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκων	Κώστας Μάγος, (magos@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα είναι εργαστηριακού τύπου και έχει τη μορφή έρευνας-δράσης. Εστιάζει στο σχεδιασμό, οργάνωση, πραγματοποίηση εκπαιδευτικών και κοινωνικών διαπολιτισμικών δράσεων. Βασικές κατηγορίες των δράσεων που θα προσεγγισθούν στο παραπάνω μάθημα αποτελούν παιδαγωγικές δραστηριότητες ενταγμένες στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος, ευρύτερα σχέδια εργασίας με διαπολιτισμικό περιεχόμενο, ανοιχτά διαπολιτισμικά εργαστήρια, προγράμματα συνεργασίας σχολείου και κοινότητας, ραδιοφωνικές εκπομπές διαπολιτισμικού περιεχόμενου κ.ά. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να μελετήσουν και να αξιολογήσουν σχετικές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν, αλλά και να σχεδιάσουν, να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν έρευνες-δράσεις με διαπολιτισμική διάσταση.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ες θα έχουν:

- κατανοήσει τις βασικές αρχές σχεδιασμού, ανάπτυξης και αξιολόγησης διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών δράσεων.
- γνωρίσει, συζητήσει και αξιολογήσει χαρακτηριστικές περιπτώσεις διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών δράσεων.
- σχεδιάσει, οργανώσει, πραγματοποιήσει και αξιολογήσει μια σειρά διαπολιτισμικών δράσεων.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των φοιτητριών/τών γίνεται μέσα από τη συμμετοχή τους στο σχεδιασμό, οργάνωση, πραγματοποίηση και αξιολόγηση μιας σειράς διαπολιτισμικών δράσεων. Εκτός από τη συμμετοχή τους στις δράσεις, στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτήτριες παραδίδουν ομαδική και ατομική γραπτή εργασία, όπου παρουσιάζουν και αξιολογούν τις δράσεις στις οποίες συμμετείχαν. Η συμμετοχή των φοιτητριών/των στα μαθήματα είναι απαραίτητη.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαδραστικές διδακτικές προσεγγίσεις, έρευνα-δράση, εργασία σε ομάδες, παρατήρηση και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δράσεων, επισκέψεις, συζήτηση.

Η Εκπαίδευση στον Κινηματογράφο

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ0410	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκοντες	Κώστας Μάγος, (magos@uth.gr) & άλλος διδάσκων/ουσα	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να μελετήσουν μέσα από μία πρωτότυπη και διαφορετική οπτική, εκείνης του κινηματογράφου, το θεσμό του σχολείου, εστιάζοντας στον παιδαγωγικό του ρόλο και τις κοινωνικές του λειτουργίες, να συζητήσουν και να προβληματιστούν, αναλύοντας κάθε φορά με συστηματικό τρόπο, διαφορετικές όψεις της σχολικής καθημερινότητας και της παιδικής ηλικίας. Μέσα από το μάθημα οι φοιτητές/τριες θα οδηγηθούν, με βιωματικές και διαδραστικές διαδικασίες, να αναστοχαστούν και να κατανοήσουν καλύτερα τη σπουδαιότητα του μελλοντικού εκπαιδευτικού τους ρόλου ιδιαίτερα στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις, καθώς και ευρύτερα ζητήματα σχετικά με την εκπαίδευση, την παιδική ηλικία και την ετερότητα.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έχουν:

- αναπτύξει προβληματισμούς για διάφορες διαστάσεις της εκπαίδευσης (ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές κ.ά.)
- γνωρίσει τρόπους αξιοποίησης των κινηματογραφικών ταινιών ως εκπαιδευτικών υλικών
- σχολιάσει και αναλύσει διαφορετικές κινηματογραφικές ταινίες με εκπαιδευτικά θέματα
- δημιουργήσει την δική τους ταινία με θέμα σχετικό με την εκπαίδευση

Αξιολόγηση

Παρουσιάσεις κινηματογραφικών ταινιών στο μάθημα και γραπτές ομαδικές εργασίες στο τέλος του εξαμήνου. Το μάθημα έχει διαδραστικό-εργαστηριακό χαρακτήρα. Η παρουσία των φοιτητών είναι απαραίτητη.

Διδακτική μεθοδολογία

Παρουσιάσεις και προβολές ταινιών. Συζήτηση, εργασία σε ομάδες, εισηγήσεις με χρήση ppt από τους διδάσκοντες, εισηγήσεις από ειδικούς προσκεκλημένους

Εικαστική Παιδαγωγική

Κωδικός Μαθήματος	KT0101	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Μαγουλιώτης Απόστολος, (amagouliotis@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση παραγόντων στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων για τις Εικαστικές Τέχνες στο χώρο της εκπαίδευσης. Στοχεύει: (α) στην ανάπτυξη της παρατηρητικότητας και της φαντασίας, που συμβάλλουν αποφασιστικά στην εικαστική έκφραση, (β) στην θεωρητική και στην πρακτική κατάρτιση των φοιτητών σε ο, τι αφορά στη μεθόδευση και (γ) στην οργάνωση δραστηριοτήτων της εικαστικής δημιουργίας γενικά και ειδικά κατά την προσχολική ηλικία. Το μάθημα έχει ως κύριο σημείο την ανάπτυξη της εικαστικής δημιουργίας των φοιτητών ως μελλοντικών εκπαιδευτικών της προσχολικής ηλικίας. Προσεγγίζονται ορισμένες εποχές της ιστορίας της τέχνης για ανίχνευση παραγόντων εικαστικών δημιουργιών. Ειδικά παρουσιάζεται εικαστικό εποπτικό υλικό, για ενημέρωση και ως κίνητρα ενεργοποίησης της παρατήρησης και της φαντασίας. Επίσης χρησιμοποιούνται υλικά της τέχνης του σχεδίου και των κατασκευών, για κατανόηση των μορφικών εικαστικών στοιχείων. Οι φοιτητές καθοδηγούνται σε συμβολικές, ρεαλιστικές και συναισθηματικές εικαστικές αναπαραστάσεις. Διερευνώνται, αξιολογούνται και κρίνονται οι αξίες της φύσης και των εικαστικών τεχνών ως στοιχείων απαραίτητων στη ζωή των ανθρώπων. Όλες οι συναντήσεις ολοκληρώνονται με εφαρμογές και αξιολογήσεις διδακτικών δραστηριοτήτων και στρατηγικών για συγκεκριμένα παραδείγματα εννοιών και φαινομένων της εικαστικής δημιουργίας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν την αποτελεσματικότητα των βασικών μεθόδων εικαστικής δράσης.

- κατανοήσουν το ρόλο της παρατήρησης και της φαντασίας και την ανάπτυξή τους ως βασικούς παράγοντες των εικαστικών δημιουργιών.
- αντιλαμβάνονται και σχεδιάζουν τις μορφές: του ανθρώπου, των ζώων, των φυτών κ.ά. ως βασικά θέματα των εικαστικών τεχνών και ειδικά των παιδικών έργων.
- συγκρίνουν και αξιολογούν κριτικά την σχεδιαστική τους έκφραση και ανάπτυξη.
- συνδέσουν τις δραστηριότητες των εικαστικών με άλλες μαθησιακές περιοχές.

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές αξιολογούνται υποχρεωτικά: (α) από τις δραστηριότητες που εφαρμόζονται σε κάθε συνάντηση του μαθήματος (ατομικός φάκελος από εικαστικά έργα) και (β) από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να ασχοληθούν και με επιλεγόμενες εργασίες διερεύνησης.

Διδακτική μεθοδολογία

Συζήτηση – εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης – εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων – αξιολόγηση και αναστοχασμός.

Κούκλες και Κουκλοθέατρο

Κωδικός Μαθήματος	KT1350	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Μαγουλιώτης Απόστολος, (amagouliotis@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η πληροφόρηση αξιών της κούκλας και του κουκλοθεάτρου στους χώρους της κοινωνίας, των τεχνών και της εκπαίδευσης. Στοχεύει: (α) στην κατασκευή της κούκλας ως μέσο έκφρασης των ανθρώπων και ειδικά στο χώρο της εκπαίδευσης, (β) στους τρόπους εμπύχωσης της κούκλας ως μέσο έκφρασης και δημιουργίας, (γ) στη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών και (δ) στη μεθόδευση και στην οργάνωση δραστηριοτήτων κατασκευής, χρήσης και εμπύχωσης της κούκλας γενικά και ειδικά στην προσχολική ηλικία. Η κούκλα ως ένα ελκυστικό αντικείμενο και μέσο έκφρασης του κουκλοθεάτρου, είναι το αντικείμενο αυτού του μαθήματος. Προσδιορίζονται χώροι, θεωρίες γέννησης και είδη κούκλας. Αναπτύσσεται ιστορικά η πορεία της κούκλας και του κουκλοθεάτρου, των υλικών και των τεχνικών κατασκευής. Καταγράφονται τρόποι χρήσης της κούκλας και η σύνδεσή της με γνωστικά αντικείμενα της εκπαίδευσης. Η κούκλα για τον δημιουργό, αλλά και για τον θεατή, είναι ένα «έμπυχο» ον και αυτό είναι ο κύριος άξονας αυτού του μαθήματος. Προσδιορίζονται θεωρίες εμπύχωσης της κούκλας θεάτρου. Παρουσιάζονται υλικά και τεχνικές κατασκευής κούκλας και σκηνικών αντικειμένων. Σχεδιάζονται χαρακτήρες και αναπτύσσονται συμπεριφορές δράσης της κούκλας. Προσεγγίζονται τρόποι εμπύχωσης της κούκλας και συνδέονται με ανάγκες του νηπιαγωγείου.

Όλες οι συναντήσεις του μαθήματος, ολοκληρώνονται με δραστηριότητες κατασκευής ή εμπύχωσης της κούκλας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν το πλήθος των κουκλών που δημιουργούν οι άνθρωποι για να εκφράσουν κοινωνικές, πνευματικές, ψυχολογικές και βιολογικές ανάγκες τους.
- κατανοήσουν την κούκλα ως ένα μέσο έκφρασης των μικρών παιδιών.
- προσεγγίσουν διάφορα υλικά -τεχνικές και να δημιουργήσουν διάφορες μορφές και τύπους κουκλών.
- εξοικειωθούν με την εμπύχωση της κούκλας
- συνδέσουν την κούκλα ως εργαλείο σύνδεσης με την εκπαιδευτική πράξη.
- αποκτήσουν βασικές δεξιότητες σχεδιασμού και οργάνωσης μιας κουκλοθεατρικής παράστασης

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές αξιολογούνται υποχρεωτικά: (α) από τις δραστηριότητες που εφαρμόζονται σε κάθε συνάντηση και β) από τις κουκλοθεατρικές παραστάσεις ή από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να ασχοληθούν και με επιλεγόμενες εργασίες διερεύνησης.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης – συζήτηση – εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων – αναστοχασμός.

Ζωγραφική-Χαρακτική: Θεωρία και Πράξη στο Νηπιαγωγείο

Κωδικός Μαθήματος	KT0107	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Μαγουλιώτης Απόστολος, (amagouliotis@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και πρακτικών εμπειριών στις τέχνες της ζωγραφικής και της χαρακτικής. Επίσης στοχεύει: (α) στη θεωρητική και στη πρακτική προσέγγιση διαφόρων υλικών των τεχνών των χρωμάτων, (β) στο σχεδιασμό προσωπικών εμπειριών των φοιτητών και (γ) στη μεθόδευση και στην οργάνωση δραστηριοτήτων ζωγραφικής και χαρακτικής και άλλων τεχνών των χρωμάτων στο νηπιαγωγείο. Το μάθημα έχει ως κύριο άξονα την ανάπτυξη της εικαστικής έκφρασης μέσω της ζωγραφικής, της χαρακτικής του βιτρό και του ψηφιδωτού. Αναλύονται έργα από την ιστορία της τέχνης και της φύσης με χαρακτηριστικές εικαστικές χρωματικές απόψεις για

σχολιασμό, για άντληση πληροφοριών και ανακάλυψη τεχνικών έκφρασης με χρώματα. Οι φοιτητές προσεγγίζουν υλικά και εργαλεία, πειραματίζονται μ' αυτά, ανακαλύπτουν τρόπους χρήσης και καθοδηγούνται σε εικαστικές δημιουργίες χρωμάτων. Παρουσιάζονται μορφές παιχνιδιών με χρώματα για γνώσεις και δημιουργία. Όλες οι συναντήσεις, ολοκληρώνονται με εικαστικές χρωματικές δραστηριότητες.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τις δυνατότητες της Γλυπτικής –κατασκευών.
- προσεγγίσουν διάφορα απλά υλικά, να πειραματιστούν και να ανακαλύψουν τις βασικές τεχνικές του πλασίματος, της λάξευσης, της χύτευσης και της προσθετικής ως μέσων δημιουργίας τρισδιάστατων εικαστικών έργων.
- εξοικειωθούν με την κατασκευή απλών χρηστικών αντικειμένων διαφόρων εκδηλώσεων.
- συνδέσουν τις εικαστικές δράσεις με τον σχεδιασμό και την παραγωγή παιδαγωγικών παιχνιδιών.
- αποκτήσουν βασικές δεξιότητες σχεδιασμού και οργάνωσης εικαστικών δραστηριοτήτων στο χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές, αξιολογούνται υποχρεωτικά: (α) από τις δραστηριότητες που εφαρμόζονται σε κάθε συνάντηση και τις παρουσιάσεις (φάκελος εικαστικών προσωπικών δημιουργιών), (β) από την εργασία διερεύνησης στο χώρο της εκπαίδευσης και (γ) από την εφαρμογή διδασκαλιών στο χώρο του νηπιαγωγείου ή από την γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης – συζήτηση – εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων – αναστοχασμός.

Γλυπτική-Κατασκευές: Θεωρία και Πράξη στο Νηπιαγωγείο

Κωδικός Μαθήματος	KT0102	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Μαγουλιώτης Απόστολος, (amagouliotis@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η θεωρητική και η πρακτική προσέγγιση στις εικαστικές τέχνες του όγκου. Στοχεύει: (α) στον πειραματισμό και την ανακάλυψη των οπτικών και απτικών αξιών των υλικών, που καθορίζουν την εικαστική δημιουργική έκφραση, (β) στην καθοδήγηση ανάπτυξης προσωπικών εμπειριών των φοιτητών και (γ) στη μεθόδευση και στην

οργάνωση δραστηριοτήτων γλυπτικής και γενικά των κατασκευών στο νηπιαγωγείο. Το μάθημα έχει ως κύριο άξονα την ανάπτυξη της εικαστικής έκφρασης μέσω της γλυπτικής και γενικά των κατασκευών-παιχνιδιών, χρηστικών αντικειμένων αγωγής και έκφρασης. Παρουσιάζονται έργα της φύσης και των καλλιτεχνών με χαρακτηριστικές εικαστικές απόψεις για σχολιασμό, για άντληση πληροφοριών και ανακάλυψη τεχνικών δημιουργικής έκφρασης. Οι φοιτητές προσεγγίζουν υλικά και εργαλεία με σκοπό να πειραματιστούν και να ανακαλύψουν τρόπους χρήσης και να καθοδηγηθούν σε εικαστικές δημιουργίες όγκων. Επίσης επιδίδονται σε υλικά και εφαρμογές (για παιδιά) με τις τεχνικές: της λάξευσης, του πλασίματος, της προσθετικής, της χύτευσης και του κολλαρίσματος, της συνθετικής – κολάζ – κατασκευών. Ακόμη καθοδηγούνται ειδικά στην κατασκευή: παιχνιδιών, θεατρικών αντικειμένων, ειδών διακόσμησης. Όλες οι συναντήσεις, ολοκληρώνονται με εικαστικές δραστηριότητες.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τις δυνατότητες των τεχνών του χρώματος .
- προσεγγίσουν διάφορα απλά υλικά, να πειραματιστούν και να ανακαλύψουν τις βασικές τεχνικές της ζωγραφικής, της χαρακτικής, του ψηφιδωτού, του βιτρό και να δημιουργήσουν εικαστικά έργα.
- εξοικειωθούν με τις ιδιότητες των χρωμάτων (βασικών, σύνθετων, συμπληρωματικών, ψυχρών, θερμών, τονικών) και συνθέτουν τα δικά τους έργα.
- συνδέσουν τις τέχνες του χρώματος με τις ανάγκες, τις επιθυμίες και τις εκφράσεις των μικρών παιδιών.
- αποκτήσουν βασικές δεξιότητες σχεδιασμού και οργάνωσης εικαστικών δραστηριοτήτων στο χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές αξιολογούνται υποχρεωτικά: (α) από τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων, στις οποίες επιδίδονται σε κάθε συνάντηση και (β) από τις μεγάλες κατασκευές τους στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να ασχοληθούν και με επιλεγόμενες εργασίες διερεύνησης.

Διδακτική μεθοδολογία

Εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης – συζήτηση – εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων – αξιολόγηση και αναστοχασμός.

Θεωρία και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Νηπιαγωγείου

Κωδικός Μαθήματος	ΠΑ0103	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Κατερίνα Μιχαλοπούλου, (kmihal@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνώση γενικών αρχών διδακτικής μεθοδολογίας και μεθόδων διδασκαλίας, η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών και φοιτητριών στη δομή του προγράμματος του νηπιαγωγείου, στις μεθόδους διδασκαλίας, στην οργάνωση του χώρου και του χρόνου στο νηπιαγωγείο. Το μάθημα διαπραγματεύεται γενικές αρχές διδακτικής μεθοδολογίας και μεθόδους διδασκαλίας βάσει των οποίων ο/η νηπιαγωγός οργανώνει τις δραστηριότητες και πραγματώνει τους στόχους «διδασκαλίας» και μάθησης αναλαμβάνοντας έργο υποβοήθησης των νηπίων, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες, τις ικανότητες, τις γνώσεις τους.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- κατανοήσουν την έννοια και τη δομή του αναλυτικού προγράμματος και τις ιδιαιτερότητες προσέγγισής του στην προσχολική ηλικία
- να αποσαφηνίσουν τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός στο νηπιαγωγείο
- να κατανοήσουν τη σημασία των γενικών αρχών της Διδακτικής Μεθοδολογίας για την οργάνωση των δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο και την εκπαίδευση των μικρών παιδιών
- να αντιληφθούν τη σημασία της οργάνωσης του κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος στο νηπιαγωγείο
- κατανοήσουν τη σημασία της επιλογής κατάλληλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων και τεχνικών για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) εργασία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται συνδυαστικά.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση, εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, εργαστηριακές ασκήσεις.

Αναλυτικό Πρόγραμμα και Οργάνωση Μαθησιακών Εμπειριών στο Νηπιαγωγείο

Κωδικός Μαθήματος	ΠΑ0104	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Κατερίνα Μιχαλοπούλου, (kmihal@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα διαπραγματεύεται τη δομή του προγράμματος του νηπιαγωγείου και δίνει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τα εφόδια για την αιτιολογημένη οργάνωση, μεθόδευση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο μέσα από τον συγκερασμό θεωρίας και πράξης. Στοχεύει στην παιδαγωγική συγκρότηση του/της μελλοντικού εκπαιδευτικού, έτσι ώστε να συνδέει τις θεωρητικές αρχές της Διδακτικής Μεθοδολογίας με τη διδακτική πρακτική και να αναπτύσσει πρακτικές αναστοχασμού.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- κατανοήσουν τη δομή ποικίλων αναλυτικών προγραμμάτων διάφορων χωρών στην προσχολική ηλικία διαμέσου της μελέτης πρότυπων προγραμμάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης
- αποσαφηνίσουν τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός στο νηπιαγωγείο, επιλέγοντας σύγχρονες εναλλακτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές διδασκαλίας
- ενσωματώσουν τις πρακτικές αναστοχασμού στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και να αντιληφθούν την εφαρμογή τους ως εργαλείο για την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) εργασία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται συνδυαστικά.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση, εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, εργαστηριακές ασκήσεις.

Δημιουργικότητα και Μέσα Έκφρασης

Κωδικός Μαθήματος	ΠΑ0401	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Κατερίνα Μιχαλοπούλου, (kmihal@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Η καλλιέργεια της φαντασίας και η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης στο νηπιαγωγείο, καθώς και οι ευθύνες για τη μέγιστη αξιοποίηση του εύρους δυνατοτήτων για δημιουργία σε κάθε παιδί εναποτίθενται στον παιδαγωγό που μπορεί να αναπτύξει στα νήπια την επιθυμία για δημιουργία μέσα από ποικίλες μορφές έκφρασης.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- κατανοήσουν τη σημασία της δημιουργίας ενός μαθησιακού περιβάλλοντος που αποτελεί πηγή ερεθισμάτων και εμπειριών και ενθαρρύνει το παιδί στην εξερεύνησή του στην προσχολική ηλικία,
- να αποσαφηνίσουν τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός στην καλλιέργεια της φαντασίας και την ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης στο νηπιαγωγείο,
- να κατανοήσουν τη σημασία των βιωματικών δραστηριοτήτων και των ποικίλων μορφών έκφρασης, αντλώντας ιδέες και στόχους από όλες τις μαθησιακές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να υλοποιήσουν εργασίες τις οποίες παρουσιάζουν στο τέλος του εξαμήνου και αξιολογούνται συνδυαστικά από την εργασία τους και την απόδοσή τους στις τελικές εξετάσεις.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση, εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, εργαστηριακές ασκήσεις.

Η Ανάπτυξη του Λογού στο Παιδί

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0615	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Μότσιου Ελένη, (emotsiou@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών/-τριών με την ανάπτυξη του παιδικού λόγου, και ειδικά του λόγου των νηπίων. Οι επιμέρους στόχοι αφορούν την παρατήρηση και μελέτη της ανάπτυξης / εξέλιξης της γλώσσας των νηπίων σε όλα τα γλωσσικά επίπεδα, την επισήμανση βασικών χαρακτηριστικών και σταδίων, καθώς και την ερμηνεία των ιδιαίτερων φαινομένων της φυσιολογικά εξελισσόμενης γλώσσας, σε μονόγλωσσα αλλά και δίγλωσσα (πολύγλωσσα) παιδιά. Στο μάθημα αυτό παρουσιάζεται η αναπτυξιακή πορεία της παιδικής γλώσσας ως προς τα βασικά, καθολικά της στάδια, αλλά και ιδιαίτερες όψεις που αφορούν την ελληνική γλώσσα. Μέσα από την περιγραφή και την ερμηνεία των φαινομένων, των ιδιομορφιών και των αποκλίσεων του παιδικού λόγου, το μάθημα επιδιώκει αφενός να προσφέρει στον μελλοντικό εκπαιδευτικό ένα εργαλείο προσέγγισης της γλώσσας του νηπίου, ώστε να διευκολυνθεί η διδακτική πράξη· αφετέρου, επιχειρείται και η εξέταση καίριων ζητημάτων που απασχολούν πολύ συχνά τους εκπαιδευτικούς, όπως θέματα δίγλωσσας ανάπτυξης και διαταραχών του λόγου.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / τριες θα είναι σε θέση να:

- αναπτύξουν την ικανότητα για παρατήρηση της ανάπτυξης / εξέλιξης της γλώσσας των νηπίων σε κάθε γλωσσικό επίπεδο χωριστά
- να επισημαίνουν και να καταγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά και στάδια του εξελισσόμενου παιδικού λόγου
- να ερμηνεύουν τα ιδιαίτερα φαινόμενα και αποκλίσεις της φυσιολογικά εξελισσόμενης γλώσσας
- να επισημαίνουν διαφορές ανάμεσα σε μονόγλωσσα και δίγλωσσα (πολύγλωσσα) παιδιά
- να είναι σε θέση να διαχωρίζουν τον τυπικά αναπτυσσόμενο λόγο από τον μη τυπικά αναπτυσσόμενο λόγο
- να έχουν γνώση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για την παρατήρηση και ανάλυση του παιδικού λόγου

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης, οι φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να εκπονήσουν (προαιρετικά) εργασίες συλλογής υλικού από παιδιά προσχολικής ηλικίας και να εντοπίσουν / ερμηνεύσουν τις αποκλίσεις. Η εργασία προσμετράται στο βαθμό της εξέτασης, εφόσον αυτή είναι επιτυχής.

Διδακτική μεθοδολογία

Εισηγήσεις για την κάλυψη των θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, μελέτη case studies υπό τη μορφή ασκήσεων, παρατήρηση και συζήτηση πάνω σε αυθεντικά δεδομένα από τον παιδικό λόγο.

Δίγλωσση Ανάπτυξη και Δίγλωσση Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0640	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Μότσιου Ελένη, (emotsiou@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με ποικίλες διαστάσεις του φαινομένου της διγλωσσίας (γλωσσικές, νοητικές, κοινωνικές κτλ.) και τα ζητήματα εκπαίδευσης που προκύπτουν από αυτές. Οι στόχοι που τίθενται είναι η μελέτη της διγλωσσίας ως φαινομένου με ποικίλες όψεις και η σύνδεσή της με την εκπαιδευτική θεωρία και πράξη. Ειδικοί στόχοι: Περιγραφή όψεων διγλωσσίας (πολιτικών, κοινωνικών, γλωσσικών) και σύνδεση τύπων/ ειδών δίγλωσσης εκπαίδευσης με τους στόχους που κάθε φορά επιδιώκονται, ανάλυση μοντέλων δίγλωσσης εκπαίδευσης και μελέτη παραγόντων που μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός δίγλωσσου προγράμματος για το νηπιαγωγείο, σύνδεση με/ προσαρμογή στην ελληνική πραγματικότητα. Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο μέρη: (α) *Ζητήματα Δίγλωσσης Ανάπτυξης*: Δίγλωσση ανάπτυξη και στενότερο/ ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον (στάσεις απέναντι στη διγλωσσία). Δίγλωσση ανάπτυξη και ηλικία, το δίγλωσσο παιδί: διαφοροποιήσεις και όψεις της δίγλωσσης ικανότητας (γλωσσικά χαρακτηριστικά και στάδια (ομοιότητες/διαφορές με μονόγλωσση ανάπτυξη, ταυτόχρονη/ διαδοχική διγλωσσία, εναλλαγή κωδικών, γλωσσική υποχώρηση κ.ά.)· υποθέσεις και θεωρίες για την ανάπτυξη της δεύτερης γλώσσας· διγλωσσία και σκέψη, διγλωσσία και ευφυΐα, διγλωσσία και προσωπικότητα, διγλωσσία και ταυτότητα. (β) *Ζητήματα Δίγλωσσης Εκπαίδευσης*: Μοντέλα δίγλωσσης εκπαίδευσης· δίγλωσσα σχολεία: προβληματισμοί για την οργάνωση και το περιεχόμενο μιας δίγλωσσης εκπαίδευσης στο νηπιαγωγείο - κριτήρια επιλογής, κατανομή των δύο γλωσσών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ανάπτυξη προφορικού λόγου σε δύο γλώσσες, πρώτες επαφές με το γραπτό λόγο, στρατηγικές διδασκαλίας, χρήση νέων τεχνολογιών, στάσεις εκπαιδευτικών, υποστήριξη και επιμόρφωση εκπαιδευτικών.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / τριες θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνονται τις ποικίλες διαστάσεις του φαινομένου της διγλωσσίας (γλωσσικές, νοητικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές κτλ.)

- διακρίνουν και να ξεχωρίζουν τις ειδικότερες όψεις της διγλωσσίας
- συνδέουν τις διαστάσεις και τις όψεις της διγλωσσίας με την εκπαιδευτική διαδικασία και πράξη.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Εισηγήσεις για την κάλυψη των θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, ασκήσεις που στηρίζονται στη μελέτη των case studies και συζήτηση πάνω σε αυθεντικά δεδομένα.

Θέματα Γλωσσολογίας και Νεοελληνικής Γλώσσας

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0120	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Μότσιου Ελένη, (emotsiou@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί μια γενική εισαγωγή στη μελέτη της φυσικής ανθρώπινης γλώσσας με ειδικές αναφορές σε καίρια ζητήματα που αφορούν τη Νέα Ελληνική. Συζητιούνται θέματα που σχετίζονται με την προέλευση και τις απαρχές της ανθρώπινης γλώσσας, την ιστορία της Ελληνικής γλώσσας, τα βασικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου γλωσσικού κώδικα σε αντίθεση με άλλους κώδικες επικοινωνίας, με τη γλώσσα ως Επικοινωνία και τη γλώσσα ως Σύστημα, τις διαστάσεις της ποικιλότητας στη γλώσσα - με ειδικά θέματα που αφορούν τη Νέα Ελληνική (π.χ. γλώσσα και φύλο, η γλώσσα των νέων, γεωγραφικές ποικιλίες). Εξετάζονται επίσης οι διαφορές και οι ομοιότητες γραπτού και προφορικού λόγου και η γλώσσα ως κείμενο· τέλος, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν ζητήματα ορθογραφίας της Νέας Ελληνικής, να εξετάσουν διάφορους «μύθους» για την ελληνική γλώσσα και να συνειδητοποιήσουν την έννοια του «γλωσσικού λάθους».

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / τριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσουν τη φύση, τις λειτουργίες και βασικά χαρακτηριστικά της δομής και των λειτουργιών του γλωσσικού συστήματος,
- να αντιμετωπίσουν -θεωρητικά και πρακτικά- θέματα που είναι ιδιαίτερης σπουδαιότητας και απασχολούν διαχρονικά την εκπαίδευση (γιατί αλλάζει η γλώσσα, ζητήματα ορθογραφίας, η έννοια του σωστού και του λάθους, ιδιαιτερότητες διάφορων ομάδων ομιλητών, π.χ. η γλώσσα των νέων, φαινόμενα της γλώσσας του παιδιού).

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές/ -τριες αξιολογούνται συνδυαστικά: η αξιολόγηση περιλαμβάνει: (α) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (β) μελέτη διαφόρων θεμάτων υπό τη μορφή ασκήσεων καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα: οι εισηγήσεις από τη διδάσκουσα καλύπτουν θεωρητικά ζητήματα με βάση τη βιβλιογραφία και ακολουθούν ασκήσεις ανάπτυξης ειδικών θεμάτων και συζήτηση.

Αναπτυξιακή Ψυχολογία

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ9040	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Φωτεινή Μπονώτη, (fbonoti@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία. Ειδικότερα, αναλύονται οι βασικές έννοιες και αρχές της ανθρώπινης ανάπτυξης, οι μέθοδοι έρευνας στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία και οι κυριότερες θεωρίες, που επιχειρούν να περιγράψουν και να ερμηνεύσουν την ανθρώπινη ανάπτυξη. Περιγράφονται επίσης βασικά χαρακτηριστικά της αισθησιοκινητικής, γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην περίοδο από τη γέννηση έως την εφηβεία. Στόχος του είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της ανθρώπινης ανάπτυξης και το σύνθετο πλέγμα των παραγόντων που την επηρεάζουν.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχία ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- να γνωρίζουν τις έννοιες κλειδιά και τις βασικές διαμάχες στο χώρο της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.
- να είναι σε θέση να συγκρίνουν και αξιολογούν κριτικά τις θεωρίες ανθρώπινης ανάπτυξης.
- να έχουν κατανοήσει τα βασικά αναπτυξιακά επιτεύγματα στους τομείς της γνωστικής, κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης από τη γέννηση έως την εφηβεία.
- να είναι σε θέση να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη μέσω παραδειγμάτων από την καθημερινή ζωή.
- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία
- να έχουν αποκτήσει βασικές δεξιότητες εντοπισμού και αξιολόγησης εμπειρικών μελετών στο χώρο της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου δίνεται η δυνατότητα εκπόνησης 5 γραπτών ασκήσεων. Η επιτυχής ανταπόκριση των φοιτητών και φοιτητριών σε αυτές προσμετράται στη τελική βαθμολογία (προϋπόθεση για την προσαύξηση: η βάση στη τελική γραπτή εξέταση).

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις – Ασκήσεις – Ομάδες Εργασίας – Συζήτηση.

Θέματα Ανάπτυξης του Παιδιού

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0207	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Φωτεινή Μπονώτη, (fbonoti@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει σε θέματα της ανάπτυξης του παιδιού με βάση τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα και υπό το πρίσμα νέων ερμηνευτικών προσεγγίσεων. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ο ρόλος των περιβαλλοντικών και κοινωνικο-πολιτισμικών παραγόντων, προκειμένου να κατανοήσουν οι φοιτητές-φοιτήτριες την επίδρασή τους στην ανάπτυξη. Επιχειρείται η εξοικείωση των φοιτητών-τριών με τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του παιδιού προσχολικής ηλικίας, ενώ παράλληλα παρουσιάζονται μοντέλα και εργαλεία εκτίμησης της ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται να γίνει σύνδεση θεωρίας και πράξης, ώστε η γνώση των αρχών της ανάπτυξης να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καθοδήγηση της καθημερινής πρακτικής.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις θεωρίες ανθρώπινης ανάπτυξης για την ερμηνεία των αναπτυξιακών αλλαγών.
- να έχουν εξοικειωθεί με τους βασικούς τρόπους εκτίμησης της ανάπτυξης του παιδιού.
- να έχουν εξοικειωθεί με τις μεθόδους μελέτης των αναπτυξιακών αλλαγών.
- να έχουν κατανοήσει το σύνθετο πλέγμα των παραγόντων πλαισίου (κοινωνικού και πολιτισμικού) στην ανάπτυξη.
- να έχουν αποκτήσει βασικές δεξιότητες εντοπισμού και κριτικής αποτίμησης βιβλιογραφίας σε κάποια θεματική της ανάπτυξης του παιδιού.
- να είναι σε θέση να συνθέσουν, τεκμηριώσουν και παρουσιάσουν τις σύγχρονες απόψεις σχετικά με τη θεματική αυτή.

Αξιολόγηση

Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία σε μια από τις θεματικές του μαθήματος, και παρουσίασή της.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις – Ομάδες Εργασίας – Ασκήσεις εμπάθυνσης σε θέματα που αναπτύσσονται στη θεωρία – Συζήτηση.

Ψυχολογία Παιδικού Σχεδίου

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0205	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Φωτεινή Μπονώτη, (fbonoti@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις κυριότερες ψυχολογικές θεωρίες στο χώρο του παιδικού σχεδίου, τα στάδια της σχεδιαστικής διαδικασίας και τις αναπτυξιακές δυνατότητες των νηπίων στον τομέα αυτό. Ειδικότερα, το μάθημα παρουσιάζει κριτικά τις κυριότερες ψυχολογικές θεωρίες στο χώρο του παιδικού σχεδίου και προσπαθεί να απαντήσει στα παρακάτω ερωτήματα: (α) Μπορεί το σχέδιο να χρησιμοποιηθεί για τη μέτρηση της νοημοσύνης του παιδιού; (β) Προσφέρεται το σχέδιο για τη διάγνωση συναισθηματικών διαταραχών και προβλημάτων συμπεριφοράς στο παιδί; (γ) Εκφράζει το παιδί στα σχέδια του τη «νοητική εικόνα» που έχει για τον κόσμο που το περιβάλλει; (δ) Η ιδιοτυπία του παιδικού σχεδίου μήπως αντανακλά τα προβλήματα οργάνωσης του χώρου και προγραμματισμού των ενεργειών, που προκύπτουν κατά τη σχεδιαστική διαδικασία; Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα δίνονται μέσα από τη διεξοδική παρουσίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των παιδικών σχεδίων στις διάφορες φάσεις ανάπτυξης του παιδιού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις σύγχρονες θεωρίες που τονίζουν τη σημασία των γνωστικών παραγόντων και αντιμετωπίζουν τα παιδικά σχέδια ως κατασκευές, των οποίων η τελική μορφή εξαρτάται από τη διαδικασία παραγωγής τους.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- να έχουν γνωρίσει τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του παιδικού σχεδίου.
- να έχουν κατανοήσει τα βασικά αναπτυξιακά επιτεύγματα των παιδιών στις διάφορους περιόδους ανάπτυξης.
- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη της σχεδιαστικής ικανότητας των παιδιών.

- να έχουν εξασκηθεί στη συλλογή, ανάλυση κι ερμηνεία δεδομένων μέσω της εκπόνησης μιας μικρής έκτασης εμπειρικής έρευνας.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει υποχρεωτική ατομική ερευνητική εργασία (30%) και γραφτή εξέταση (70%) στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις – Εργαστηριακές ασκήσεις – Συζήτηση.

Μουσεία και Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	KT1102	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Νίκη Νικονάνου, (niknik@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στην εκπαιδευτική διάσταση των μουσείων ως χώρων μη τυπικής εκπαίδευσης, να παρέχει μια συνολική εικόνα στα επιμέρους στοιχεία που διαμορφώνουν το σύγχρονο πρόσωπο της μουσειοπαιδαγωγικής και να συζητήσει ζητήματα σχετικά με τον χαρακτήρα της μάθησης στο μουσείο. Για τον σκοπό αυτό εξετάζονται οι κοινωνικές, πολιτισμικές και ιστορικές διαστάσεις της ανάπτυξης του θεσμού του μουσείου και η ανάπτυξη της εκπαιδευτικής και επικοινωνιακής του διάστασης. Προσεγγίζονται διαφορετικά είδη μουσείων με βάση τις μουσειολογικές και εκπαιδευτικές αντιλήψεις που οδηγούν στη σύγχρονη πολύπλευρη λειτουργία του ως χώρου εμπειρίας και δημιουργίας που συνδέει τη μάθηση με την ψυχαγωγία. Αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο της μουσειακής εκπαίδευσης, εστιάζοντας στις εκπαιδευτικές θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας και στη μουσειοπαιδαγωγική στοχοθεσία. Έμφαση δίνεται στη σημασία των διαφορετικών ομάδων κοινού που απευθύνεται το μουσείο και στις διαδικασίες προσδιορισμού τους μέσα από έρευνες κοινού και αξιολογήσεις, ενώ παράλληλα αναλύονται οι σχέσεις μουσείου-σχολείου, οι δραστηριότητες που απευθύνονται στον ελεύθερο χρόνο του κοινού (π.χ. οικογένειες, παιδιά κ.ά.) καθώς και οι στρατηγικές προσέγγισης ομάδων κοινού που δεν έχουν πρόσβαση στο πολιτιστικό αγαθό. Τέλος, εξετάζονται τα διαφορετικά είδη μουσειοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων και μεθόδων προσέγγισης που εφαρμόζονται για την υποστήριξη της εμπειρίας του επισκέπτη μέσα στο μουσείο καθώς και τα διδακτικά μέσα που αναπτύσσονται, όπως το εκπαιδευτικό υλικό, οι μουσειοσκευές, οι εκπαιδευτικές εκθέσεις και οι εφαρμογές νέων τεχνολογιών.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να γνωρίσουν τον κόσμο των μουσείων και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους ως χώρων μη τυπικής εκπαίδευσης
- να προσεγγίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μουσειακής μάθησης και εμπειρίας
- να εξοικειωθούν με τις μεθόδους και τα μέσα της μουσειοπαιδαγωγικής πράξης
- να γνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες διαφορετικών ομάδων κοινού και των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απευθύνονται σε αυτές
- να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα των επιμέρους στοιχείων που διαμορφώνουν το σύγχρονο πρόσωπο της μουσειοπαιδαγωγικής

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει (α) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων που αφορούν κριτική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διάστασης μουσειακών χώρων με επιτόπια και βιβλιογραφική έρευνα.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, παρουσιάσεις και συζήτηση ασκήσεων από φοιτητές/τριες, συζήτηση θεωρητικών ζητημάτων με βάση βιβλιογραφία, εκπαιδευτικές επισκέψεις-επεξεργασία μουσειακών χώρων.

Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δράσεων για Μουσεία

Κωδικός Μαθήματος	KT1390	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Νίκη Νικονάνου, (niknik@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει τις παραμέτρους που καθορίζουν τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δράσεων σε μουσειακούς χώρους και χώρους πολιτισμικής αναφοράς και παράλληλα διαμορφώνουν τις ιδιαίτερες συνθήκες της σχέσης μουσείου-σχολείου, ως ένα κεντρικό πεδίο εφαρμογών της μουσειοπαιδαγωγικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται διαφορετικά είδη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που υλοποιούνται σε μουσεία και χώρους πολιτισμικής αναφοράς στην Ελλάδα και διεθνώς και αναλύονται οι θεωρητικές αρχές που προσδιορίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μάθησης στο μουσείο. Έμφαση δίνεται στην εξοικείωση με την εκπαιδευτική προσέγγιση των αντικειμένων, ως βασικό συστατικό της εκπαίδευσης σε μουσειακούς χώρους, στις μουσειοπαιδαγωγικές μεθόδους και τα μέσα που αξιοποιούνται.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να προσεγγίσουν κριτικά εκπαιδευτικές δραστηριότητες και υλικό από μουσεία και φορείς εκπαίδευσης και πολιτισμού,

- να εξοικειωθούν με διαδικασίες επιτόπιας έρευνας σε μουσειακούς χώρους και συστηματικής παρατήρησης των εκπαιδευτικών τους δραστηριοτήτων,
- να προσεγγίσουν βιωματικά όλα τα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης μουσειοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων αλλά και συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού,
- να σχεδιάσουν πρωτότυπες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και υλικό για συγκεκριμένα μουσεία και χώρους πολιτισμικής αναφοράς (μελέτη, σχεδιασμός, οργάνωση, διεξαγωγή, αξιολόγηση).

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) εκπόνηση εργασιών, (β) συμμετοχή σε δύο προόδους και (γ) προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Τα παραπάνω συνυπολογίζονται στην τελική αξιολόγηση του μαθήματος.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση θεωρητικών ζητημάτων με βάση βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και συζήτηση εργασιών από τους φοιτητές/τριες, εργαστηριακές δραστηριότητες σε μουσειακούς χώρους και επιτόπια έρευνα σε μουσεία.

Ο Κόσμος της Τέχνης στην Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	KT0610	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Νίκη Νικονάνου, (niknik@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα εξετάζονται διάφορες περίοδοι της ευρωπαϊκής τέχνης, αναλύονται τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν καλλιτεχνικές τάσεις και τίγονται ζητήματα σύνθεσης, ανάλυσης και εξέλιξης των εικαστικών τεχνών. Η καλλιτεχνική παραγωγή προσεγγίζεται τόσο με βάση στυλιστικά χαρακτηριστικά αλλά και στο γενικότερο πλαίσιο των εκάστοτε πολιτιστικών, ιστορικών, πολιτικών και κοινωνικών δεδομένων, ώστε να γίνει κατανοητή η σύνθετη αλληλεπίδραση μεταξύ μορφής, περιεχομένου και ιστορικών συμφραζομένων. Ειδικότερα, έμφαση δίνεται στην ανάλυση έργων τέχνης με στόχο να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τις διαδικασίες καλλιτεχνικής δημιουργίας καθώς και ερμηνείας της. Επίσης, στο μάθημα εξετάζονται οι δυνατότητες που προσφέρονται στη σημερινή εποχή από τις νέες τεχνολογίες για μελέτη και εμπειρία της τέχνης μέσω των εικονικών μουσείων και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που αυτές προσφέρουν.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να έρθουν σε επαφή με τάσεις, καλλιτεχνικά ρεύματα και ζητήματα καλλιτεχνικής δημιουργίας που έχουν προσδιορίσει διαχρονικά το αντικείμενο της ιστορίας της τέχνης,
- να εξοικειωθούν με τις δυνατότητες αξιοποίησης του διαδικτύου στην εκπαίδευση για την τέχνη,
- να εξοικειωθούν, μέσα από τις εργασίες που εκπονούν, με διαδικασίες προσέγγισης της καλλιτεχνικής δημιουργίας και εκπαιδευτικής αξιοποίησής της.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) εκπόνηση εργασιών, (β) συμμετοχή σε πρόοδο κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή/και (γ) γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Τα παραπάνω συνυπολογίζονται στην τελική αξιολόγηση του μαθήματος.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση θεωρητικών ζητημάτων με βάση βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και συζήτηση εργασιών από τους φοιτητές/τριες και επιτόπιες ερευνητικές δραστηριότητες σε χώρους τέχνης και πολιτισμού.

Εισαγωγή στην Κοινωνική Παιδαγωγική και Βασικές Παιδαγωγικές Εννοιές

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1250	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Βασίλης Πανταζής, (pantazisv@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα επιχειρείται μια γενική επισκόπηση της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και του ερευνητικού της πεδίου. Η προσέγγιση αυτή αποβλέπει στο να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες ποιο είναι το περιεχόμενο, οι σκοποί και οι στόχοι της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, να προσδιορίσει το αντικείμενο και να αποκτήσουν με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές/τριες μια πρώτη σφαιρική εικόνα της Κοινωνικής Παιδαγωγικής. Οριοθετείται το γνωστικό αντικείμενο και αναλύονται οι κυριότεροι επιστημονικοί όροι της Κοινωνικής Παιδαγωγικής. Επίσης αναλύονται οι σημαντικότεροι όροι που χρησιμοποιούνται στους επιμέρους τομείς και κλάδους της Παιδαγωγικής Επιστήμης, αλλά και στην εκπαιδευτική πράξη.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες αντιλήψεις της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και συγκεκριμένα στην ανάδειξη και στη βιωματική κατανόηση των θεωρητικών, επιστημολογικών και μεθοδολογικών διαστάσεων και δυνατοτήτων του πολυδύναμου διεπιστημονικού χώρου της Κοινωνικής Παιδαγωγικής.

Αξιολόγηση

1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου
2. Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)

Διδακτική μεθοδολογία

Οι διαλέξεις αποτελούν βασική μορφή διδασκαλίας του μαθήματος. Σε αυτές παρουσιάζεται και αναλύεται η ύλη, οι στόχοι και η αξιολόγηση μαθήματος. Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική. Οι φοιτητές/φοιτήτριες ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις συζητήσεις που γίνονται. Επιδιώκεται ο διάλογος και η ανταλλαγή επιχειρημάτων σε σχέση με τα θέματα που παρουσιάζονται. Σε ορισμένα βασικά θέματα του μαθήματος, η διδασκαλία συμπληρώνεται με ειδικές συζητήσεις κατά ομάδες φοιτητών (tutorials). Για τις συζητήσεις αυτές, διανέμονται έγκαιρα στους φοιτητές ερωτήσεις, πρακτικά θέματα και ασκήσεις, τις οποίες οι φοιτητές επεξεργάζονται μόνοι τους και παραδίδουν τις απαντήσεις στον καθηγητή. Στη συνέχεια, σε ειδική συνάντηση της ομάδας, γίνεται συζήτηση και ανάλυση του σχετικού θέματος.

Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1220	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Βασίλης Πανταζής, (pantazisv@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να προωθηθούν και να υλοποιηθούν μέσω της παιδείας, της εκπαίδευσης και των φορέων κοινωνικοποίησης. Η επαγγελματική ομάδα των εκπαιδευτικών μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να συμμετέχει ενεργά στον αγώνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αναπτύξει μια ανθρωποδικαική πληρότητα.

Το μάθημα έχει χαρακτήρα εισαγωγικό και θεωρητικό. Ασχολείται με τις Διεθνείς Συμβάσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τα Δικαιώματα του Παιδιού, τι είναι η Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ποια είναι η ιστορία της και ποιο το υπόβαθρό της. Διερευνά επίσης θέματα που αποτελούν διαστάσεις της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη ή συμβάλλουν στην κατανόησή της, όπως είναι οι συγκρούσεις, τα αίτια που τις προκαλούν και οι τρόποι επίλυσής τους.

Τα δικαιώματα του παιδιού είναι ανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία από το 1989 προστατεύονται διεθνώς με τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν ισχύουν μόνο για τους ενήλικες αλλά και για τα παιδιά. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα με την αμετάκλητη αξίωσή τους σε Οικουμενικότητα

ισχύουν κατεξοχήν για τα παιδιά, για πρόσωπα δηλαδή που έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας. Τα παιδιά είναι οι πρώτοι φορείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι πρώτοι παραλήπτες της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα. Μόνο αν τα παιδιά αναπτύξουν μια συνείδηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, μπορούν ως ενήλικες να αντιλαμβάνονται σε επαρκή βαθμό τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση φιλειρηνικής συνείδησης και μιας κοινής γνώμης που θα είναι ευαίσθητη στα προβλήματα της ανθρωπότητας και στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην ανάπτυξη ενός πολιτισμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με βασικές αρχές την κατανόηση, την υπεράσπιση και το σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του παιδιού. Το μάθημα "Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα /Τα Δικαιώματα του Παιδιού" έχει χαρακτήρα θεωρητικό. Ασχολείται με τις Διεθνείς Συμβάσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τι είναι η Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ποια είναι η ιστορία της και ποιο το υπόβαθρό της. Διερευνά επίσης θέματα που αποτελούν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο διαστάσεις της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη ή συμβάλλουν στην κατανόησή της, όπως είναι οι συγκρούσεις, τα αίτια που τις προκαλούν και οι τρόποι επίλυσής τους, η συμβολή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στη συνειδητοποίηση του ατόμου και στην ενδυνάμωση της Ειρήνης, η σχέση ανάμεσα στο σεβασμό των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την Ειρήνη.

Αξιολόγηση

(α) Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου ή (β) Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να εκπονήσουν υποχρεωτική εργασία σε θέμα που επιλέγουν. Η εργασία παρουσιάζεται και στο μάθημα. (γ) Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις (εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία) – διάλογος, ανταλλαγή επιχειρημάτων σε σχέση με τα θέματα που παρουσιάζονται, αναστοχασμός, συζητήσεις κατά ομάδες φοιτητών (tutorials).

Αντιρατσιστική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1230	Είδος Μαθήματος	Ε (Εργαστηριακό)
Διδάσκων	Βασίλης Πανταζής, (pantazisv@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Οι μεταναστευτικές κινήσεις στο εσωτερικό των χωρών υποδοχής προκαλούν σε πολλούς πολίτες αβεβαιότητα και αγανάκτηση. Αφήνουν να εμφανισθούν αισθήματα απειλής και

συγκεχυμένου φόβου. Πολλοί από τους ντόπιους αντιλαμβάνονται τις δημογραφικές αλλαγές ως απειλή και αντιδρούν με εχθρότητα, μίσος, φόβο και βία κατά του «ξένου». Περιπτώσεις μορφών βίας είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου ενός καθημερινού ρατσισμού. Είναι σημαντικό για την αντιμετώπιση των καθημερινών μορφών αποκλεισμού, να γίνει ορατή η «λανθάνουσα» εμπλοκή κάθε μέλους της κοινωνίας μας σε μια ιστορία της αποικιοκρατίας, του ρατσισμού, του ναζισμού και της ευρωπαϊκής «ανωτερότητας». Η αντιρατσιστική παιδαγωγική δεν επιδιώκει μόνο την εξάλειψη των επιφανειακών συμπτωμάτων, αλλά έχει να κάνει κυρίως με τις αιτίες και τις ρίζες του ρατσισμού. Αντιρατσιστική εκπαίδευση δεν είναι δυνατή χωρίς την πρόσβαση στη συστημική φύση της ρατσιστικής βίας. Αντιρατσιστική παιδαγωγική στο πλαίσιο της συγκεκριμένης κατάστασης στα ελληνικά σχολεία και της πολιτικής κατάστασης στη χώρα είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ μια πράξη εξισορρόπησης: Μια πράξη εξισορρόπησης μεταξύ της ενδυνάμωσης των ομάδων που υφίστανται διακρίσεις και της προσπάθειας να αποδομηθεί η διαίρεση σε ομάδες, μεταξύ της κριτικής στη νομοθεσία και στην πρακτική των αρχών και στις ιεραρχικές δομές του σχολείου, μεταξύ των κινδύνων που επιφυλάσσουν τα πολυπολιτισμικά φολκλόρ και η φαινομενική αρμονία και της προώθησης μιας καλυμμένης περιέργειας για τους «ξένους». Σκοπός του μαθήματος είναι η πληροφόρηση, η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των υποψηφίων εκπαιδευτικών για όλες τις μορφές διακρίσεων και του ρατσισμού (προκατάληψη, μετανάστευση και άσυλο), τα νέα καθήκοντα που επωμίζεται το σχολείο και ο εκπαιδευτικός στη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Η αντιρατσιστική παιδαγωγική δεν επιδιώκει μια επιφανειακή εξάλειψη των φαινομένων, αλλά ασχολείται με τις αιτίες και τις ρίζες του ρατσισμού. Η αντιρατσιστική εκπαίδευση δεν είναι δυνατή χωρίς την πρόσβαση στη συστημική φύση της ρατσιστικής βίας. Δεν αποτελεί σκοπό των εκπαιδευτικών προσπαθειών η καταστολή ατομικών συμπεριφορών ή η βελτίωσή τους αλλά η απόκτηση εικόνας για τους μηχανισμούς αποκλεισμού και αυτούς επιδιώκει να αλλάξει. Μια τέτοια επιδίωξη φέρνει την αντιρατσιστική παιδαγωγική σε σύγκρουση με κυβερνητικές πολιτικές που αντιτίθενται ή αδιαφορούν απέναντι σε ρατσιστικά φαινόμενα και μορφές διάκρισης. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η κρατική πρακτική αποκλεισμού των μεταναστών και των προσφύγων αποτελεί το σημαντικότερο κομβικό σημείο, γύρω από το οποίο παράγεται ένα «ξενοφοβικό κλίμα». Δεν επιδιώκεται η καταπολέμηση της συμπεριφοράς των ατόμων αλλά η γνωστοποίηση των δομών και των λειτουργιών του ρατσισμού, των προκαταλήψεων και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να εκπονήσουν υποχρεωτική εργασία σε θέματα που προτείνονται από τον διδάσκοντα. Η εργασία παρουσιάζεται και στο μάθημα.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις (εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία) – διάλογος, ανταλλαγή επιχειρημάτων σε σχέση με τα θέματα που παρουσιάζονται, αναστοχασμός, συζητήσεις κατά ομάδες φοιτητών (tutorials).

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Κωδικός Μαθήματος	ΒΠ0405	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκων	Γιάννης Πεχτελίδης, (pechtelidis@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Πληροφορίες και υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα eclass.uth.gr

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει κριτικά τις δυνατότητες που παρέχουν οι σημαντικότερες κοινωνιολογικές θεωρίες της εκπαίδευσης για την ερμηνεία και κατανόηση του ρόλου του εκπαιδευτικού θεσμού στην παραγωγή αλλά και αντιμετώπιση της κοινωνικής ανισότητας, καθώς και την κατασκευή υποκειμενικοτήτων. Συγκεκριμένα, προσεγγίζονται από μία κριτική σκοπιά η θεωρία του δομολειτουργισμού για την εκπαίδευση, η μαρξιστική θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής και αντιστοίχισης, η θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου, η θεωρία των γλωσσικών κωδίκων, καθώς και κοινωνιολογικές θεωρήσεις των αναλυτικών προγραμμάτων, οι θεωρίες της αντίστασης και οι θεωρίες της ερμηνευτικής κοινωνιολογίας. Επίσης, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις μεταδομιστικές αναλυτικές προσεγγίσεις του εκπαιδευτικού θεσμού. Υπό το πρίσμα αυτών των θεωριών εξετάζονται τα αίτια και οι συνέπειες της άνισης σχολικής επίδοσης, η σύνδεση της σχολικής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, ενώ τίθεται υπό συζήτηση η κυρίαρχη ιδεολογία περί της ισότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών και της αξιοκρατίας. Τέλος, σημαντικό μέρος του μαθήματος αφορά τον κριτικό αναστοχασμό της τρέχουσας παιδαγωγικής πρακτικής και την αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων διαπαιδαγώγησης με σημείο αναφοράς τις δημοκρατικές αρχές της ισότητας και της ελευθερίας. Στόχοι του μαθήματος είναι: α) η εμπάθυνση στην κατανόηση των ιδεών των κυριότερων κοινωνιολογικών θεωρήσεων της εκπαίδευσης, β) η εφαρμογή των διαφορετικών κοινωνιολογικών ερμηνειών για τη σημασία που έχει ο εκπαιδευτικός θεσμός, τους ρόλους που ασκεί μέσα στην κοινωνία, την αντιμετώπιση του φαινομένου της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση και τις προοπτικές που διαγράφονται.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Η εμπάθυνση στην κατανόηση των ιδεών των κυριότερων κοινωνιολογικών θεωρήσεων της εκπαίδευσης

- Η εφαρμογή των διαφορετικών κοινωνιολογικών ερμηνειών για τη σημασία που έχει ο εκπαιδευτικός θεσμός, τους ρόλους που ασκεί μέσα στην κοινωνία, την αντιμετώπιση του φαινομένου της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση και τις προοπτικές που διαγράφονται.
- Χρήση των κοινωνιολογικών εννοιολογικών εργαλείων για την αναγνώριση και αποτελεσματική διαχείριση στην τάξη φαινομένων σχολικής ανισότητας και εκμετάλλευσης.
- Καλλιέργεια κριτικής σκέψης

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις (70%) στο τέλος του εξαμήνου και συμμετοχή στο μάθημα (30%) με παρεμβάσεις στη συζήτηση, ασκήσεις και προφορική παρουσίασή τους.

Διδακτική μεθοδολογία

Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις, κριτική προσέγγιση των διάφορων θεωριών για την εκπαίδευση και συζήτηση πάνω σε επιλεγμένα κείμενα, σύνδεση με εκπαιδευτική πράξη με παραδείγματα από εμπειρικές έρευνες, και ασκήσεις.

Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1290	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Γιάννης Πεχτελίδης, (pechtelidis@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Πληροφορίες και υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα eclass.uth.gr

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στη μελέτη της παιδικής ηλικίας σε συνάρτηση με ένα φάσμα κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και ιδεολογικών παραγόντων, προκειμένου να διερευνηθούν τα δομικά γνωρίσματα που αναδεικνύουν την παιδική ηλικία σε κοινωνική κατηγορία και σε σταθερό στοιχείο της κοινωνικής δομής. Το μάθημα είναι οργανωμένο γύρω από τρεις θεωρητικές προσεγγίσεις: Ιστορική Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας, Θεωρίες Κοινωνικοποίησης, Νέα Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας.

Με γνώμονα τις θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές κάθε προσέγγισης συζητούνται οι συνέπειες που καθεμιά επιφέρει στη γενικότερη θεώρηση της παιδικής ηλικίας, καθώς και στην κοινωνική θέση των παιδιών. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η απομάκρυνση των φοιτητριών από την παραδοσιακή ερμηνεία της παιδικής ηλικίας στη στείρα βάση του ηλικιακού φάσματος, ενώ προτείνεται η διερεύνηση της κοινωνικής ταυτότητας και η κοινωνική ερμηνεία των όρων «παιδί» και «παιδική ηλικία».

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Η απομάκρυνση των φοιτητριών από την παραδοσιακή ερμηνεία της παιδικής ηλικίας στη στείρα βάση του ηλικιακού φάσματος.
- Η κριτική προσέγγιση (αποφυσικοποίηση) των φυσικοποιημένων προτύπων της παιδικής ηλικίας
- Η διερεύνηση της κοινωνικής ταυτότητας και η κοινωνική ερμηνεία των όρων «παιδί» και «παιδική ηλικία»
- Η ενεργητική συμμετοχή στη σύγχρονη συζήτηση για τις θεωρίες κοινωνικής κατασκευής της παιδικής ηλικίας
- Η συνολική εποπτεία της διεθνούς βιβλιογραφίας γύρω από τις σπουδές της παιδικής ηλικίας και της νέας κοινωνιολογίας της παιδικής ηλικίας

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, συμμετοχή στο μάθημα, παρουσιάσεις και συζήτηση κειμένων.

Διδακτική μεθοδολογία

Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις, συζητήσεις και κριτικές αναλύσεις κειμένων με επίκεντρο την παιδική ηλικία υπό το πρίσμα του νέου κοινωνιολογικού παραδείγματος της παιδικής ηλικίας.

Αναπαραστάσεις της Παιδικής Ηλικίας: Γνώση και Εξουσία

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1300	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκων	Γιάννης Πεχτελίδης, (pechtelidis@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Πληροφορίες και υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα **eclass.uth.gr**

Περιγραφή του μαθήματος

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά ζητήματα γνώσης, υποκειμενικότητας και εξουσίας. Τα ζητήματα αυτά εστιάζονται στη μελέτη κυρίως της παιδικής ηλικίας. Μ' άλλα λόγια, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε θέματα συγκρότησης της ταυτότητας της παιδικής ηλικίας, τα οποία εξετάζονται κυρίως σε σχέση με την έννοια της αναπαράστασης και του λόγου. Υπό αυτό το πρίσμα, γίνεται αναφορά στη θεωρία του δομισμού, ενώ σημαντικό μέρος του μαθήματος αναλώνεται στη θεωρία και την ανάλυση λόγου, η οποία συνενώνει τρεις αντιθετικιστικές παραδόσεις έρευνας – τον μετα-δομισμό, την ερμηνευτική και τον μετα-μαρξισμό. Ακόμη, αντικείμενο συζήτησης αποτελεί ο μεταβαλλόμενος ρόλος της κοινωνικής επιστήμης και η φύση της σύγχρονης γνώσης, ενώ αναδεικνύονται επιστημολογικά ζητήματα αναφορικά

με την κατάσταση της γνώσης, την αλήθεια και το σχετικισμό και γενικότερα τη διαμάχη ανάμεσα στους υπερασπιστές του Διαφωτιστικού προτάγματος και τους μεταμοντέρνους στοχαστές. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών με τα σύγχρονα ρεύματα της κοινωνικής θεωρίας μέσα από την πρακτική εφαρμογή τους. Συγκεκριμένα, οι φοιτήτριες έρχονται σε επαφή με έννοιες όπως είναι η υποκειμενικότητα, η αναπαράσταση, η ιδεολογία, ο λόγος, καθώς και με ζητήματα όπως είναι η σχέση του λόγου ή της γνώσης με την εξουσία διαμέσου της ανάλυσης και της κριτικής εξέτασης ενός ποικιλόμορφου και διαφοροποιημένου υλικού όπως είναι κινηματογραφικές ταινίες, λογοτεχνικά κείμενα, τηλεοπτικές διαφημίσεις, επιστημονικά βιβλία, επιλεγμένα κείμενα της κοινωνικής θεωρίας, κόμικς και γενικά κάθε είδους υλικό που η ανάλυσή του δίνει τη δυνατότητα να αναδείξουμε και να συζητήσουμε ζητήματα που αφορούν τη συγκρότηση ταυτοτήτων και τις σχέσεις εξουσίας αναφορικά κυρίως με την παιδική ηλικία, αλλά και με το φύλο, την τάξη, την εθνότητα, κλπ.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- προσεγγίσουν κριτικά ζητήματα που αφορούν τη συγκρότηση ταυτοτήτων και τις σχέσεις εξουσίας αναφορικά κυρίως με την παιδική ηλικία, αλλά και με το φύλο, την τάξη, την εθνότητα, κ.λπ.
- κατανοήσουν το ρόλο των αναπαραστάσεων και γενικότερα των λόγων στη συγκρότηση της ταυτότητας της παιδικής ηλικίας και της θέσης των παιδιών στην κοινωνία.
- έρθουν σε επαφή με έννοιες όπως είναι η υποκειμενικότητα, η αναπαράσταση, η ιδεολογία, ο λόγος, καθώς και με ζητήματα όπως είναι η σχέση του λόγου ή της γνώσης με την εξουσία διαμέσου της ανάλυσης και της κριτικής εξέτασης ενός ποικιλόμορφου και διαφοροποιημένου υλικού, όπως είναι κινηματογραφικές ταινίες, λογοτεχνικά κείμενα, τηλεοπτικές διαφημίσεις, επιστημονικά βιβλία, επιλεγμένα κείμενα της κοινωνικής θεωρίας, κόμικς
- εξοικειωθούν με σύγχρονα ρεύματα της κοινωνικής θεωρίας, όπως είναι η θεωρία του λόγου, μέσα από την πρακτική εφαρμογή τους.
- Καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και του κριτικού αναστοχασμού

Αξιολόγηση

Απαλλακτική εργασία, παρουσίαση εργασίας στην τάξη, συμμετοχή στο μάθημα: προϋπόθεση ανάληψης εργασίας ή παρακολούθηση των μαθημάτων.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζητήσεις και εφαρμογές της μεταδομιστικής ανάλυσης λόγου σε ταινίες, λογοτεχνικά κείμενα, κόμιξ, επιστημονικά και δημοσιογραφικά κείμενα.

Εισαγωγή στη Θεωρία Λογοτεχνίας

Κωδικός Μαθήματος	ΠΠ1021	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Ευγενία Σηφάκη, (evsifaki@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Διαδικτυακός τόπος μαθήματος: <http://elearn.ece.uth.gr>

Περιγραφή του μαθήματος

Πρώτος στόχος είναι οι φοιτήτριες/τές να εξοικειωθούν με τις έννοιες του λογοτεχνικού είδους, των λογοτεχνικών συμβάσεων και την ιστορικότητά τους. Μελετώνται κείμενα που εκπροσωπούν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη (δράμα, πεζογραφία και ποίηση) και διαφορετικά καλλιτεχνικά ρεύματα (ρομαντισμό, ρεαλισμό, μοντερνισμό). Επίσης, τα κείμενα της ύλης, τα οποία προέρχονται από την ευρωπαϊκή, ελληνική αλλά και αμερικάνικη λογοτεχνία, χρησιμοποιούνται ως παραδείγματα για διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις και πρακτικές λογοτεχνικής κριτικής, έτσι ώστε να εξυπηρετηθεί ο δεύτερος στόχος του μαθήματος που είναι μια πρώτη γνωριμία με τις θεωρίες λογοτεχνίας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- αναγνωρίζουν τις συμβάσεις των λογοτεχνικών ειδών και την ιστορικότητά τους
- έχουν μάθει βασικά στοιχεία της ιστορίας της λογοτεχνίας στην Ευρώπη
- έχουν κατανοήσει διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις της λογοτεχνίας και τη μεθοδολογία τους και να έχουν κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους εφαρμόζονται στη μελέτη της λογοτεχνίας
- είναι σε θέση να αναλύσουν ένα λογοτεχνικό κείμενο με κριτικό τρόπο, έτσι ώστε να συνδέουν στοιχεία της μορφής του (δομή, αφηγηματική τεχνική, χρήση της γλώσσας, σχήματα λόγου, κλπ.) με την παραγωγή νοήματος του κειμένου και ταυτόχρονα να αναπτύσσουν τις προσωπικές τους κρίσεις και απόψεις σχετικά με αυτό

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (80% του βαθμού) και προφορική παρουσίαση ανάλυσης κειμένου (20% του βαθμού). Υπάρχει επίσης η δυνατότητα εκπόνησης προαιρετικής γραπτής εργασίας για βελτίωση βαθμού.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις και συζητήσεις. Άσκηση στην κριτική ανάλυση κειμένου και στην δοκιμαϊκή γραφή.

Λογοτεχνία, Λόγος και Ιδεολογία

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0311	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Ευγενία Σηφάκη, (evsifaki@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Διαδικτυακός τόπος μαθήματος: <http://elearn.ece.uth.gr>

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις διαφορετικές έννοιες του όρου «ιδεολογία» και άλλες θεωρίες και έννοιες που αφορούν στους τρόπους με τους οποίους κατανοούμε, συγκροτούμε και βιώνουμε την ταυτότητά μας και τις κοινωνικές μας σχέσεις, όπως «λόγος», «κοινωνικό φαντασιακό», «ετερότητα». Η παράλληλη κριτική ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων στοχεύει στο να γίνουν κατανοητοί οι τρόποι με τους οποίους τα στοιχεία λογοτεχνικότητας (χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών, συμβολική γλώσσα, αφήγηση, δομή, κατασκευή χαρακτήρων, μεταφορική γλώσσα, ρητορική, κλπ.), διαμεσολαβούν ή/και παράγουν ιδεολογία, ρητά ή άρητα.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν κατανοήσει τις διαφορετικές έννοιες του όρου «ιδεολογία» στο πλαίσιο των βασικών μαρξιστικών και μετα-μαρξιστικών κριτικών θεωριών, αλλά και να είναι σε θέση να συσχετίσουν την ιδεολογία με τις θεωρίες για τον «λόγο», όπως αυτός ορίζεται στο πλαίσιο μεταδομιστικών θεωρητικών επεξεργασιών.
- να είναι σε θέση να εντοπίσουν τις ιδεολογικές διαμάχες που εμπεριέχουν τα λογοτεχνικά κείμενα, και την κυρίαρχη ιδεολογία που τα διέπει, τόσο τη ρητή όσο και την υφέρπουσα.
- να έχουν κατανοήσει τη λειτουργία και τη συμβολή του λόγου και της λογοτεχνίας στη διαμόρφωση του «εαυτού» και του «άλλου», δηλαδή στις διαδικασίες «ετεροποίησης».
- να έχουν μελετήσει σε βάθος πολλά αξιολογικά λογοτεχνικά κείμενα της ελληνικής και της διεθνούς παραγωγής και να είναι σε θέση να τα κρίνουν και να τα αξιολογήσουν.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει (α) γραφτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) προφορική ανάλυση κειμένου. Υπάρχει η δυνατότητα εκπόνησης γραπτής προαιρετικής εργασίας για βελτίωση βαθμού.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις και συζητήσεις. Άσκηση στην κριτική ανάλυση κειμένου και στην δοκιμαϊκή γραφή.

Σπουδές Φύλου και Λογοτεχνία

Κωδικός Μαθήματος	ΠΠ1051	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Ευγενία Σηφάκη, (evsifaki@uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Διαδικτυακός τόπος μαθήματος: <http://elearn.ece.uth.gr>

Περιγραφή του μαθήματος

I. Συνοπτική ιστορία της φεμινιστικής λογοτεχνικής κριτικής, που περιλαμβάνει τόσο την επερώτηση του λογοτεχνικού κανόνα όσο και την εκ νέου ανάγνωση και προβολή γυναικών συγγραφέων. **II.** Εισαγωγή σε βασικά θεωρητικά ζητήματα που έθεσαν οι Σπουδές Φύλου –ως απόρροια του φεμινιστικού κινήματος. **III.** Η άσκηση στην κριτική ανάγνωση πεζογραφικών και ποιητικών κειμένων, γραμμένων από άντρες και γυναίκες, από την προοπτική της φεμινιστικής κριτικής και των θεωριών για τα έμφυλα υποκείμενα. Εξετάζονται οι ιδιαίτεροι τρόποι με τους οποίους τα λογοτεχνικά κείμενα μας παρακινούν να καταλάβουμε τί σημαίνει να είσαι γυναίκα ή άντρας, ετεροφυλόφιλη/ος ή ομοφυλόφιλη/ος, σε μία συγκεκριμένη εποχή και κοινωνία, και κατά πόσον τα ίδια αυτά κείμενα ενθαρρύνουν ή επιχειρούν να ανατρέψουν τις επικρατούσες πολιτισμικές κανονικότητες και νόρμες. Εξετάζουμε τις αλλαγές που έχει επιφέρει η φεμινιστική παρέμβαση στους παραδοσιακούς τρόπους προσέγγισης της λογοτεχνίας και της τέχνης, καθώς η προοπτική του φύλου έχει εμπλουτίσει την κριτική με περισσότερα θέματα προς διερεύνηση.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν πλήρη εικόνα της ιστορίας του φεμινισμού και της φεμινιστικής κριτικής στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α. από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα.
- έχουν εξοικειωθεί με τις διαφορετικές προσεγγίσεις της λογοτεχνίας που έχουν προκύψει από τον συνδυασμό θεωριών λογοτεχνίας με την οπτική του φύλου (φεμινιστική κριτική, μαρξιστική φεμινιστική κριτική, ψυχαναλυτική κριτική, επιτελεστική θεωρία, θεωρία queer).
- είναι σε θέση να αναλύσουν ένα λογοτεχνικό κείμενο έτσι ώστε να συνδέουν στοιχεία της μορφής του (δομή, αφηγηματική τεχνική, χρήση της γλώσσας, σχήματα λόγου, κλπ.) με την παραγωγή νοήματος του κειμένου και ειδικά με τους τρόπους με τους οποίους αναπαράγει ή επερωτά ζητήματα φύλων και σεξουαλικότητας.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) γραφτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) προφορική ανάλυση κειμένου. Υπάρχει η δυνατότητα εκπόνησης γραπτής προαιρετικής εργασίας για βελτίωση βαθμού.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις και συζητήσεις. Άσκηση στην κριτική ανάλυση κειμένου και στην δοκιμαϊκή γραφή.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0502	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Ιριδα Τσεβρένη, (itsevreni@uth.gr)	Εξάμηνο	1 ^ο , 2 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με το περιβαλλοντικό ζήτημα, τις βασικές διαστάσεις της οικολογικής κρίσης και την ανάγκη επίλυσης των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Επίκεντρο του μαθήματος αποτελεί η γνωριμία με την ιστορία, την παιδαγωγική φιλοσοφία, τη διδακτική μεθοδολογία και τα βασικά ρεύματα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξεταστούν σύγχρονες τάσεις και καλές πρακτικές από το χώρο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο πώς όλα τα παραπάνω εξειδικεύονται στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης. Απώτερος σκοπός είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αποκτήσουν βασικά εφόδια για την κατανόηση του διεπιστημονικού χώρου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, την κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού και δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, καθώς και τις βασικές ικανότητες για το σχεδιασμό προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τις βασικές διαστάσεις της οικολογικής κρίσης και να αναγνωρίζουν την ανάγκη υπέρβασής της.
- διακρίνουν ανθρωποκεντρικές και οικοκεντρικές τάσεις σε ζητήματα και πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος.
- ανακαλούν περιβαλλοντικές αξίες στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης της περιβαλλοντικής συνείδησης.
- κατανοούν την ιστορία και την εξέλιξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- προσεγγίζουν δομές και πηγές υποστήριξης του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- προσεγγίζουν κριτικά και να αξιολογούν το εκπαιδευτικό υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- εντοπίζουν και να ανατρέχουν σε σύγχρονες, καινοτόμες τάσεις στο χώρο της περιβαλλοντικής στο διεθνή χώρο.

- εξειδικεύουν τις παιδαγωγικές αρχές και μεθόδους της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο επίπεδο της προσχολικής εκπαίδευσης.
- σχεδιάζουν τις βασικές κατευθύνσεις ενός προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην προσχολική εκπαίδευση, εφαρμόζοντας τις παιδαγωγικές αρχές της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και συνδυάζοντας κατάλληλες διδακτικές μεθόδους για την προσχολική ηλικία.

Αξιολόγηση

Γραπτή εξέταση, ομαδική εργασία

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, ασκήσεις, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας

Ενδυναμώνοντας τη Σχέση των Παιδιών με τη Φύση

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0504	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Ίριδα Τσεβρένη, (itsevreni@uth.gr)	Εξάμηνο	8ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη των ωφελειών της ενδυνάμωσης της σχέσης των παιδιών με τη φύση, ιδιαίτερα των παιδιών που κατοικούν στα αστικά κέντρα και είναι αποξενωμένα από το φυσικό κόσμο. Το πλαίσιο του μαθήματος διαμορφώνεται από τη σύνθεση αρχών και μεθόδων της Περιβαλλοντικής Φιλοσοφίας και της Παιδαγωγικής. Βασική επιδίωξη είναι η εμπάθυνση και ο αναστοχασμός των φοιτητριών και των φοιτητών πάνω στη σχέση του ανθρώπου με τη φύση, καθώς και η διερεύνηση παιδαγωγικών αρχών και διδακτικών μεθόδων και πρακτικών που θα μπορούν να αξιοποιηθούν ως βάση για το σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων για την ενίσχυση της σχέσης των παιδιών με τη φύση.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν τα οφέλη της ενίσχυσης της σχέσης των παιδιών με τη φύση.
- αναγνωρίζουν, να διακρίνουν και να εμπνέονται από τις βασικές ιδέες του έργου σημαντικών θεωρητικών και ακτιβιστών του περιβαλλοντικού κινήματος που ανέδειξαν την ανάγκη επανασύνδεσης του ανθρώπου με τη φύση.
- επαναπροσδιορίσουν και να συσφίξουν τη σχέση τους με το φυσικό κόσμο.

- αναλύουν και να συνθέτουν παιδαγωγικές κατευθύνσεις, εμπνευσμένες από παιδαγωγικές παραδόσεις και νέες παιδαγωγικές τάσεις σχετικά με την ενδυνάμωση της σχέσης των παιδιών με τη φύση.
- αξιοποιούν διδακτικές μεθόδους και πρακτικές ενίσχυσης της σχέσης των παιδιών με τη φύση.
- προτείνουν, να σχεδιάζουν και να οργανώνουν δράσεις ενδυνάμωσης της σχέσης των παιδιών με τη φύση.

Αξιολόγηση

Υλοποίηση ομαδικών εργασιών. Γραπτή εξέταση

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις και βιωματικές δραστηριότητες

Σχεδιασμός Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για το Παιδί στην Πόλη

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0505	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Ιριδα Τσεβρένη, (itsevreni@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Με δεδομένο ότι η πόλη αποτελεί το περιβάλλον στο οποίο όλο και περισσότερα παιδιά ζουν και μεγαλώνουν, σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων και δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για το παιδί στην πόλη. Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται και αναλύονται σύγχρονες τάσεις από το χώρο της παιδαγωγικής και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που εστιάζουν στην εξοικείωση των παιδιών με το αστικό περιβάλλον και στην ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στη διαχείριση και βελτίωσή του, όπως η βασισμένη στον τόπο εκπαίδευση και η εκπαίδευση που εστιάζει στη συμμετοχή, στην ενδυνάμωση και στη δράση των παιδιών. Επίσης, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές σχεδιασμού και αξιολόγησης ενός προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν σύγχρονες παιδαγωγικές τάσεις οι οποίες διαμορφώνουν νέες κατευθύνσεις στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

- κατέχουν βασικές αρχές σχεδιασμού ενός προγράμματος περιβαλλοντικής το οποίο να είναι εξειδικευμένο για την προσχολική εκπαίδευση.
- αξιοποιούν το χώρο και την κοινότητα της πόλης ως εκπαιδευτικό εργαλείο μάθησης και δράσης.
- προτείνουν, να οργανώνουν και να αξιολογούν δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με σκοπό τη βελτίωση του χώρου του νηπιαγωγείου.
- οργανώνουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν ολοκληρωμένα προγράμματα και δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για το παιδί στην πόλη.
- να εμπλέκονται σε έρευνα και δράση για το άμεσο περιβάλλον τους μαζί με τα παιδιά και να αναστοχάζονται πάνω στα αποτελέσματα.

Αξιολόγηση

Γραπτή εξέταση. Ομαδική εργασία

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, ασκήσεις, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας

Μεθοδολογία Έρευνας

Κωδικός Μαθήματος	ΒΠ0800	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Ελευθερία Τσέλιου, (tseliou@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Όλες οι πληροφορίες καθώς και το υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα e-class.

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα έχει ως στόχο την εισαγωγή των φοιτητών-τριών στις βασικές αρχές μεθοδολογίας έρευνας, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ερευνητικές μελέτες. Συγκεκριμένα επιδιώκονται: η εξοικείωση των φοιτητών-τριών με τις βασικές επιστημολογικές προσεγγίσεις που αφορούν τη διαδικασία δημιουργίας επιστημονικής γνώσης, η κατανόηση και γνώση των διαφορετικών προσεγγίσεων στην ερευνητική μεθοδολογία («ποσοτική» και «ποιοτική» κατεύθυνση) καθώς και των διαφόρων τύπων ερευνητικού σχεδίου, η εξοικείωση με τα επιμέρους βήματα της ερευνητικής διαδικασίας, από την αρχική επιλογή ενός ερευνητικού ενδιαφέροντος μέχρι το τελικό στάδιο της συγγραφής μιας ερευνητικής μελέτης, ο προβληματισμός σχετικά με ζητήματα δεοντολογίας και χρησιμότητας της έρευνας. Το μάθημα είναι οργανωμένο με τη μορφή διαλέξεων που συνοδεύονται από πρακτικές ασκήσεις, στο πλαίσιο των οποίων οι φοιτητές/τριες χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες επεξεργασίας των αντίστοιχων εννοιών. Στις ενότητες του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται θεματικές, όπως επιστημολογικές προσεγγίσεις στη μεθοδολογία έρευνας, σχεδιασμός της ερευνητικής μελέτης

(ποσοτικά και ποιοτικά ερευνητικά σχέδια), ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας, επιλογή του θέματος της έρευνας, βιβλιογραφική επισκόπηση, δεοντολογικά ζητήματα, τύποι ποσοτικών σχεδίων (πειραματικά και μη πειραματικά σχέδια), τύποι ποιοτικών σχεδίων (Μελέτη περίπτωσης, Θεμελιωμένη Θεωρία, Έρευνα δράση, Ανάλυση Λόγου), συλλογή δεδομένων (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης), ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, συγγραφή ερευνητικής μελέτης και ζητήματα αναστοχαστικότητας στην ερευνητική διαδικασία.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές επιστημολογικές προσεγγίσεις που αφορούν στη διαδικασία δημιουργίας επιστημονικής γνώσης
- να είναι σε θέση να γνωρίζουν και να διακρίνουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην ερευνητική μεθοδολογία («ποσοτική» και «ποιοτική» κατεύθυνση), τις διαφορετικές μεθόδους καθώς και τους διάφορους τύπους ερευνητικού σχεδίου
- να έχουν εξοικειωθεί με τα επιμέρους βήματα της ερευνητικής διαδικασίας, από την αρχική επιλογή ενός ερευνητικού ενδιαφέροντος μέχρι το τελικό στάδιο της συγγραφής μιας ερευνητικής αναφοράς
- να είναι σε θέση να διατυπώσουν ερευνητικά ερωτήματα και να σχεδιάσουν μια εμπειρική ερευνητική μελέτη ή μια έρευνα βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- να είναι σε θέση να αναστοχαστούν σχετικά με θέματα ερευνητικής δεοντολογίας.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση: Ερωτήσεις που εξετάζουν κριτική σκέψη και όχι αναπαραγωγή πληροφοριών. Με ελεύθερη χρήση συγγραμμάτων / βοηθημάτων κατά τη διάρκεια της εξέτασης, αλλά απαγόρευση της αυτούσιας αναπαραγωγής κειμένου
2. Προαιρετική εκπόνηση δυο ατομικών εργασιών και επιδότηση μιας μονάδας στην περίπτωση που η αξιολόγηση κατά τη γραπτή εξέταση είναι πάνω από τη βάση (5)

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις – Εργαστήρια.

Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας

Κωδικός Μαθήματος	ΒΠ0815	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσα	Ελευθερία Τσέλιου, (tseliou@uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Όλες οι πληροφορίες καθώς και το υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα e-class.

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα έχει ως στόχο την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνών τύπου βιβλιογραφικής ανασκόπησης ή εμπειρικών ερευνών με χρήση (ερμηνευτικών) ποιοτικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων, αλλά και στη συγγραφή επιστημονικών εργασιών. Το μάθημα είναι οργανωμένο με τη μορφή διαλέξεων, εργαστηρίων και αναστοχαστικών διαδικασιών και προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών-τριών. Στο πλαίσιο του οι φοιτητές-τριες σχεδιάζουν και υλοποιούν μια έρευνα (βιβλιογραφική ή εμπειρική με χρήση ποιοτικών μεθόδων), χωρισμένοι σε ερευνητικές ομάδες. Στο πλαίσιο διαλέξεων έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν τόσο με τα συγκεκριμένα μέρη της εκπόνησης μιας ερευνητικής εργασίας (επιλογή θέματος, σχεδιασμός εργασίας, χρήση επιστημονικής βιβλιογραφίας, ανάλυση υλικού, συγγραφή εργασίας) όσο και με συγκεκριμένες μεθόδους συλλογής (παρατήρηση, συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης), αλλά και ανάλυσης δεδομένων (θεμελιωμένη θεωρία, φαινομενολογικές και ερμηνευτικές μέθοδοι, ανάλυση λόγου και αφηγηματική ανάλυση). Επιπλέον, στο πλαίσιο των εργαστηρίων έχουν εποπτεία των ερευνών που εκπονούν, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας από την αρχική επιλογή του θέματος μέχρι την τελική συγγραφή της εργασίας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται

- να έχουν κατανοήσει τις διαφορετικές φιλοσοφικές και επιστημολογικές προσεγγίσεις στην έρευνα ποιοτικής μεθοδολογίας
- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές ποιοτικές μεθόδους έρευνας
- να έχουν εξοικειωθεί με το ερευνητικό σχέδιο στην ποιοτική έρευνα (διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων)
- να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν μια μικρής κλίμακας ποιοτική έρευνα
- να έχουν κατακτήσει τις απαραίτητες γνώσεις για τη συγγραφή βιβλιογραφικής ανασκόπησης και ερευνητικής αναφοράς

Αξιολόγηση (Υποχρεώσεις φοιτητών/τριών)

1. Γραπτή εργασία τύπου ερευνητικής αναφοράς της εμπειρικής έρευνας που έχει σχεδιαστεί και υλοποιηθεί σε μικρές ομάδες (αξιολόγηση γραπτής εργασίας, 50%)

2. Προφορικές εξετάσεις και παρουσίαση της εμπειρικής έρευνας που υλοποιήθηκε (ατομική αξιολόγηση, 50%) στο τέλος του εξαμήνου

Αναφέρονται κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών στο αρχείο με τις οδηγίες για την εκπόνησή τους που είναι αναρτημένο στην ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστήριξης του μαθήματος (e-class)

Διδακτική Μεθοδολογία

Διαλέξεις – Εργαστήρια.

Ανάλυση Λόγου: Μεθοδολογικές Εφαρμογές στην Κλινική Ψυχολογία

Κωδικός Μαθήματος	ΨΧ0310	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Ελευθερία Τσέλιου, (tseliou@uth.gr)	Εξάμηνο	5ο
		Μονάδες ECTS	5

Όλες οι πληροφορίες καθώς και το υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα e-class.

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών-τριών στην ερευνητική μεθοδολογία της ανάλυσης λόγου (discourse analysis) και της ανάλυσης συνομιλίας (conversation analysis) και η εξοικείωσή τους με τις εφαρμογές τους στο πεδίο της έρευνας στην κλινική ψυχολογία, με στόχο να είναι σε θέση να τις αξιοποιούν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής και ψυχολογικής έρευνας. Επιπλέον, στους στόχους του μαθήματος συμπεριλαμβάνεται η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στη δημιουργία ερευνητικής πρότασης με αξιοποίηση των συγκεκριμένων μεθοδολογιών. Στις θεματικές ενότητες του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται, οι φιλοσοφικές και επιστημολογικές προσεγγίσεις στην ανάλυση λόγου και την ανάλυση συνομιλίας, η θέση της ανάλυσης λόγου και της ανάλυσης συνομιλίας στις ποιοτικές μεθόδους έρευνας, τα διάφορα ρεύματα της ανάλυσης λόγου (λογοψυχολογία, μεταδομική ανάλυση λόγου, κριτική λογοψυχολογία), οι βασικές αρχές ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας, οι βασικές αρχές σχεδιασμού και διεξαγωγής εμπειρικών ερευνών με χρήση ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας (ερευνητικό σχέδιο), η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων σε μελέτες ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας, η συλλογή δεδομένων σε μελέτες ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας, δεοντολογικά ζητήματα σε μελέτες ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας, η ανάλυση δεδομένων με ανάλυση λόγου και ανάλυση συνομιλίας, ζητήματα ποιότητας ερευνητικού σχεδίου σε μελέτες ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας (εγκυρότητα, αξιοπιστία, αναστοχαστικότητα), ενώ γίνεται αναφορά και σε εφαρμογές ανάλυσης λόγου και ανάλυσης συνομιλίας στην κλινική ψυχολογία: μελέτη διεργασίας συμβουλευτικής και ψυχοθεραπείας). Το μάθημα είναι οργανωμένο με τη μορφή σεμιναρίων,

διαλέξεων και αναστοχαστικών διαδικασιών και προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών-τριών.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικά χαρακτηριστικά των μεθοδολογικών προσεγγίσεων της ανάλυσης λόγου και της ανάλυσης συνομιλίας
- να έχουν εξοικειωθεί με τα διάφορα επιμέρους ρεύματα στην ανάλυση λόγου
- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές επιστημολογικές προσεγγίσεις που υιοθετούν οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις της ανάλυσης λόγου
- να είναι σε θέση να γνωρίζουν και να διακρίνουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην ερευνητική μεθοδολογία που υιοθετούνται από τα επιμέρους ρεύματα στην ανάλυση λόγου και από την ανάλυση συνομιλίας
- να είναι σε θέση να γνωρίζουν, αλλά και να διακρίνουν τη σχέση της ανάλυσης λόγου και της ανάλυσης συνομιλίας με άλλες μεθόδους από το πεδίο της ποιοτικής έρευνας
- να έχουν εξοικειωθεί με τις δυνατότητες αξιοποίησης της ανάλυσης λόγου και της ανάλυσης συνομιλίας στο πεδίο της κλινικής ψυχολογίας
- να έχουν εξοικειωθεί με τα επιμέρους βήματα της ερευνητικής διαδικασίας τόσο στην περίπτωση της ανάλυσης λόγου όσο και στην περίπτωση της ανάλυσης συνομιλίας
- να είναι σε θέση να σχεδιάσουν ερευνητική πρόταση με αξιοποίηση της ανάλυσης λόγου ή/και της ανάλυσης συνομιλίας

Αξιολόγηση (Υποχρεώσεις φοιτητών/τριών):

1. Ομαδική γραπτή εργασία τύπου ερευνητικής πρότασης (αξιολόγηση γραπτής εργασίας, 50%)
2. Προφορικές εξετάσεις και παρουσίαση της ερευνητικής πρότασης (ατομική αξιολόγηση, 50%) στο τέλος του εξαμήνου

Διδακτική Μεθοδολογία

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0307	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Τσιλιμένη Τασούλα, (tsilimeni @uth.gr)	Εξάμηνο	1ο, 2ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση και γνωριμία των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες που αφορούν την εξέλιξη της ελληνικής παιδικής και εφηβικής λογοτεχνίας και με ευρύτερο χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Το μάθημα στοχεύει να: (α) εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης του παιδικού βιβλίου, (β) να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/τριες με τα λογοτεχνικά είδη και γένη, (γ) να τους/τις φέρει σε επαφή με θεμελιώδη και βασικά λογοτεχνικά έργα και τους/τις εκπροσώπους της παιδικής λογοτεχνίας, δ) να εισάγει στους φοιτητές/τριες σε βασικές θεωρίες και απόψεις για την Π.Λ. Το μάθημα έχει ως κεντρικό άξονα την κατανόηση του ιστορικού, κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου που διαμόρφωσε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Παιδικής Λογοτεχνίας και που συνέβαλλε γενικότερα στη διαμόρφωση της πορείας του παιδικού βιβλίου στη χώρας μας. Προσδιορίζονται θεωρητικές απόψεις που αφορούν το παιδί αναγνώστη και το ρόλος τους στην ερμηνεία και προσέγγιση της παιδικής λογοτεχνίας. Μεταφράσεις και διασκευές βιβλίων για παιδιά.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- αποκτήσουν βασικές γνώσεις για το παιδικό βιβλίο
- κατανοήσουν το ρόλο των αντιλήψεων για την παιδική ηλικία στη δημιουργία της παιδικής λογοτεχνίας
- να γνωρίσουν είδη και γένη και δημιουργούς
- κατανοήσουν τη σύνδεση της λογοτεχνίας με την αγωγή του παιδιού και την εκπαίδευση
- κατανοήσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παιδικής λογοτεχνίας
- κατανοήσουν ζητήματα της κριτικής της παιδικής λογοτεχνίας
- κατανοήσουν τους ιδεολογικούς προσανατολισμούς και τις συμβάσεις του παιδικού βιβλίου

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει (α) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και (β) παράδοση και παρουσίαση από τις/τους φοιτήτριες/τές σύντομων εργασιών. Οι φοιτήτριες/τές αξιολογούνται συνδυαστικά.

Σημείωση: Η επιτυχής εκπόνηση της εργασίας είναι προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση - εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, μελέτη 2 τουλάχιστον λογοτεχνικών βιβλίων από τους/τις φοιτητές/τριες.

Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο

Κωδικός Μαθήματος	ΠΠ1031	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Τσιλιμένη Τασούλα, (tsilimeni @uth.gr)	Εξάμηνο	5 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το εικονογραφημένο βιβλίο είναι μια ιδιαίτερη κατηγορία βιβλίου και συνδέεται κυρίως με την προσχολική εκπαίδευση. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι (α) γνωριμία των φοιτητών με αυτό το ιδιαίτερο είδος παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου και (β) η συστηματική και εντατική εντρυφήση στην ερμηνευτική και διδακτική του προσέγγιση. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) Η κριτική προσέγγιση των υποκατηγοριών του εικονογραφημένου και η αναφορά στις θεωρίες που επιχειρούν την ερμηνεία του, (β) η κατανόηση της πολυσημίας του και η σχέση του με τα παιδιά και τον διαμεσολαβητή ενήλικα, και (γ) η ερμηνεία της σχέσης εικόνας και κειμένου και περικειμένου. Θα μας απασχολήσουν όψεις του εικονογραφημένου καθώς και τρόποι ανάγνωσης του βιβλίου αυτού στο νηπιαγωγείο. Το μάθημα επιχειρεί να εφαρμόσει στην πράξη τις αρχές της διδακτικής της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές/τριες θα μνηθούν στον τρόπο επιλογής αξιόλογων εικονογραφημένων βιβλίων, στον τρόπο ανάγνωσης τους και στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων με αυτά, ώστε να αναπτυχθεί ο κριτικός και λογοτεχνικός γραμματισμός. Θα εξεταστεί η σύνδεσή του με άλλα γνωστικά αντικείμενα. Θα εστιάσουμε στις αφηγηματικές κατηγορίες του θέματος, της πλοκής, των χαρακτήρων, της οπτικής γωνίας, της μεταμυθοπλασίας και της διακειμενικότητας, καθώς έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για κάθε κείμενο μυθοπλασίας. Ακόμη το μάθημα αποσκοπεί σε διδακτικές εφαρμογές με τρόπο ώστε τα παιδιά να αποκτούν βασικές αρχές φιλιαναγνωσίας και πρώτης επαφής με παιδική λογοτεχνία.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να

- γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εικονογραφημένου βιβλίου
- γνωρίζουν τα είδη του (wordless book, picturebook...)
- αξιοποιούν τα περικειμενικά στοιχεία στις διδακτικές εφαρμογές
- γνωρίσουν βασικά ζητήματα λογοτεχνικού και κριτικού γραμματισμού
- χρησιμοποιούν τη γνώση απόκτησαν ώστε να επιλέγουν βιβλία
- αποκτήσουν τη γνώση και εμπειρία που απόκτησαν ώστε να σχεδιάσουν δραστηριότητες με εικονογραφημένα

Αξιολόγηση

Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας του εικονογραφημένου βιβλίου. Προαιρετική εργασία.

Σε περίπτωση που οι φοιτήτριες επιλέξουν την εκπόνηση εργασίας, τότε η τελική αξιολόγηση διαμορφώνεται ως εξής: (α) Γραπτές εξετάσεις (60%) (β) Παράδοση Εργασίας σε θεματική σχετική με το περιεχόμενο του μαθήματος (40%).

Τα κριτήρια τελικής αξιολόγησης του μαθήματος είναι αναρτημένα και προσβάσιμα από όλους στο e-class.

Η Αφήγηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Διδακτικές Εφαρμογές

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0206	Είδος Μαθήματος	Ε (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Τσιλιμένη Τασούλα, (tsilimeni @uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών/τριών με την τέχνη και τις τεχνικές της αφήγησης και της αξιοποίησή της στην εκπαίδευση. Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι: (α) προσέγγιση της αφήγησης ως τέχνη, (β) προσέγγιση της αφήγησης ως εκπαιδευτική μέθοδος και μαθησιακό εργαλείο, (γ) γνωριμία με τα αφηγηματικά είδη (παραμύθι, Μ.Ι.), τα είδη της αφήγησης, (δ) σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη της φιλιανγνωσίας, ε)η διαπίστωση της διεπιστημονικής και διαπολιτισμικής χρήσης της αφήγησης. Στο μάθημα συζητούνται μορφές και μοντέλα αφήγησης καθώς και τρόποι προσέγγισης και αξιοποίησης κειμένων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο είδος του παραμυθιού και του εικονογραφημένου βιβλίου και σε τρόπους αξιοποίησής τους στο χώρο της εκπαίδευσης αλλά και σε άλλους χώρους, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία κ.α.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- γνωρίσουν το είδος της προφορικής αφήγησης/παραμύθι
- κατανοήσουν τις βασικές αρχές της τέχνης της αφήγησης
- αφηγούνται προφορικά ένα παραμύθι
- διαβάζουν σωστά ένα λογοτεχνικό κείμενο
- σχεδιάζουν δραστηριότητες με βάση λογοτεχνικά βιβλία
- διαπιστώσουν τον διεπιστημονικό χαρακτήρα της αφήγησης και της λογοτεχνίας

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στις εξετάσεις αποτελεί η

ανταπόκρισή τους σε σεμινάρια/εργαστήρια και στον σχεδιασμό/εφαρμογή/ παράδοση τύπου και μορφής «εργασίας», την οποία ορίζει εκάστοτε η διδάσκουσα. Η υλοποίηση διδακτικών εφαρμογών από τους /τις φοιτητές/τριες, είτε με τη μορφή μικροδιδασκαλιών είτε με τη μορφή γραπτής εργασίας, αξιολογείται συνδυαστικά με τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική μεθοδολογία

Εισηγήσεις με χρήση ppt, συζήτηση, εργασία σε ομάδες, εργαστηριακές ασκήσεις

Η Δημιουργική Γραφή: Τεχνικές Συγγραφής και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0207	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Τσιλιμένη Τασούλα, (tsilimeni @uth.gr)	Εξάμηνο	6 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την τέχνη και τις τεχνικές της συγγραφής και τις βασικές αρχές της δημιουργικής γραφής. Οι στόχοι του μαθήματος διατυπώνονται ως εξής: (α) εισαγωγή στις θεωρίες της λογοτεχνίας για την κατανόηση της μυθοπλασίας, (β) σχολιασμός και ανάλυση των βασικών αφηγηματικών χαρακτηριστικών των κειμένων, (γ) προσέγγιση και ανάλυση του είδους των μικρών ιστοριών, (δ) σχολιασμός όρων όπως η δημιουργικότητα και η φαντασία, (ε) εξοικείωση με μεθοδολογικά εργαλεία για την αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής στην εκπαίδευση. Το μάθημα θα διεξαχθεί κυρίως με τη μορφή εργαστηρίων.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοήσουν τους θεωρητικούς άξονες που αφορούν την τέχνη της συγγραφής και τις ιδιαιτερότητες προσέγγισής της στην προσχολική ηλικία
- αποσαφηνίσουν το ρόλο τους ως εμπνευστές που καλούνται να παίξουν διδάσκοντας τη δημιουργική γραφή
- αναγνωρίσουν τη σημασία της διδασκαλίας της δημιουργικής γραφής σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και τη σχέση της με την δημιουργική σκέψη
- κατανοήσουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής
- εξασκηθούν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση δραστηριοτήτων για την εισαγωγή των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας στην κατανόηση και δομή των κειμένων δια της δημιουργικής γραφής
- εξασκηθούν γενικά στις τεχνικές της συγγραφής

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) παράδοση όλων των κειμένων που θα παράγονται από κάθε έναν/μια φοιτητή/τρια κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και όπως θα ορίζει η διδάσκουσα, (β) παράδοση ατομικής εργασίας που θα βασίζεται στην ανάλυση λογοτεχνικών βιβλίων/κειμένων που θα ορίσει η διδάσκουσα, (γ) παράδοση ομαδικής εργασίας (2 ατόμων) που θα περιλαμβάνει σχεδιασμό/εφαρμογή δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής για παιδιά οι οποίες θα διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται συνδυαστικά με τα ανωτέρω. Υπάρχει η δυνατότητα εκπόνησης γραπτής προαιρετικής εργασίας που λειτουργεί ενισχυτικά στο βαθμό.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις και συζητήσεις σεμιναριακού τύπου. Αναγνώσεις και αναλύσεις λογοτεχνικών κειμένων. Γραπτές ασκήσεις εργαστηριακού τύπου κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Μαθηματική Σκέψη, Μαθησιακές Τεχνολογίες και Παιδική Ηλικία

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0403	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκουσα	Άννα Χρονάκη, (chronaki@uth.gr)	Εξάμηνο	3 ^ο , 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα προσεγγίζει κριτικά και δημιουργικά την έννοια της ανάπτυξης της μαθηματικής σκέψης τόσο στο πλαίσιο της σχολικής τάξης όσο και στο πλαίσιο των αναλυτικών προγραμμάτων, των εθνικών και διεθνών αξιολογήσεων, αλλά και δημοφιλών πολιτισμικών κειμένων (π.χ. τεχνουργήματα, τεχνολογίες, λογοτεχνία, κινηματογράφος, εικαστικά κλπ.). Συζητά την δυναμική σχέση με συγκεκριμένες μαθηματικές έννοιες όπως αριθμός, χώρος και μέτρηση, καθώς και δεξιότητες όπως οργάνωση δεδομένων, συμβολοποίηση, πειραματισμός, διερεύνηση, κανόνες, επίλυση προβλήματος, χρήση συμβόλων. Παρουσιάζονται ερευνητικά δεδομένα τα οποία εστιάζουν σε μορφές έκφρασης των παιδιών (π.χ. αναπαραστάσεις, νοητικά σχήματα, χειρονομίες, αφηγήσεις, ενσώματες δράσεις) μέσω χειραπτικών ή έντυπων υλικών και και σύγχρονων τεχνολογιών μάθησης. Συζητείται η έννοια του αναδυόμενου μαθηματικού γραμματισμού στο πλαίσιο χαρτογράφησης κυρίαρχων θεωρητικών τάσεων στη μαθηματική εκπαίδευση αλλά και σύγχρονων φεμινιστικών και μετα/ανθρωπολογικών προσεγγίσεων συγκροτώντας την μαθηματική υποκειμενικότητα ως συλλογική, αισθητηριακή και συναισθηματική εμπειρία. Παράλληλα, δίδεται έμφαση στο σχεδιασμό ‘μαθησιακής δραστηριότητας’ ενθαρρύνοντας την μαθηματική δημιουργικότητα και επικοινωνία ως δημοκρατική παιδαγωγική πράξη.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν την οργάνωση της μαθηματικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο των αναλυτικών προγραμμάτων και των εθνικών ή διεθνών αξιολογήσεων
- να διερευνούν την έμφυλη διάσταση του αντικειμένου των μαθηματικών και να την ανιχνεύουν σε ποικίλα πλαίσια παιδαγωγικών και αξιολογικών κρίσεων
- να γνωρίζουν τη συμμετοχή της μαθηματικής εκπαίδευσης για την διαμόρφωση λόγων περί της ανάπτυξης του παιδιού και την σχέση της με την παιδική ηλικία
- να πειραματίζονται και να χρησιμοποιούν βασικές μαθηματικές έννοιες μέσα από εργαστηριακό υλικό το οποίο αφορά παιχνίδια, λογοτεχνικά κείμενα και τεχνολογίες
- να γνωρίζουν ένα εύρος τυπολογίας παιδαγωγικού υλικού για τα μαθηματικά και να μπορούν να το διαμορφώνουν κατάλληλα συσχετίζοντας το με ζητήματα που αφορούν ευάλωτες και μειονοτικές ομάδες όπως γλώσσες, ικανότητες, φύλα κλπ.
- να σχεδιάζουν κατάλληλες μαθησιακές δραστηριότητες για τα μαθηματικά στις μικρές ηλικίες αξιοποιώντας σύγχρονες μαθησιακές τεχνολογίες

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει: (α) ασκήσεις εργαστηρίου εξοικείωσης με ψηφιακά υλικά και μαθησιακές τεχνολογίες (40%) και (β) γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου ή/και εργασία σχεδιασμού παιδαγωγικών παρεμβάσεων (60%). Μέρος των εργασιών συζητούνται και επιτελούνται ομαδικά στο πλαίσιο των μαθημάτων.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, σεμινάρια με εστίαση σε υλικά και παιχνίδια, 3 έως 6 υποχρεωτικά εργαστήρια με ψηφιακά υλικά, ομαδικές εργασίες και παρουσίαση εργασιών.

Εθνογραφικές Μελέτες σε Πρακτικές Μαθηματικών και Τεχνολογίας

Κωδικός Μαθήματος	ΠΑ0107	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Άννα Χρονάκη, (chronaki@uth.gr)	Εξάμηνο	8ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει στην συζήτηση εθνογραφικών μελετών οι οποίες προσεγγίζουν την εμπειρία γνώσης γύρω από τα μαθηματικά και την τεχνολογία ως κοινωνικοπολιτισμική πρακτική. Αναδεικνύονται πτυχές της ανθρωπολογικής οπτικής στο χώρο των μαθηματικών και της τεχνολογίας και τίθενται υπό συζήτηση δίπολα όπως άγρια/λογική σκέψη, μάθηση/απόλαυση, ταυτότητα/ετερότητα, διαφορά/ομοιότητα, γυναικείο/ανδρικό, τυπική και άτυπη γνώση, ισχύς και ευθραυστότητα. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια για την οργανική

αναπλαισίωση αυτών των εννοιών στην σχεδίαση μάθησης (δηλ. στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και δράσεων). Η έννοια «τεχνομαθηματικά» (και τεχνομαθηματικός γραμματισμός) διασαφηνίζονται στο πλαίσιο μιας οπτικής για τα μαθηματικά-σε-δράση. Η έννοια αυτή χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα ως μέσο απομάκρυνσης από μια περιοριστική σημασία του όρου αριθμητισμός (numeracy) ως σύνολο δεξιοτήτων και στρατηγικών που αφορούν αποκλειστικά την τυπική σχολική γνώση. Μας υποστηρίζει να θέσουμε ερωτήματα όπως; χρησιμοποιούνται τα μαθηματικά τελικά στην καθημερινή ζωή; μας δραστηριοποιούν στην επίλυση προβλημάτων, υπάρχει απόλαυση όταν ‘κάνω’ μαθηματικά; μας ενεργοποιούν (πολιτικά) σε καταστάσεις ρίσκου, επιβίωσης, ανάγκης;

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ες θα είναι σε θέση:

- να νοηματοδοτούν και να αναλύουν εμπειρίες χρήσης μαθηματικών και τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή.
- να διακρίνουν σε ποικίλες πλαίσια τα τεχνομαθηματικά ως υβριδική μορφή γνώσης μαθηματικών και τεχνολογίας.
- να ερμηνεύουν και να συγκροτούν ένα σύνολο δεδομένων (δηλ. παρατήρηση, συνέντευξη, ημερολόγιο) σε εθνογραφικό κείμενο.
- να προσεγγίζουν σχεδιαστικά την εμπειρία ενός εθνογραφικού κειμένου με στόχο την σχεδίαση και δημιουργία εκπαιδευτικών παρεμβάσεων (π.χ. υλικό, δράσεις, γεγονότα κ.λπ.).

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στη βάση εκπόνησης, συγγραφής και παρουσίασης ατομικών ή/και ομαδικών ερευνητικών εργασιών, στην ενεργή συμμετοχή στα μαθήματα και στην δημιουργική παρουσίαση του εθνογραφικού υλικού.

Διδακτική μεθοδολογία

Διαλέξεις, εργαστηριακά μαθήματα, σεμινάρια. Κεντρικό άξονα του μαθήματος αποτελεί η μελέτη κειμένων και η εκπόνηση έρευνας πεδίου σε μικρές ομάδες. Οι φοιτητές-τριες ενθαρρύνονται σε διαδικασίες ανάγνωσης βιβλιογραφικών πηγών, καθώς και συλλογής, ερμηνείας και αναπαράστασης των ερευνητικών δεδομένων σε εθνογραφικό κείμενο.

Ψηφιακά Μαθηματικά: Ενσώματη Εμπειρία και Δράση

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0204	Είδος Μαθήματος	E
Διδάσκουσα	Άννα Χρονάκη, (chronaki@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Σημείωση

Για τη συμμετοχή στο μάθημα συστήνεται στους φοιτήτριες/ες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα «*Μαθηματική Σκέψη, Μαθησιακές Τεχνολογίες και Παιδική Ηλικία*»

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα παρουσιάζει και συζητά κύριες κατηγορίες λογισμικών ή ψηφιακών υλικών και μέσω εστιάζοντας στην παιδαγωγική τους αναπλαισίωση σε σχέδια εργασίας που αφορούν τα μαθηματικά στις μικρές ηλικίες. Έμφαση δίδεται στην υποστήριξη αναδυόμενων μορφών έκφρασης μαθηματικού γραμματισμού. Παράλληλα, θίγονται βασικές έννοιες στο σχεδιασμό της μαθησιακής δραστηριότητας όπως η αναπαράσταση, η διάδραση, η αφήγηση και η συνέργειά τους σε δράσεις που ενέχουν [μαθηματικό] νόημα. Η σχεδιαστική πρακτική στην οποία μινούνται οι φοιτήτριες-ές εστιάζει στη σύνθεση ποικίλων υλικών με στόχο την επανάχρηση, τη διασκευή, την μετατρεψιμότητα ή/και τον επανασυνδυασμό ψηφιακού υλικού και μικρόκοσμων με χειραπτικά και έντυπα υλικά στο πλαίσιο ενσώματων εμπειριών. Κεντρική είναι η συζήτηση για την σχέση του σώματος και των αισθήσεων με τα ψηφιακά υλικά μέσω μιας «αισθητικής» προσέγγισης στην μαθηματική παιδαγωγική.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν διαφορές και ομοιότητες μεταξύ λογισμικών με τα οποία μπορούν να πειραματίζονται σχεδιαστικά με μαθηματικές έννοιες.
- να γνωρίζουν τρόπους συσχέτισης μεταξύ ψηφιακών και χειραπτικών υλικών.
- να διακρίνουν την σημασία της ενσώματης δράσης σε πλαίσια χρήσης ψηφιακού και χειραπτικού υλικού.
- να σχεδιάζουν μια μαθησιακή δραστηριότητα η οποία θα εστιάζει σε μαθηματική έννοια ή σε δίκτυο εννοιών

Αξιολόγηση

Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται στη βάση εκπόνησης ομαδικής εργασίας. Συνδυαστικά λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός συμμετοχής στα μαθήματα και η συμμετοχή σε παρουσιάσεις υλικού και κειμένων.

Φύλο, Μαθηματικά και Τεχνολογία στην Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0220	Είδος Μαθήματος	E (Εργαστηριακό)
Διδάσκουσα	Άννα Χρονάκη, (chronaki@uth.gr)	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει στην παραδοχή ότι το φύλο από μόνο του δεν αποτελεί ουδέτερη αναλυτική κατηγορία αλλά βρίσκεται σε συνεχή αλληλεπίδραση με έννοιες όπως τάξη, φυλή, ικανότητα, γλώσσα και σώμα ενώ ταυτόχρονα εμπλέκεται ιστορικά με ποικίλες μορφές γνώσης, τόπους μάθησης, επικοινωνίας δημιουργώντας αποκλεισμούς και περιφράξεις. Γενεαλογικά το διμερές φύλο έχει αποτελέσει εργαλείο ρύθμισης της συμπεριφοράς τόσο των ενηλίκων όσο και των παιδιών σε πλαίσια εκφοράς ενός επιστημονικού λόγου και φτάνει σήμερα να επηρεάζει τις σύγχρονες αναμορφώσεις των αναλυτικών προγραμμάτων και την μικροφυσική της παιδαγωγικής καθημερινότητας. Εκκινώντας από αυτό το ιστορικό πλαίσιο, το μάθημα επικεντρώνει σε βασικά ερωτήματα γύρω από τα οποία εκτυλίσσονται οι θεματικές του περιοχές: Πως το φύλο διαμορφώνει ιστοριογραφικά τη γνώση και την επικοινωνία της γνώσης γύρω από τα μαθηματικά και τις τεχνολογίες; Πως η εστίαση στο φύλο και ειδικότερα στο φύλο ως διατομεακότητα μας επιτρέπει να εκφράσουμε διαφορετικά ερωτήματα για τη δυναμική των παιδιών για γνώση σε τομείς μαθηματικών επιστημών και τεχνολογίας; Τι είδους έμφυλοι γλωσσικοί κώδικες (π.χ. μύθοι, αφηγήσεις, αναπαραστάσεις, μεταφορές, εικόνες, ενσώματες εμπειρίες) επικοινωνούν τη γνώση για τα μαθηματικά και την τεχνολογία; Πως το φύλο επανεδαφικοποιείται στον χώρο της εκπαίδευσης και πως συνδιαλέγεται με τη χρήση τεχνολογιών εντός και εκτός σχολείου; Τι είδους έμφυλα taboo τείνουν να αναπαράγονται σήμερα για την έμφυλη διαφορά αλλά και τι δυναμικό δημιουργικών διαφυγών ενέχεται στην διάνοιξη αυτής της συζήτησης;

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να έχουν βασικές γνώσεις αναφορικά με:

- τα ζητήματα που αφορούν τη σημερινή συζήτηση για το φύλο και τους τρόπους που διαμορφώνει τη γνώση στα πεδία των μαθηματικών και της τεχνολογίας
- τη γενεαλογική σχέση μεταξύ φύλου και επιστημονικού λόγου η οποία τείνει να κανονικοποιεί το παιδί ως ορθολογικό υποκείμενο στο χώρο της εκπαίδευσης
- για παραδείγματα που εστιάζουν στην ανάλυση των έμφυλων γλωσσικών κωδίκων αλλά και τρόπων επικοινωνίας της μαθηματικής γνώσης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση
- την συζήτηση των εν δυνάμει δημιουργικών διαφυγών και συμβάντων από έμφυλα taboo, αποκλεισμούς και περιφράξεις

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνήθως με συνδυασμό γραπτών εξετάσεων και ατομικών ή ομαδικών εργασιών οι οποίες παρουσιάζονται και συζητούνται στο τέλος του εξαμήνου.

Διδακτική Μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση θεωρητικών κειμένων και εθνογραφικών μελετών, εργασίες κατά ομάδες και παρουσίασή τους στην ολομέλεια, δημιουργική χρήση υλικού και συζήτηση έμφυλων αναπαράστασεων στο πλαίσιο ψηφιακών ιστοτόπων, λογοτεχνικών κειμένων, ταινιών κλπ.

Μαθηματικά και Λογοτεχνία

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0310	Είδος Μαθήματος	Ε
Διδάσκουσες	Άννα Χρονάκη, (chronaki@uth.gr) Ελένη Κονταξή (kondaxi@uth.gr)	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση και συζήτηση ενός κοινού τόπου μεταξύ μαθηματικών και της λογοτεχνίας και η διερεύνηση της μαθηματικής λογοτεχνίας ως μέσου επαφής με τις ιστορίες ανάπτυξης της μαθηματικής σκέψης.. Η σύζευξη της λογοτεχνίας και της παιδικής λογοτεχνίας με τα μαθηματικά πραγματοποιείται μέσα από σειρά κειμένων που είτε τα μαθηματικά αποτελούν πηγή έμπνευσης για το/τη συγγραφέα, είτε γράφονται με σκοπό τη διδακτική προσέγγιση μαθηματικών εννοιών ή την αφήγηση γεγονότων και την βιογραφία προσωπικοτήτων γύρω από την ιστορία των μαθηματικών είτε έχουν σκοπό την εκλαΐκευση μαθηματικών εννοιών. Συχνά, τα λογοτεχνικά κείμενα συνδέουν το γνωστικό αντικείμενο των μαθηματικών με το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό πλαίσιο κατασκευής και χρήσης τους επικαλούμενα έτσι την συναισθηματική και κοινωνική εμπειρία των αναγνωστών (παιδιών και ενηλίκων). Έμφαση δίδεται στην ανάλυση αφηγηματικών κειμένων τα οποία προσεγγίζουν τη σχέση του ανθρώπου με τα μαθηματικά Στόχος του συγκεκριμένου μαθήματος είναι αφενός οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να προσεγγίσουν την σχέση μας με τα μαθηματικά μέσα από μια διεπιστημονική και ευρύτερα φιλοσοφική οπτική, η οποία εδράζει στην αφηγηματική πρακτική.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/-τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν:

- να επαναπροσδιορίσουν τη σχέση τους με τα μαθηματικά προσεγγίζοντάς τα μέσα από μια διεπιστημονική, συγκινησιακή και ευρύτερα κριτική οπτική,
- να διεισδύσουν σε διαδικασίες συν-κατασκευής ταυτοτήτων και υποκειμενικών θέσεων όπως «μαθηματικό μυαλό», «αδύναμος», «αφηρημένη σκέψη» κ.ά. οι οποίες προωθούν την παραγωγή ετεροτήτων στο χώρο της μάθησης,
- να χρησιμοποιήσουν μεθόδους, εργαλεία και δράσεις μέσω των οποίων η Μαθηματική Λογοτεχνία μπορεί να αξιοποιηθεί διδακτικά για τη συνάντηση των παιδιών με μαθηματικές ιδέες και έννοιες, για τη δημιουργική σχέση με την ανάπτυξη μαθηματικής γνώσης και για τη διαλογική προσέγγιση της σχέσης του ανθρώπου και των παιδιών ειδικότερα με τα μαθηματικά.

Αξιολόγηση*

Η αξιολόγηση του μαθήματος λαμβάνει χώρα με γραπτές εξετάσεις αλλά και ατομικές ή ομαδικές εργασίες στο τέλος του εξαμήνου.

*Ο τρόπος αξιολόγησης είναι δυνατό να μεταβληθεί

Διδακτική μεθοδολογία

Εισηγήσεις, εργασίες κατά ομάδες και παρουσίασή τους, προσκλήσεις σε εισηγητές, χρήση ψηφιακού υλικού

B. Μαθήματα Πρακτικής Άσκησης

Συστηματική Παρατήρηση της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας

Κωδικός Μαθήματος	ΠΑ0200	Είδος Μαθήματος	Υ
Διδάσκοντες	Ομάδα Πρακτικής Άσκησης	Εξάμηνο	3 ^ο & 4 ^ο
		Μονάδες ECTS	6

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα αυτό οι φοιτήτριες/τες εξοικειώνονται με τις βασικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής πράξης μέσω της Συστηματικής Παρατήρησης, η οποία αποτελεί διεθνώς μια από τις πάγιες προσεγγίσεις στις σχολές εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών. Το μάθημα αποτελεί ουσιαστικά το 1^ο Επίπεδο Πρακτικής Άσκησης.

Το 1/3 περίπου του μαθήματος αφιερώνεται σε επιτόπιες ή βιντεοσκοπημένες παρατηρήσεις με τη βοήθεια δομημένων φύλλων παρατήρησης, βάσει των οποίων γίνονται οι καταγραφές των ποικίλων εκπαιδευτικών και παιδαγωγικών καταστάσεων. Τα δεδομένα των παρατηρήσεων μέσω των καταγραφών αξιοποιούνται για αναλύσεις αυτών, προάγεται η ανατροφοδότηση και ο στοχασμός, ενώ παράλληλα πλαισιώνονται από θεωρητικές εισηγήσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, τον χώρο του νηπιαγωγείου, το ημερήσιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, τις σχέσεις νηπίων, εκπαιδευτικών & γονέων, και ζητήματα φύλου.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια του μαθήματός οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- να εξοικειωθούν με το περιβάλλον του νηπιαγωγείου & με την εκπαιδευτική και παιδαγωγική διαδικασία που υλοποιείται εκεί.
- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της συστηματικής παρατήρησης στην εκπαίδευση
- να έρθουν σε επαφή με τις σημαντικότερες δομές και διαδικασίες της προσχολικής εκπαίδευσης
- να γνωρίσουν την πολυπλοκότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω της ανάλυσης των παρατηρούμενων διδασκαλιών
- να «μυηθούν» στον (ανά)στοχασμό των δεδομένων των παρατηρήσεών τους.

Αξιολόγηση

1. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:

- ✓ σχεδιασμό εκπαιδευτικού προγράμματός για το νηπιαγωγείο
- ✓ παιδαγωγικά θέματα που προέκυψαν από τις παρατηρήσεις

2. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)

Σεμινάριο Προετοιμασίας Πρακτικής Άσκησης

Κωδικός Μαθήματος	ΑΣ003	Είδος Μαθήματος	ΣΕΜ (ΑΣ003)
Διδάσκοντες	Συμβασιούχος διδασκων & Ε.ΔΙ.Π.	Εξάμηνο	7 ^ο
		Μονάδες ECTS	5

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τις/τους φοιτήτριες/τές σε παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές διαδικασίες προετοιμασίας για την υλοποίηση της θεσμοθετημένης πρακτικής άσκησης που πραγματοποιείται στο 8^ο εξάμηνο. Στόχος είναι να προετοιμάσει τις/τους φοιτήτριες/τές: (α) να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες βάσει του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.-Α.Π.Σ.) για το Νηπιαγωγείο (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2003) και του Προγράμματος Σπουδών Νηπιαγωγείου (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2014), (β) να αναστοχάζονται και να αξιολογούν τις δραστηριότητες που σχεδιάζουν και αναπτύσσουν βάσει πιλοτικών εφαρμογών σε νηπιαγωγεία, καθώς και (γ) να επανασχεδιάζουν τις δραστηριότητες αυτές. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές συμμετέχουν: (α) σε θεωρητικές διαλέξεις του μαθήματος, (β) σε φροντιστηριακές συναντήσεις με μέλη Ε.ΔΙ.Π., καθώς και (γ) στην υλοποίηση επισκέψεων στα νηπιαγωγεία για την πιλοτική εφαρμογή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που σχεδιάζουν στο μάθημα. Ο προγραμματισμός των θεωρητικών διαλέξεων, των φροντιστηριακών συναντήσεων, όπως και των επισκέψεων στα νηπιαγωγεία, καθώς και το περιεχόμενό τους, καθορίζεται με ευθύνη του Εργαστηρίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτήτριες/τές αναμένεται να μπορούν να αντιλαμβάνονται τη σημασία της επιλογής κατάλληλων μεθόδων και τεχνικών για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, να είναι ικανές/οί να αποσαφηνίζουν τον ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν στο νηπιαγωγείο, να μπορούν να επιλέγουν σύγχρονες εναλλακτικές μεθόδους και τεχνικές, να ενσωματώσουν την αξιολόγηση στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και να αντιλαμβάνονται την εφαρμογή της ως εργαλείο για την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού, να μπορούν να αντιμετωπίσουν την πολυπλοκότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσω του σχεδιασμού των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Αξιολόγηση

Παράδοση ομαδικών εργασιών.

Πρακτική Άσκηση και Σεμινάριο Πρακτικής Άσκησης

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1210	Είδος Μαθήματος	
Διδάσκοντες	Συμβασιούχος διδασκων & Ε.ΔΙ.Π.	Εξάμηνο	8 ^ο
		Μονάδες ECTS	15

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στις/στους μελλοντικές/ούς εκπαιδευτικούς ένα υποστηρικτικό πλαίσιο μετάβασης από το ακαδημαϊκό στο εργασιακό περιβάλλον,

εξοικειώνοντας τους με πολύπλευρες επιστημονικές & επαγγελματικές απαιτήσεις των παιδαγωγών προσχολικής εκπαίδευσης. Στη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές αναμένεται να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη σε συνθήκες πραγματικής τάξης, να εξοικειωθούν και να εφαρμόσουν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις, να υλοποιήσουν θεματικές προσεγγίσεις και σχέδια εργασίας, να εξοικειωθούν με το γενικότερο προγραμματισμό, την ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων για τη διδακτική πράξη, τον αναστοχασμό και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές συμμετέχουν: (α) σε θεωρητικές διαλέξεις του μαθήματος, (β) σε φροντιστηριακές συναντήσεις με μέλη Ε.ΔΙ.Π., καθώς και (γ) στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης στα νηπιαγωγεία. Ο προγραμματισμός των θεωρητικών διαλέξεων, των φροντιστηριακών συναντήσεων, όπως και της πρακτικής άσκησης στα νηπιαγωγεία, καθώς και το περιεχόμενό τους, καθορίζεται με ευθύνη του Εργαστηρίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτήτριες/τές θα είναι ικανές/οί να αλληλεπιδρούν με παιδιά προσχολικής ηλικίας στα νηπιαγωγεία, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες αυτενέργειας και επαγγελματικής επινοητικότητας στην αντιμετώπιση τυχόν παιδαγωγικών προβλημάτων στις τάξεις, να σχεδιάζουν και αναπτύσσουν καινοτόμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, να εφαρμόζουν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, να αναστοχάζονται -ατομικά και ομαδικά- το εκπαιδευτικό έργο που υλοποιήθηκε στην περίοδο της πρακτικής άσκησης.

Αξιολόγηση

Παράδοση ομαδικών εργασιών (Φάκελος Πρακτικής Άσκησης)

Γ. Μαθήματα που σχεδιάστηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος (νυν και παλαιότερα) ή από άλλους διδάσκοντες, και εντάσσονται στο Πρόγραμμα Σπουδών ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής εφ’ όσον υπάρχει δυνατότητα ανάθεσης της διδασκαλίας τους με σύμβαση εργασίας

Ένταξη και Αναπηρία: Διδακτικές Προσεγγίσεις

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1360	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Η βελτίωση της εκπαίδευσης των μαθητών με αναπηρίες αποτελεί ζητούμενο των περισσότερων εκπαιδευτικών συστημάτων με βασική προτεραιότητα την εκπαιδευτική τους ένταξη στο σχολείο της γενικής εκπαίδευσης. Στο συγκεκριμένο μάθημα συζητείται η έννοια της αναπηρίας και επιχειρείται η κατανόησή της μέσα από σύγχρονες κοινωνικό-πολιτισμικές προσεγγίσεις. Συγκεκριμένα, το μάθημα εστιάζεται στην εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρίες και στον ρόλο του σχολείου για την προώθηση της διαδικασίας της εκπαιδευτικής και κοινωνικής τους ένταξης. Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις θεωρητικές και πρακτικές εφαρμογές της ένταξης των μαθητών με αναπηρίες στο σχολείο της γενικής εκπαίδευσης και να αναλύσει τα εμπόδια και τις προοπτικές ένταξής τους.

Η Εκπαιδευτική Διαχείριση της Προκλητικής Συμπεριφοράς των Παιδιών με Αναπηρίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Κωδικός Μαθήματος	ΕΑ0101	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Η προκλητική συμπεριφορά (challenging behaviour) των παιδιών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ) αποτελεί μία από τις σημαντικότερες δυσκολίες στην εκπαίδευσή τους. Ακόμα και σήμερα πολλά σχολεία γενικής και ειδικής αγωγής δυσκολεύονται να εφαρμόσουν προγράμματα διαχείρισης της προκλητικής συμπεριφοράς των συγκεκριμένων μαθητών, με αποτέλεσμα να τους αποκλείουν ή να μην μπορούν να τους εντάξουν αποδοτικά στο Αναλυτικό τους Πρόγραμμα. Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η κατανόηση και η διαχείριση της προκλητικής συμπεριφοράς των παιδιών με ΕΕΑ στο πλαίσιο του γενικού

και του ειδικού νηπιαγωγείου με απώτερο στόχο την αποδοτική εκπαιδευτική και κοινωνική τους ένταξη.

Παιδια με Ειδικές Ανάγκες: Διδασκαλία και Μάθηση

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1380	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στο συγκεκριμένο μάθημα παρουσιάζονται διδακτικές προσεγγίσεις κατάλληλες για την εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες στο πλαίσιο του σχολείου της γενικής και ειδικής αγωγής. Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών/τριών με τις διαφορετικές μορφές ειδικών αναγκών και τις διαφοροποιημένες διδακτικές προσεγγίσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην πρόσβαση των συγκεκριμένων μαθητών στο αναλυτικό πρόγραμμα της τάξης

Ζητήματα Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας

Κωδικός Μαθήματος	ΙΠ0201	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση και κριτική εξέταση βασικών ζητημάτων που έχουν αφετηρία τη γένεση του νέου Ελληνισμού και εκτείνονται μέχρι και τον 20^ο αιώνα, με βασική εστίαση στις περιόδους της Ενετοκρατίας, της Τουρκοκρατίας, του Διαφωτισμού, της ίδρυσης του Ελληνικού κράτους, κ.ά.. Εξετάζεται η διείσδυση των Λατίνων στην Ανατολή, η κατάσταση του Ελληνισμού κατά την Τουρκοκρατία, σε συνδυασμό με τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές παραμέτρους που την καθόριζαν. Ακόμη, εξετάζεται η πορεία της Ελληνικής κοινωνίας από την ίδρυση του Ελληνικού κράτους έως τον 20^ο αιώνα, με κύριους θεματικούς άξονες την περίοδο της Μοναρχίας του Όθωνα, την εμφάνιση του μεγαλοϊδεατισμού, το Ανατολικό ζήτημα, την πτώχευση του 1893, την ήττα του 1897, το Μακεδονικό, καθώς και την διαμορφωθείσα κατάσταση από τους Βαλκανικούς πολέμους έως την εγκατάλειψη του οράματος της Μεγάλης Ιδέας. Παράλληλα, διερευνώνται προβλήματα της Ελληνικής κοινωνίας της περιόδου μεταξύ των δύο πολέμων, αλλά και κατά την μεταπολεμική περίοδο.

Ιστορικοί Τόποι και Περιβάλλον

Κωδικός Μαθήματος	ΙΠ1000	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εισηγείται μεθοδολογικές αρχές για την διδασκαλία ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Στόχος, η εξοικείωση των νηπίων με τα τεκμήρια του παρελθόντος και η απόκτηση βασικών γνώσεων τοπικής, κυρίως, ιστορίας και πολιτισμού, μέσα από τη μελέτη του ιστορικού χώρου. Γίνεται αναφορά στις γνωστικές προϋποθέσεις για τη διδασκαλία στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, την κατανόηση, από μέρους των νηπίων, της έννοιας της εξέλιξης στο χρόνο με τη βοήθεια του περιβάλλοντος, την συμβολή της τοπικής ιστορίας στην εξοικείωση των μαθητών με την μεθοδολογία ιστορικής έρευνας, το ρόλο του ιστορικού παραδείγματος στην αναβίωση του παρελθόντος, κ.ά..

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, όπως μελέτη ιστορικών μνημείων, παλαιάς πόλης, προσωπικοτήτων, παλαιότερων δραστηριοτήτων, πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων, κ.ά., έχουν στόχο την εξοικείωση των νηπίων με τη χρήση τεκμηρίων του παρελθόντος, την απόκτηση στοιχειώδους γνώσης της πολιτισμικής τους κληρονομιάς και την κατανόηση της σημασίας της ετερότητας.

Νεότερη Ελληνική Ιστορία: Κοινωνικοοικονομικές και Πολιτισμικές Προσεγγίσεις

Κωδικός Μαθήματος	ΙΠ0203	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση και κριτική εξέταση ζητημάτων με αφετηρία την ιδεολογική υποδομή, τις κοινωνικοοικονομικές δομές του αρτισύστατου Ελληνικού κράτους, την μετανάστευση, την εκπαίδευση και την ιδεολογική της θεμελίωση, τα φαινόμενα του 'πολιτιστικού πατριωτισμού', του μεγαλοϊδεατισμού και του ευεργετισμού. Εξετάζονται ζητήματα που αναφέρονται στην κατάσταση του αγροτικού και αστικού πληθυσμού κατά τον 19^ο αιώνα, τα στοιχεία που συγκροτούν την εθνική ταυτότητα των Ελλήνων, αλλά και το εκπαιδευτικό σύστημα, όπως το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του, οι οικονομικές παράμετροι της εκπαιδευτικής πολιτικής, η κοινωνική διαστρωμάτωση και η πρόσβαση των παιδιών στην εκπαίδευση, η εκπαίδευση των θηλέων και ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος στην αναπαραγωγή των κοινωνικοπαραγωγικών σχέσεων. Ακόμη, τίθενται προς πραγμάτευση

θέματα κοινωνικής και πολιτισμικής κατάστασης του παιδιού και της γυναίκας κατά τον 19^ο αιώνα και ανιχνεύονται οι ζυμώσεις και οι προοπτικές που θα οδηγήσουν στη νέα οικονομικοκοινωνική και πολιτισμική πραγματικότητα του εικοστού αιώνα.

Εισαγωγή στις Βασικές Αρχές του Σύγχρονου Χορού

Κωδικός Μαθήματος	KT1410	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοποί του μαθήματος είναι (α) η καλλιτεχνική και αισθητική εκπαίδευση μέσω του χορού, και (β) η κατανόηση της σημασίας της βιωματικής εμπειρίας και η επίδρασή της στη μαθησιακή διαδικασία. Οι στόχοι συνοψίζονται ως εξής: (α) να βιώσουν και να κατανοήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές τη δομή και τις λειτουργίες του κινούμενου σώματος, (β) να αναπτύξουν την αισθητηριακή τους αντίληψη και ειδικότερα την κιναισθησία, και (γ) να εξερευνήσουν δημιουργικά τις ποιοτικές ιδιότητες της κίνησης. Η ανάπτυξη των εμπειριών και γνώσεων των φοιτητριών και των φοιτητών βασίζεται σε ιδεοκινητικές αρχές της κίνησης για τη βελτίωση της στάσης του σώματος και τον νευρομυϊκό συντονισμό, σε σύγχρονες τεχνικές του χορού, με έμφαση στον αυτοσχεδιασμό, καθώς και τη διδασκαλία απλών κινητικών συνδυασμών, τους οποίους θα επεξεργαστούν με δημιουργικό τρόπο ατομικά ή σε συνεργασία.

Κινητικές Δραστηριότητες και Παιδαγωγικές Αρχές του Δημιουργικού Χορού

Κωδικός Μαθήματος	KT0320	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοποί του μαθήματος είναι (α) η βιωματική κατανόηση του ρόλου της κίνησης στην αναπτυξιακή διαδικασία του παιδιού, και (β) η εξοικείωση με τον σχεδιασμό και τη διδασκαλία μαθημάτων δημιουργικού χορού στην προσχολική εκπαίδευση. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) κατανόηση της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στη σωματική, συναισθηματική, κοινωνική και γνωστική ανάπτυξη, (β) ενίσχυση της δημιουργικότητας και της φαντασίας, και (γ) βιωματική εξερεύνηση των μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης μέσω του χορού. Το μάθημα βασίζεται σε λεπτομερή παραδείγματα κινητικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα βοηθήσουν τις φοιτήτριες και τους φοιτητές να αντιληφθούν συνειδητά την κίνηση του σώματός τους, αλλά και να εκφράζουν ιδέες, συναισθήματα και εμπειρίες. Επίσης, μέσα από θεωρητικές αναλύσεις και συζητήσεις, με βάση τις αρχές του Rudolf von Laban, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα

επεξεργαστούν συστηματικά το κινητικό υλικό σε διαθεματική σύνδεση με άλλα γνωστικά πεδία και αντικείμενα.

Κινητική και Δημιουργική Έκφραση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός Μαθήματος	KT0305	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοποί του μαθήματος είναι (α) η κατανόηση του ενσώματου χαρακτήρα της γνώσης στη διδασκαλία του χορού, και (β) η αντίληψη του σώματος ως μέσου δράσης, αναστοχασμού και πολιτισμικής δημιουργίας. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) προσέγγιση της δημιουργικότητας ως μια μορφή ατομικής έκφρασης σε συνδυασμό με την υπάρχουσα γνώση, και (β) επαφή με την πολυμορφία των εκφραστικών μέσων ή και των αναπαραστάσεων της τέχνης του χορού. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα ασχοληθούν με αυτοσχεδιαστικές δραστηριότητες, οι οποίες αποτελούντο βιωματικό πλαίσιο εξερεύνησης των αισθητικών στοιχείων του χορού, της ανάπτυξης της δημιουργικότητας και της ικανότητας επικοινωνίας μέσω της κίνησης του σώματος. Επίσης, αν και η βιωματική προσέγγιση της κίνησης παραμένει τεχνικά απλή, το μάθημα έχει εξελικτική μορφή, καθώς περιλαμβάνει την κριτική και αναστοχαστική θεώρηση του χορού, μέσα από ιδέες και γνώσεις που προέρχονται από διάφορους επιστημονικούς τομείς.

Θεατρικό και Συμβολικό Παιχνίδι

Κωδικός Μαθήματος	KT0505	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Οι φοιτητές/τριες μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος θα κατανοήσουν το περιεχόμενο, τη δομή και το στόχο της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση, ο οποίος είναι να μεταφέρει την ουσία της τέχνης στον κόσμο των παιδιών με τη γλώσσα του θεάτρου στο παιχνίδι τους. Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν τις δραματικές συμβάσεις και τεχνικές ώστε να κατασκευάζουν εικονικές πραγματικότητες, που είναι το αποτέλεσμα μιας σύνθεσης της φαντασίας, της σκέψης, του συναισθήματος και των εμπειριών.

Παράλληλα προσφέρεται η δυνατότητα στους φοιτητές να σχεδιάσουν μία ολοκληρωμένη θεατροπαιδαγωγική παρέμβαση και μετά από επίβλεψη και αναστοχασμό να

έχουν την ευκαιρία να την εφαρμόσουν σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας σε συσχέτιση με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου.

Στο μάθημα το Θέατρο στην Εκπαίδευση προσεγγίζεται στις τρεις μορφές που μπορεί να πάρει, δηλαδή, ως διδακτικό μέσο, ως εργαλείο έρευνας και κοινωνικής παρέμβασης και ως αισθητικό αποτέλεσμα. Σημειώνεται ότι σε κάθε μάθημα η θεωρία διαπλέκεται με την πρακτική εφαρμογή.

Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	KT1380	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα θα αναπτυχθούν οι σύγχρονες θεωρητικές αντιλήψεις της Διδακτικής των Εικαστικών Τεχνών και τα μέσα, καθώς και οι μέθοδοι διδασκαλίας του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου. Δηλαδή οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν στοιχεία διδακτικής και σχηματίζοντας τεκμηριωμένες αντιλήψεις για τη διδασκαλία των εικαστικών τεχνών θα είναι σε θέση να αναλύουν, να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν αναλυτικά προγράμματα εικαστικής αγωγής, τα οποία θεωρούνται βασικά στον τομέα της Προσχολικής Εκπαίδευσης. Επίσης οι φοιτητές θα εφαρμόσουν τη θεωρία μέσα από την προσέγγιση δισδιάστατων και τρισδιάστατων υλικών και θα δημιουργήσουν οι ίδιοι εικαστικά έργα.

Διδακτική της Κεραμικής Τέχνης

Κωδικός Μαθήματος	KT1370	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Κατ' αρχάς, με τη δημιουργία συνθηκών έρευνας θέτονται σαφή προβλήματα ώστε να δίνεται στους φοιτητές/τριες η δυνατότητα να επενδύσουν στην προσωπική τους πρόθεση και να δημιουργήσουν πρωτότυπες προτάσεις (προϊόντα). Οι φοιτητές/τριες, αποκτώντας στοιχεία διδακτικής και συγκροτώντας τεκμηριωμένες αντιλήψεις για τη διδασκαλία των θεμάτων της κεραμικής τέχνης, όπως είναι η ανάπτυξη κεραμικών αντικειμένων –κεραμική φόρμα- με τεχνικές χρήσεως του πηλού, αλλά και των μεθόδων ζωγραφικής τους, θα είναι σε θέση να αναλύουν, σχεδιάζουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν αναλυτικά προγράμματα κεραμικής τέχνης, τα οποία θεωρούνται βασικά στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων δίνονται στοιχεία των Πλαστικών Τεχνών. Παρουσιάζονται τα μέσα και οι μέθοδοι διδασκαλίας της κεραμικής τέχνης. Ανάλυση της έννοιας φόρμα και των εννοιών

που αφορούν στο νόημα και στην ανάπτυξη του κεραμικού έργου. Δίδονται τα χρώματα της κεραμικής τέχνης, αναφέρονται οι ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα (σμάλτο, χρώματα κ.ά). Παρουσιάζονται οι τρόποι χρήσεις και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καμινιού της κεραμικής τέχνης καθώς και οι δυνατότητες που παρέχονται για πειραματισμούς.

Εικαστικές Τέχνες και Νέες Τεχνολογίες

Κωδικός Μαθήματος	ΚΤ0114	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες, με τη χρήση νέων τεχνολογιών, τη δομή και τα μορφολογικά στοιχεία ευρωπαϊκών και ελληνικών εικαστικών έργων τέχνης, με έμφαση στα έργα ζωγραφικής, ώστε να είναι εις θέση να αναγνωρίζουν αυτά τα έργα και να τα συγκρίνουν με τη δομή και τα μορφολογικά στοιχεία παιδικών εικαστικών έργων. Μελέτη της δομής και των μορφολογικών στοιχείων ευρωπαϊκών και ελληνικών εικαστικών έργων τέχνης με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού και εξειδικευμένων δια-δικτυακών τόπων. Ανάλυση, σχεδιασμός και δημιουργία έργων ζωγραφικής από τους φοιτητές με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού και εξειδικευμένων δια-δικτυακών τόπων. Δημιουργία προσωπικής εικαστικής βιβλιοθήκης και εμπλουτισμού της από εξειδικευμένους δια-δικτυακούς τόπους. Σύγκριση δομής και μορφολογικών στοιχείων ευρωπαϊκών και ελληνικών έργων τέχνης της ζωγραφικής με παιδικά έργα ζωγραφικής.

Η Διαδικασία της Αξιολόγησης στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1270	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει την έννοια, τα είδη, τη διαδικασία και τα εργαλεία αξιολόγησης στην προσχολική εκπαίδευση ώστε οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να ανατροφοδοτούν και να βελτιώνουν την εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης αυτής και αναπτυξιακά κατάλληλες για την προσχολική ηλικία. Στο μάθημα αναλύονται βασικές έννοιες της αξιολόγησης, μελετάται ο ρόλος της διαχρονικά και περιγράφονται οι ποικίλες μορφές αξιολόγησης και τα χαρακτηριστικά τους, τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται αλλά και οι ιδιαιτερότητες που αφορούν στην προσχολική εκπαιδευτική διαδικασία και επικεντρώνεται στις εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης. Ειδικότερα, παρουσιάζονται ζητήματα θεωρίας και πρακτικής εφαρμογής της συστηματικής παρατήρησης,

του φακέλου του νηπίου και της αξιολόγησης των σχεδίων εργασίας. Επίσης, επισημαίνονται οι θεωρητικές παραδοχές και τα στάδια αξιολόγησης όπως αποτυπώνονται στο σύγχρονο αναλυτικό πρόγραμμα για το νηπιαγωγείο και καταδεικνύεται ο ρόλος και η λειτουργία της αξιολόγησης στην προσχολική εκπαίδευση, στη βελτίωση και την ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και μάθησης καθώς και την επαγγελματική ανάπτυξη του/της εκπαιδευτικού. Τα παραπάνω συνοδεύονται από ασκήσεις και επιπλέον εργαστηριακά μαθήματα εφαρμογής μεθόδων αξιολόγησης καθώς και χρήσης και σχεδιασμού ποικίλων εργαλείων αξιολόγησης κατάλληλων για την προσχολική εκπαίδευση.

Θεωρία Προσχολικής Εκπαίδευσης

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ0301	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα εξετάζονται και αναλύονται βασικές έννοιες και όροι της παιδαγωγικής επιστήμης γενικότερα και της προσχολικής παιδαγωγικής ειδικότερα. Επιχειρείται μια ιστορική αναδρομή στο έργο σημαντικών παιδαγωγών από την αρχαιότητα ως τα μέσα του 20ου αι. με σκοπό τη συστηματική παρουσίαση και ανάδειξη των βασικών παιδαγωγικών προβληματισμών τους και τις καινοτομίες που εισήγαγαν στην επιστήμη. Επιδιώκεται η σύζευξη της σύγχρονης προσχολικής θεωρίας και πρακτικής με στοιχεία του παρελθόντος και η ανάδειξη της συνέχειας και της εξέλιξης της παιδαγωγικής σκέψης. Παράλληλα τίγονται βασικά παιδαγωγικά ζητήματα, έννοιες και όροι και επιχειρείται μια κριτική προσέγγισή τους με σκοπό τον προβληματισμό, τη θεωρητική και επιστημονική κατάρτιση των φοιτητών/τριών σε αντίστοιχα ζητήματα και την αποτελεσματική αξιοποίηση και διαχείρισή τους στην εκπαιδευτική πρακτική.

Διδακτική της Ιστορίας και Μουσεία, Παιδική Ηλικία και Ιστορική Κατανόηση

Κωδικός Μαθήματος	KT1121	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα έχει θεωρητικό και εργαστηριακό χαρακτήρα. Διαπραγματεύεται τις σύγχρονες προσεγγίσεις της ιστορικής εκπαίδευσης και τις αναλύει σε σύγκριση με τις αντίστοιχες παραδοσιακές προσεγγίσεις, αλλά και σε σχέση με τις διαφοροποιήσεις και τομείς που παρατηρούνται στην εκπαιδευτική λειτουργία των σύγχρονων μουσείων, ως πολιτιστικών

θεσμών που αποσκοπούν στην ανάπτυξη κριτικής ιστορικής σκέψης, γνώσης και δεξιοτήτων ερμηνείας, και στην καλλιέργεια κριτικών ιστορικών συνειδητήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην προφορική ιστορία και στις χρήσεις της τόσο σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης όσο και σε μουσειακούς χώρους. Στόχος του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτήτριες και φοιτητές ότι υπάρχουν σύγχρονες προσεγγίσεις της ιστορικής εκπαίδευσης, που δεν αποσκοπούν στην αναπαραγωγή κλειστής ιστορικής γνώσης, αλλά στην παραγωγή κριτικής ιστορικής σκέψης και γνώσης, με βάση την χρήση ιστορικών πηγών και την ερμηνεία τους ως ιστορικών μαρτυριών, την κριτική ανάγνωση ιστορικών κειμένων και τη δόμηση ιστορικού λόγου, που καθιστούν το μάθημα της Ιστορίας ενδιαφέρον για τα παιδιά και τους νέους και χρήσιμο για το παρόν και το μέλλον.

Παιδική Ηλικία και Αντικείμενα

Κωδικός Μαθήματος	ΙΠ1011	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα βασίζεται στην Θεωρία του Υλικού Πολιτισμού την οποία διασυνδέει με την εκπαιδευτική έρευνα. Εξετάζει τα αντικείμενα ως υλικό πολιτισμό σε σχέση με τις πολύπλευρες διασυνδέσεις τους με τις διαφορετικές κοινωνικές και πολιτισμικές ομάδες, και διαπραγματεύεται το ζήτημα της αξίας και σημασίας που αποκτούν τα αντικείμενα σε σχέση με τα υποκείμενα και τις ομάδες που τα δημιουργούν, τα χρησιμοποιούν, τα αξιολογούν και τα ερμηνεύουν. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία των αντικειμένων σε σχέση με τον χρόνο, τον χώρο, την ηλικία, το πολιτισμικό, κοινωνικό, ιστορικό και πολιτικό περιβάλλον. Ειδικότερα, το μάθημα επικεντρώνεται στη σχέση των παιδιών με τα αντικείμενα και τη σημασία αυτής της σχέσης για την ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών, για την αντιμετώπιση προσωπικών προβλημάτων, όπως η ανασφάλεια, για την αίσθηση του ανήκειν, για τη συγκρότηση του κοινωνικού φύλου κ.ά. Σε αυτό το πλαίσιο, υπογραμμίζεται η σημασία της μελέτης αυτής της σχέσης από την εκπαιδευτική έρευνα, κυρίως αυτή που επικεντρώνεται στις μικρές ηλικίες. Στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητριών και φοιτητών ως προς πολύπλευρα ζητήματα που αφορούν την κατανόηση της παιδικής ηλικίας και η εισαγωγή τους σε μεθόδους που διευκολύνουν τη διερεύνηση της παιδικής ηλικίας με βάση τη σχέση των μικρών κυρίως παιδιών με τα αγαπημένα τους αντικείμενα.

Έννοιες των Φυσικών Επιστημών και η Διδακτική τους

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0320	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η ανάπτυξη και η χρήση των αρχών σχεδιασμού δραστηριοτήτων για τις Φυσικές Επιστήμες στο νηπιαγωγείο. Το μάθημα στοχεύει να: (α) εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/τριες με βασικές επιστημονικές έννοιες και φαινόμενα, (β) να αναδείξει τη σημασία των προϋπαρχουσών αντιλήψεων των παιδιών στη διδασκαλία και στη μάθηση των Φυσικών Επιστημών, (γ) να εισαγάγει τις σύγχρονες θεωρίες, αρχές και εργαλεία για την εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και (δ) να διασυνδέσει τις θεωρητικές αρχές της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών με τη διδακτική πρακτική. Το μάθημα έχει ως κεντρικό άξονα την ανάπτυξη της γνώσης για το φυσικό κόσμο από το παιδί της προσχολικής ηλικίας. Προσδιορίζονται θεμελιώδεις έννοιες της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών, όπως οι αντιλήψεις των παιδιών για φαινόμενα και έννοιες των φυσικών επιστημών και η θέση τους στη διδασκαλία, το εποικοδομητικό μοντέλο για τη μάθηση στις φυσικές επιστήμες, ο ρόλος της αναλογικής σκέψης και της γνωστικής σύγκρουσης ως διδακτικών εργαλείων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων επιστημονικής σκέψης. Σχεδιάζονται, αναλύονται και αξιολογούνται διδακτικές δραστηριότητες και στρατηγικές για συγκεκριμένες έννοιες και φαινόμενα των φυσικών επιστημών.

Δραστηριότητες και Εκπαιδευτικό Υλικό για τις Φυσικές Επιστήμες και το Περιβάλλον

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0308	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να κατασκευαστεί και να εφαρμοστεί ένα πλαίσιο αξιολόγησης, σχεδιασμού και ανάπτυξης διδακτικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλων για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας και σχετικών με το φυσικό κόσμο και το περιβάλλον. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) Να καθοριστούν παιδαγωγικά, επιστημονικά και σημειωτικά κριτήρια για την ανάλυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού για τις φυσικές επιστήμες και το περιβάλλον, (β) να εφαρμοστούν βασικές θεωρητικές αρχές και τεχνικές της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στην αξιολόγηση συναφούς εκπαιδευτικού υλικού και δραστηριοτήτων και (γ) να σχεδιαστεί εκπαιδευτικό υλικό συμβατό με τα κριτήρια αξιολόγησης. Καταγράφονται και παρουσιάζονται προκατασκευασμένες δραστηριότητες και υλικό για τις Φυσικές Επιστήμες και το περιβάλλον,

ώστε να αναδειχθούν η δομή και η λογική τους. Αναπτύσσεται ένα πλαίσιο ανάλυσης και αξιολόγησης του υλικού και των δραστηριοτήτων. Γίνεται εφαρμογή του πλαισίου ανάλυσης και αξιολόγησης στις επιλεγμένες δραστηριότητες και υλικό έτσι, ώστε οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναπτύξουν και να χρησιμοποιήσουν με τεκμηριωμένο τρόπο κριτήρια για την καταλληλότητά τους. Στη συνέχεια οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να χρησιμοποιήσουν τα ίδια κριτήρια προκειμένου να αναπτύξουν νέες, πρωτότυπες διδακτικές δραστηριότητες και εκπαιδευτικό υλικό για συγκεκριμένα φαινόμενα ή έννοιες του φυσικού κόσμου και του περιβάλλοντος. Το μεγαλύτερο μέρος του μαθήματος υλοποιείται με εργαστηριακό τρόπο μέσω της εργασίας των φοιτητριών/τών σε μικρές ομάδες.

Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και το Περιβάλλον: Ερευνητικά Θέματα

Κωδικός Μαθήματος	ΘΠ0503	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές με μεθόδους συλλογής και ανάλυσης ερευνητικών δεδομένων σχετικών με την εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και το περιβάλλον. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) Να εξοικειωθούν οι φοιτήτριες/τές με την αναζήτηση, ανεύρεση και αξιοποίηση βιβλιογραφικών πηγών σχετικών με την εκπαιδευτική έρευνα στις Φυσικές Επιστήμες και το περιβάλλον, (β) να προσεγγίσουν κριτικά ερευνητικές μελέτες και (γ) να συνθέσουν ερευνητικές τεχνικές, μεθοδολογίες και ευρήματα πρόσφατων ερευνών για την κατασκευή νέων ερευνητικών σχεδίων. Το μάθημα δίνει τη δυνατότητα στις φοιτήτριες και στους φοιτητές να γνωρίσουν τις επιμέρους ερευνητικές περιοχές στα πεδία της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και να εξοικειωθούν με μεθόδους ερευνητικής μελέτης της μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες και το περιβάλλον. Εστιάζει σε συγκεκριμένα παραδείγματα έρευνας, δίνοντας στους φοιτητές και στις φοιτήτριες την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή και να επεξεργαστούν ερευνητικές μελέτες. Γίνεται αναφορά σε διαφορετικές μεθόδους συλλογής ερευνητικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στο πεδίο της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών αλλά και σε αυτό της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Περιγράφεται η μέθοδος επεξεργασίας και ανάλυσης ερευνητικών δεδομένων. Σχεδιάζονται και εφαρμόζονται ερευνητικά εργαλεία και τεχνικές που αξιοποιούν την ήδη υπάρχουσα από προηγούμενες έρευνες εμπειρία και γνώση.

Εισαγωγή στον Γραμματισμό

Κωδικός Μαθήματος	ΠΔ1000	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις σύγχρονες θεωρίες για την ανάπτυξη του γραμματισμού και ο σχεδιασμός δραστηριοτήτων για τη γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση. Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι κάτωθι: α) Εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις σύγχρονες θεωρίες για την ανάπτυξη του γραμματισμού, β) Κατανόηση των ιδιο-χαρακτηριστικών (δομικών και λειτουργικών) του γραπτού λόγου και των κειμένων, γ) Σύνδεση των θεωρητικών αρχών της ανάπτυξης του γραμματισμού με τη διδακτική πρακτική μέσω σχεδιασμού δραστηριοτήτων για τη γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση. Το μάθημα έχει ως κεντρικό του άξονα την κατανόηση των διαδικασιών ανάπτυξης του γραμματισμού. Προσδιορίζεται το θεωρητικό πλαίσιο προσέγγισης του γραμματισμού και οι βασικές έννοιες και αρχές της διδακτικής της γλώσσας στην προσχολική εκπαίδευση. Παρουσιάζονται οι αντιλήψεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τη γραφή και την ανάγνωση και οι διάφορες θεωρίες για την προσέγγιση του γραμματισμού στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση. Τέλος, σχεδιάζονται και αξιολογούνται διδακτικές δραστηριότητες για την εξοικείωση των νηπίων με τον γραμματισμό.

Εκπαιδευτικό Υλικό για τη Γλώσσα στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0630	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού για τη γλώσσα στην προσχολική ηλικία. Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι κάτωθι: α) Κατανόηση της πολυπαραμετρικότητας του σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού, β) Αξιολόγηση υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού για την ελληνική ως μητρική και δεύτερη/ξένη γλώσσα, γ) Ανάπτυξη δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών σεναρίων για την γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση. Στο μάθημα συζητούνται δεδομένα και αξιοποιούνται μοντέλα τα οποία οριοθετούν τις αρχές και τις παραμέτρους σχεδιασμού και αξιολόγησης εκπαιδευτικού υλικού για την γλώσσα, όπως: ιδεολογικές επιλογές, τυπογραφία, χρώμα και εικόνες κ.α. Επίσης, παρουσιάζονται μοντέλα αξιολόγησης εκπαιδευτικού υλικού για την ελληνική ως μητρική και δεύτερη/ξένη γλώσσα και αξιολογείται υπάρχον εκπαιδευτικό υλικό. Συζητούνται τα πρόσφατα Προγράμματα Σπουδών για την γλώσσα στην προσχολική

εκπαίδευση και αναπτύσσονται διαθεματικές δραστηριότητες και εκπαιδευτικά σενάρια από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Πολυτροπικά Κείμενα: Ανάλυση, Κατανόηση και Παραγωγή

Κωδικός Μαθήματος	ΓΛ0620	Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τη θεωρία της πολυτροπικότητας και η ανάλυση πολυτροπικών κειμένων για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Οι στόχοι του μαθήματος διατυπώνονται ως εξής: α) κατανόηση των ορίων του πολυτροπικού γραμματισμού και της πολυτροπικής κατασκευής των κειμένων, β) ανάλυση πολυτροπικών κειμένων και γ) διεξαγωγή έρευνας για τις διαδικασίες με τις οποίες τα παιδιά προσεγγίζουν τα πολυτροπικά κείμενα. Στο μάθημα θα παρουσιαστεί η συνεισφορά των ποικίλων τρόπων (τυπογραφία, χρώμα, εικόνες κ.λπ.) στη νοηματοδότηση προφορικών και γραπτών κειμένων, θα αναλυθούν πολυτροπικά κείμενα από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πλαίσιο εργαστηρίων, θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν οι διαδικασίες κατανόησης και παραγωγής πολυτροπικών κειμένων από παιδιά μικρών ηλικιών και θα διεξαχθούν αντίστοιχες έρευνες μικρής κλίμακας. Το μάθημα θα διεξαχθεί κυρίως με τη μορφή εργαστηρίων.

Εφαρμογές Κοινωνικής Παιδαγωγικής στην Προσχολική Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη και βιωματική κατανόηση των θεωρητικών, επιστημολογικών και μεθοδολογικών διαστάσεων του πολυδύναμου διεπιστημονικού χώρου της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, μέσα από την εφαρμογή κοινωνικοπαιδαγωγικών δράσεων. Συγκεκριμένα οι φοιτητές/τριες θα οδηγηθούν στο να εφαρμόσουν τον ισχυρό προληπτικό και μαχητικά παρεμβατικό ρόλο της Κοινωνικής Παιδαγωγικής μέσω: α) σχεδιασμού, οργάνωσης, υλοποίησης και αξιολόγησης κοινωνικοπαιδαγωγικών παρεμβάσεων τόσο σε Νηπιαγωγεία (τυπικά) όσο και σε εξωσχολικά εκπαιδευτικά συστήματα (άτυπα), σε συνεργασία με Νηπιαγωγεία και φορείς, β) συμμετοχής σε βιωματικά κοινωνικοπαιδαγωγικά προγράμματα που διεξάγονται στα Νηπιαγωγεία, με έμφαση στον εθελοντισμό, π.χ. σε προγράμματα με στόχο την ανάδειξη των κοινωνικοπαιδαγωγικών διαστάσεων της ετερότητας, της μοναδικότητας και της ταυτότητας κάθε ανθρώπου, σε συνεργασία με Νηπιαγωγεία, γ)

συμμετοχής σε βιωματικά σεμινάρια με σκοπό τη μελέτη και κοινωνικοπαιδαγωγική αντιμετώπιση κρίσιμων περιστατικών π.χ. κοινωνικοπαιδαγωγική προσέγγιση «ευπαθών» κοινωνικά ομάδων στο Νηπιαγωγείο και στην κοινότητα, με την οργάνωση και ανάπτυξη σχετικών δράσεων, για την αντιμετώπιση της βίας και θυματοποίησης, του ρατσισμού στο χώρο του Νηπιαγωγείου και στο περιβάλλον της κοινότητας κ.α., σε συνεργασία με φορείς και Νηπιαγωγεία.

Ανάπτυξη και Εφαρμογή Ευφών Συστημάτων και Αξιολόγηση τους – Παιδαγωγική Σελεστάν Φρενε

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Η ανάπτυξη και εφαρμογή ευφών συστημάτων που ενσωματώνουν αλγορίθμους που παρουσιάζουν αναλογίες με τις φυσικές διαδικασίες είναι ο κύριος στόχος του μαθήματος αυτού. Οι αλγόριθμοι αυτοί, παρόλο που έγιναν γνωστοί ως τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στην Τεχνητή Νοημοσύνη, πρόσφατα αναφέρονται στη βιβλιογραφία ως αλγόριθμοι Υπολογιστικής Νοημοσύνης (Computational Intelligence) και χρησιμοποιούνται σε πολλούς τομείς της επιστήμης, αλλά και της καθημερινότητας. Ένας από τους τομείς που μπορούν να αξιοποιηθούν είναι η εκπαίδευση, όπου υπάρχει έντονο ενδιαφέρον.

Μέσα από το μάθημα αυτό θα παρουσιαστούν οι απαιτούμενες έννοιες αναφορικά με τα ολοκληρωμένα κυκλώματα πλακετών που μπορούν να ενσωματώσουν ευφείς υπολογιστικές διεργασίες καθώς και τα απαραίτητα εργαλεία. Ακόμη, οι διαθέσιμες τεχνολογίες και γνώσεις άλλων μαθημάτων θα αξιοποιηθούν ώστε να αναπτυχθούν συστήματα και κατασκευές που θα είναι κατάλληλες για την εφαρμογή στο νηπιαγωγείο. Μέσω της συνδυαστικής αυτής διαδικασίας οι φοιτητές/τριες με βιωματικό τρόπο (*Παιδαγωγική Σελεστάν Φρενέ: «φυσική» μέθοδος μάθησης, έρευνα- πειραματικός ψηλαφισμός*) θα κατανοήσουν έννοιες της απαιτούμενης τεχνολογίας αλλά και θα υλοποιήσουν συστήματα που θα μπορούν να εκτελούν κινήσεις, να μιλούν, να ακούν αλλά και να συνδυάζουν τις προαναφερθείσες ενέργειες.

Φιλοσοφία με τα Παιδιά (ΦμΠ)

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός της μαθήματος είναι η κατάλληλη προσέγγιση και διατύπωση βασικών φιλοσοφικών ερωτημάτων και η ανάπτυξη διαλόγου πάνω σε αυτά. Συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και του αναστοχασμού των μαθητών σε ερωτήματα και προβληματισμούς που αφορούν σε πολλά και διαφορετικά θέματα της ανθρώπινης ζωής, της κοινωνικής συνύπαρξης, της διαχείρισης της ετερότητας, της βαθύτερης γνώσης του εαυτού και του «άλλου». Στο πλαίσιο του μαθήματος ΦμΠ οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις, αλλά και τους τρόπους πρακτικής εφαρμογής της ΦμΠ με εστίαση στην προσχολική ηλικία. Επίσης, θα εκπαιδευτούν στον εμπλουτισμό των αναλυτικών προγραμμάτων με θέματα ΦμΠ, καθώς και στην σύνδεση της ΦμΠ με διαφορετικά διδακτικά αντικείμενα της σχολικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, θα γνωρίσουν και θα αξιολογήσουν σχετικό διδακτικό υλικό, αλλά και θα σχεδιάσουν υλικό πάνω στο αντικείμενο της ΦμΠ. Σκοπός των παραπάνω είναι η επίτευξη του βασικού σκοπού του συγκεκριμένου μαθήματος που είναι η εκπαίδευση των υποψήφιων εκπαιδευτικών αφενός στις επιμέρους θεωρητικές διαστάσεις της ΦμΠ και αφετέρου στην συστηματική και αποτελεσματική αξιοποίηση της με έμφαση στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία.

Ψυχομετρία

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία με βασικές έννοιες της μέτρησης της συμπεριφοράς και των χαρακτηριστικών του ανθρώπου. Ζητήματα μέτρησης τίθενται στο πλαίσιο ερωτημάτων σχετικών με την αποτίμηση ατόμων ως προς κάποιες διαστάσεις και σε σχέση με άλλους (π.χ., επίδοση μαθητών, συνεργατικότητα σε ομάδες εργασίας, μαθησιακά προβλήματα κλπ.).

Θέματα του μαθήματος: Γενικές αρχές μέτρησης, ψυχομετρικές και στατιστικές βάσεις, αξιοπιστία, εγκυρότητα, γνωριμία με ψυχομετρικά εργαλεία (τεστ προσωπικότητας, νοημοσύνης, δεξιοτήτων, διαταραχών), κατανόηση ψυχομετρικών εργαλείων (τεστ), χρήση ψυχομετρικών εργαλείων (τεστ), γενικές αρχές κατασκευής ψυχομετρικών εργαλείων (τεστ).

Φιλοσοφία της Επιστήμης

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα έχει ως στόχο να εισάγει τους φοιτητές/τριες στα βασικά ζητήματα που αφορούν στη φιλοσοφία της επιστήμης, όπως στο τι διαχωρίζει την επιστήμη από τη μη-επιστήμη, στις διαμάχες και αντιπαραθέσεις σχετικά με την επιστημονική μέθοδο και σχετικά με το τι σημαίνει επιστημονική αναζήτηση γνώσης σε διαφορά από άλλους τρόπους αναζήτησης γνώσης, αλλά και στα βασικά ρεύματα και τη σκέψη σημαντικών στοχαστών-φιλοσόφων.

Θεματικές περιοχές: Ιστορικό πλαίσιο της σύγχρονης φιλοσοφίας της επιστήμης, γνώση και αλήθεια, επιστημονική εξήγηση, επιστημονική μέθοδος, ο ρόλος της επαγωγής, Wittgenstein, Λογικός θετικισμός, Σχολή της Βιέννης, Κ. Popper και το κριτήριο της διαψευσιμότητας, ο ρόλος της ιστορίας στη φιλοσοφία της επιστήμης, η έννοια της επιστημονικής επανάστασης του T. Kuhn, οι θέσεις των P. Feyerabend και I. Lakatos, ορθολογισμός, ρεαλισμός, εμπειρισμός, σχετικισμός, κονστρουξιονισμός.

Ομότιμη Εκπαίδευση

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στο μάθημα αυτό διερευνώνται, αναπτύσσονται και εφαρμόζονται οι δυνατότητες που παρέχει η ομότιμη εκπαίδευση στο πεδίο της προσχολικής εκπαίδευσης. Πρόκειται για ένα μάθημα οργανωμένο διεπιστημονικά, το οποίο συνδέεται με την Πρακτική Άσκηση, καθώς συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη και αποσκοπεί στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων στις φοιτήτριες και στους φοιτητές που συνδέονται άμεσα με τον προσχολική εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Τα πολλά παραδείγματα της βασισμένης στα κοινά ομότιμης παραγωγής, από τη διαχείριση κοινών φυσικών πόρων σε αγροτικές κοινωνίες (χορτολιβαδικές εκτάσεις, αρδευτικά συστήματα) μέχρι τη διαχείριση κοινών ψηφιακών πόρων στις σύγχρονες κοινωνίες (Wikipedia, Android, WordPress) δείχνουν έναν τρόπο παραγωγής γνώσης και αξίας, ο οποίος έχει τις δημοκρατικές και συνεργατικές αξίες στον πυρήνα του. Αντίστοιχα, οι εκπαιδευτικές πρακτικές που είναι συνυφασμένες με το παραπάνω μοντέλο διακρίνονται από καινοτόμα χαρακτηριστικά όπως αυτά της ομότιμης συνεργασίας και ομότιμης διακυβέρνησης ή της ετεραρχίας, της συμμετοχής και του διαμοιρασμού, τα οποία οδηγούν στην κατασκευή

διαφορετικών κοινωνικών σχέσεων και, κατά συνέπεια, μαθησιακών διαδικασιών. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στα κονστρουκτιβιστικά στοιχεία της ομότιμης εκπαίδευσης, όπως αυτά αναπτύσσονται στις ανοικτές τεχνολογίες και στους ανοικτούς χώρους κατασκευών (makerspaces) και διερευνώνται οι παιδαγωγικές δυναμικές τους. Τέλος, η δημιουργία βιοματικών εργαστηρίων και η βιοματική μάθηση είναι σημαντικό μέρος της πρακτικής του μαθήματος.

Προγραμματιστικές Κατασκευές Ανοικτών Τεχνολογιών στην Εκπαιδευτική Πράξη

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Τα τελευταία χρόνια η ανάδυση του κινήματος των κατασκευαστών (makers movement) έχει δημιουργήσει την προσδοκία για συμμετοχή στην κατασκευή εργαλείων και πως όσο αυτονόητη είναι η ύπαρξη βιβλιοθηκών, άλλο τόσο θα πρέπει να είναι και η ύπαρξη ανοικτών χώρων κατασκευών. Στο παρόν μάθημα θεωρούμε πως κατασκευάζοντας αντικείμενα και βρίσκοντας λύσεις σε πραγματικά προβλήματα τα παιδιά εξασκούνται σε διαδικασίες μάθησης που αντί για τη συσσώρευση γνώσης εστιάζει σε δημιουργικούς τρόπους σκέψης που επιλύει προβλήματα. Στην προσέγγιση αυτή, η ανοικτότητα έχει κομβικό ρόλο καθώς όταν η γνώση και οι τεχνολογίες αντιμετωπίζονται ως κοινά αγαθά αφαιρούνται τα εμπόδια στην εύρεση λύσεων. Έτσι, το μάθημα θα εστιάζει στη χρήση ανοικτών τεχνολογιών για τη δημιουργία μαθησιακών διαδικασιών που έχουν αφετηρία την κατασκευή αντικειμένων με ή χωρίς την ενσωμάτωση ψηφιακών στοιχείων προγραμματισμού και ρομποτικής. Πιο συγκεκριμένα, θα μελετήσουμε το πως χρησιμοποιώντας εκπαιδευτικά μέσα από απλά υλικά όπως ξύλο, σίδηρο και Lego μέχρι τρισδιάστατους εκτυπωτές και μικροεπεξεργαστές μπορούμε να σχεδιάσουμε εκπαιδευτικά βιοματικά εργαστήρια. Θα εξετάσουμε κατασκευές που ενδυναμώνουν την αντίληψη χώρου, την εξοικείωση με τα υλικά, την ασφάλεια, την επιδεξιότητα, την εφευρετικότητα και τη δημιουργικότητα. Επίσης, θα ασχοληθούμε με γλώσσες προγραμματισμού σχεδιασμένες ειδικά για μικρές ηλικίες και θα συνδέσουμε τον προγραμματισμό με κίνηση, ήχο και φως μέσα από απλές εφαρμογές κατασκευής κυκλωμάτων και λειτουργίας μικροεπεξεργαστών.

Σχολική Ψυχοδιαγνωστική Αξιολόγηση

Κωδικός Μαθήματος		Είδος Μαθήματος	-
Διδάσκων	-	Εξάμηνο	-
		Μονάδες ECTS	-

Περιγραφή του μαθήματος

Στόχοι του μαθήματος είναι να παρουσιάσει στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς-ερευνητές τις εφαρμογές ψυχολογικών και ψυχοπαιδαγωγικών μεθόδων και τεχνικών αξιολόγησης των ικανοτήτων, της συμπεριφοράς και χαρακτηριστικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν για καλύτερη υποστήριξη της ολόπλευρης ανάπτυξης των μαθητών, της μάθησης και της ψυχικής ευεξίας στο σχολικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται μέθοδοι και τεχνικές για αξιολόγηση γνωστικών, μαθησιακών, κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων και χαρακτηριστικών των μαθητών, για έγκαιρο εντοπισμό δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής στο σχολείο, και για διάγνωση νοητικών και συναισθηματικών δυσλειτουργιών στο σχολικό και οικογενειακό πλαίσιο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης συμβάλλουν στην λήψη αποφάσεων και στην επιλογή κατάλληλων αλλαγών και παρεμβάσεων στο σχολικό και το οικογενειακό περιβάλλον για προαγωγή της ανάπτυξης των μαθητών, της ψυχικής ευεξίας, και της μαθησιακής διαδικασίας στο σχολικό πλαίσιο.

Δ. Μαθήματα ξένων γλωσσών

Αγγλική Γλώσσα

Κωδικός Μαθήματος	-	Είδος Μαθήματος	ΞΓ
Διδάσκουσα	Αναστασία Μαρίνα Τσουστουλοπούλου	Εξάμηνο	3ο & 4ο
		Μονάδες ECTS	3 (το κάθε επίπεδο)

Περιγραφή του μαθήματος

Διδασκαλία αγγλικής γλώσσας και διδασκαλία ορολογίας σχετική με το γνωστικό αντικείμενο της προσχολικής εκπαίδευσης. Μέσα στην τάξη γίνεται πρακτική άσκηση και εφαρμογή των γλωσσικών δεξιοτήτων. Γίνεται ανάγνωση κειμένων, τα οποία βασίζονται στο επιστημονικό αντικείμενο μελέτης των φοιτητών, ανάλυση, ερμηνεία και μετάφραση (όπου αυτό θεωρηθεί αναγκαίο) και διδάσκεται ειδική ορολογία κυρίως μέσω των κειμένων αυτών. Εξάσκηση ακουστικής και οπτικο-ακουστικής με cds, DVDs, documentary films/ other (ανάλογα με τη θεματολογία). Ασκήσεις γραφής (διάλογοι – παράγραφοι - μεγαλύτερα κείμενα - παρουσιάσεις). Άσκηση δομής και γραμματικής της γλώσσας από διάφορες πηγές (ή αυτοσχέδιες ασκήσεις). Ενεργητική και βιωματική εκμάθηση και χρήση της γλώσσας.

Με όλη την επιλογή της ύλης, γίνεται μία προσπάθεια να γίνει περισσότερο αντιληπτή η νοοτροπία και ο «τρόπος σκέψης» της Αγγλικής, καθώς και των πολιτισμικών στοιχείων που διέπουν την ίδια τη γλώσσα όπως εκφράζεται στα διάφορα κείμενα μελέτης. Οι εργασίες/ παρουσιάσεις στην τάξη, ιδίως κατά τα 2 τελευταία εξάμηνα, καθώς και μικρά διαγωνίσματα (quiz, test), αποσκοπούν στο να εντοπίζονται ενδεχόμενες «αδυναμίες» στη λήψη και εφαρμογή των γλωσσικών δεξιοτήτων, αλλά και στην απόκτηση συνολικότερης εικόνας ενοτήτων που έχουν διδαχθεί.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Η συνειδητοποίηση εκ μέρους των φοιτητών της χρησιμότητας της γλώσσας, για σκοπούς, όπως: επικοινωνία με άλλους ξενόγλωσσους με κοινή γλώσσα την Αγγλική, το διαδίκτυο, παρουσιάσεις εργασιών, έρευνα και χρήση αγγλικής βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικών πηγών για ανάγνωση ή/ και λήψη αρθρογραφίας, τη γνώση της για ακαδημαϊκούς/ ειδικούς σκοπούς, παρακολούθηση και συμμετοχή σε ξένα συνέδρια, μεταπτυχιακές σπουδές.
- Η εκμάθηση, ενίσχυση και εφαρμογή των γνώσεων της Αγγλικής: της γλωσσικής δομής και γραμματικής με την αρωγή ασκήσεων, ανάλογα με το επίπεδο των φοιτητών στην ξένη γλώσσα (συνήθως, B1-B2 – C1)*, καθώς και της διεύρυνσης του λεξιλογίου και επί ακαδημαϊκού επιπέδου.

- Η απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων στα δύο ευρύτερα πεδία της γλώσσας: (α) στην κατανόηση (Reception: Listening, Reading skills) και (β) στην αναπαραγωγή (Production: Speaking, Writing).

* Σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο (Common European Framework of Reference for Languages), όπως έχει προταθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις, γραπτή εργασία, προφορικές παρουσιάσεις

Γαλλική Γλώσσα

Κωδικός Μαθήματος	-	Είδος Μαθήματος	ΞΓ
Διδάσκουσα	Ντιάνα Κάκαρη	Εξάμηνο	3ο & 4ο
		Μονάδες ECTS	3 (το κάθε επίπεδο)

Περιγραφή του μαθήματος

1. Διδασκαλία της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας: Επιδιώκεται η καλλιέργεια της δεξιότητα κατανόησης και παραγωγής λέξεων / εκφράσεων, απλών φράσεων, σταδιακά συνεχούς λόγου (προφορικού/γραπτού) πάνω σε μια πλατιά γκάμα θεμάτων και σε ζητήματα επικαιρότητας.
2. Διδασκαλία της Γαλλικής για ακαδημαϊκούς σκοπούς

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα στοχεύει, πέρα από τη βελτίωση των γλωσσικών/επικοινωνιακών δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών στη γαλλική γλώσσα, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης γραπτού λόγου σε έντυπη/ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη θεωρητική παρουσίαση τεχνικών ανάγνωσης και την αξιοποίησή τους κατά τη μελέτη – επεξεργασία απλών/αυθεντικών κειμένων ειδικότητας σχετικών με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Επίσης, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου-περίληψη άρθρου, επισκόπηση, σύνθεση, εκπόνηση περιορισμένης έκτασης ερευνητικών εργασιών αξιοποιώντας τη γαλλόφωνη βιβλιογραφία (έντυπη, ηλεκτρονική) σε θέματα σχετικά με οικεία γνωστικά αντικείμενα που τους ενδιαφέρουν άμεσα, στον εμπλουτισμό του επιστημονικού υπόβαθρου και στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης μέσα από τη συγκριτική μελέτη της ελληνικής με τη γαλλική-γαλλόφωνη βιβλιογραφία, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης μέσα από τη συγκριτική μελέτη της ελληνικής με τη γαλλική-γαλλόφωνη εκπαιδευτική πραγματικότητα και, τέλος, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αναζήτησης πληροφοριών στο γαλλόφωνο διαδίκτυο και αξιολόγησης διαδικτυακών πόρων.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται με ασκήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ενδιάμεση πρόοδο και τελική εξέταση εξαμήνου.

Γερμανική Γλώσσα

Κωδικός Μαθήματος	-	Είδος Μαθήματος	ΞΓ
Διδάσκουσα	Βασιλική Παλασάκη	Εξάμηνο	3ο & 4ο
		Μονάδες ECTS	3 (το κάθε επίπεδο)

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα προσφέρεται σε τέσσερα επίπεδα με συνδιδασκαλία των τμημάτων Ειδικής Αγωγής, Προσχολικής Αγωγής, Δημοτικής Εκπαίδευσης και Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Σε όλα τα επίπεδα προάγονται μέσα από τη γερμανική βιβλιογραφία επιστημονικά θέματα όπως η εκπαιδευτική ψυχολογία, οι μαθησιακές δυσκολίες, η μεθοδολογία της διδασκαλίας και οι εκπαιδευτικές χρήσεις του Διαδικτύου, προκειμένου να εμπλουτίσουν τις επιστημονικές γνώσεις των φοιτητών και να τους βοηθήσουν στη μελλοντική επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Μέσα στην τάξη γίνεται πρακτική άσκηση και εφαρμογή των γλωσσικών δεξιοτήτων. Γίνεται ανάγνωση κειμένων, τα οποία βασίζονται στο επιστημονικό αντικείμενο μελέτης των φοιτητών, ανάλυση, ερμηνεία και μετάφραση (όπου αυτό θεωρηθεί αναγκαίο) και διδάσκεται ειδική ορολογία κυρίως μέσω των κειμένων αυτών. Εξάσκηση ακουστικής και οπτικο-ακουστικής με cds, DVDs (ανάλογα με τη θεματολογία). Ασκήσεις γραφής (διάλογοι – παράγραφοι - μεγαλύτερα κείμενα - παρουσιάσεις). Άσκηση δομής και γραμματικής της γλώσσας από διάφορες πηγές (ή αυτοσχέδιες ασκήσεις). Εξάσκηση στον προφορικό λόγο. Κάποιες φορές οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε ελεύθερο ή επιστημονικά εξειδικευμένο θέμα συζήτησης, ώστε να εκφράσουν τις απόψεις τους, ανταλλάσσοντας έτσι ιδέες και επιχειρήματα γύρω από αυτό. Άλλοτε, μία προφορική άσκηση μπορεί να περιέχει την ανακεφαλαίωση ή περίληψη των όσων θεμάτων/ προτάσεων έχουν μελετηθεί σε ένα ή δύο μαθήματα. Με όλη την επιλογή της ύλης, γίνεται μία προσπάθεια να γίνει περισσότερο αντιληπτή η νοοτροπία και ο ‘τρόπος σκέψης’ της Γερμανικής, καθώς και των πολιτισμικών στοιχείων που διέπουν την ίδια τη γλώσσα όπως εκφράζεται στα διάφορα κείμενα μελέτης.

Αξιολόγηση

Συμμετοχή σε ασκήσεις/ τεστ/ παρουσιάσεις στα μαθήματα. Τελικές γραπτές εξετάσεις εξαμήνου.

Ιταλική Γλώσσα

Κωδικός Μαθήματος	-	Είδος Μαθήματος	ΞΓ
Διδάσκουσα	Ελισάβετ Ευδωρίδου	Εξάμηνο	3ο & 4ο
		Μονάδες ECTS	3 (το κάθε επίπεδο)

Περιγραφή του μαθήματος

Η διδασκαλία της Ιταλικής Γλώσσας ξεκινάει από επίπεδο αρχαρίων, κατά το οποίο καλύπτεται η δομή της γλώσσας μέσα από τη βασική γραμματική και τα πρώτα λεξιλόγια. Στο δεύτερο επίπεδο ολοκληρώνεται η διδασκαλία της βασικής δομής της γλώσσας και διδάσκονται κείμενα της αντίστοιχης του τμήματος ορολογίας.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να είναι σε θέση οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- Κατανοούν ιταλικά απλά κείμενα ειδικότητας.
- Εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους και τις εκφραστικές δομές που συνδέονται με κείμενα σχετικά με την ειδικότητά τους.
- Συνθέτουν δικά τους κείμενα ή επαναδιατυπώνοντας με δικά τους λόγια ένα κείμενο ή και συνδέοντας δύο ή περισσότερα κείμενα μαζί με δικές τους εκφραστικές δομές.
- Εμπεδώσουν τις βασικές μορφοσυντακτικές δομές της Ιταλικής γλώσσας και να γνωρίσουν άλλες περισσότερο σύνθετες.
- Συγκρίνουν και αξιολογούν κριτικά τις απόψεις διαφορετικών συγγραφέων.
- Εξοικειωθούν με το γραπτό και προφορικό λόγο της ειδικότητάς τους.
- Αποκτήσουν δεξιότητες ανάπτυξης του Ιταλικού λόγου στο τομέα της επιστήμης τους.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος βασίζεται σε γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, ενώ – κατά τη διάρκεια του εξαμήνου– ενδέχεται να κριθεί απαραίτητη η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών με «ενδιάμεση εξέταση-πρόοδο». Υπάρχει ωστόσο η δυνατότητα εκπόνησης γραπτής προαιρετικής εργασίας για βελτίωση βαθμού. Πέραν των ανωτέρω, εκτιμάται η ικανότητα των φοιτητών που συμμετέχουν σε κάθε συνάντηση να συνθέσουν κείμενο της ειδικότητάς τους, γεγονός που αποδεικνύεται ότι αυξάνει και το ενδιαφέρον τους.

E. Πτυχιακή Εργασία

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπορούν να αναλάβουν προαιρετικά την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, κατά το 6^ο ή το 7^ο εξάμηνο των σπουδών τους. Η πτυχιακή εργασία είναι ατομική, πρέπει να είναι ως ένα βαθμό πρωτότυπη και μπορεί να αποτυπώνει είτε εμπειρική έρευνα είτε έρευνα βιβλιογραφικής επισκόπησης. Οι φοιτητές/τριες που ενδιαφέρονται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία μπορούν να ενημερώνονται για τα ερευνητικά ενδιαφέροντα κάθε διδάσκοντα/ουσας από τον οδηγό Σπουδών και από τον ιστοχώρο του Τμήματος.

Σκοπός

Η ανάληψη πτυχιακών εργασιών αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την πρόσβαση στην επιστημονική γνώση μέσω μιας συστηματοποιημένης, ερευνητικής διαδικασίας. Η διαδικασία τους παρέχει τη δυνατότητα να εστιάσουν, αλλά και να εμβαθύνουν σε θέματα που τους ενδιαφέρουν, μέσα από έναν ενεργητικό ρόλο, που συμβάλλει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητάς τους. Μέσω της εκπόνησης μιας πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές/τριες αποκτούν μια πολύτιμη εμπειρία, την οποία μπορούν να αξιοποιήσουν τόσο κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, όσο και κατά τη μετέπειτα επαγγελματική τους πρακτική. Η εμπειρία αυτή τους παρέχει τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να μπορούν να αναζητούν και να μελετούν επιστημονική βιβλιογραφία γύρω από την εκπαιδευτική πράξη. Κυρίως όμως τους παρέχει τα εφόδια ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στον ρόλο του «ερευνητή» που αναπόφευκτα αναλαμβάνουν, καθώς καλούνται διαρκώς να προβληματίζονται γύρω από θέματα που προκύπτουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης τους με τα παιδιά. Επιπροσθέτως, η πτυχιακή εργασία συνιστά ένα ιδιαίτερα σημαντικό προσόν για τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Επιβλέποντες/-ουσες

Ως πρώτοι επιβλέποντες/-ουσες για την παρακολούθηση μιας πτυχιακής εργασίας αναλαμβάνουν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος· εναλλακτικά, πρώτος επιβλέπων/-ουσα μπορεί να αναλάβει μέλος Δ.Ε.Π. από τα άλλα δυο Παιδαγωγικά Τμήματα (ΠΤΔΕ. ΠΤΕΑ), εφόσον ο δεύτερος/-η επιβλέπωντας/-ουσα ανήκει στο Τμήμα.

Τα στάδια εκπόνησης της πτυχιακής και την αξιολόγησή της παρακολουθεί ένας ακόμη διδάσκων ή μια διδάσκουσα του τμήματος (μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Δ.Ι.Π.) ή διδάσκων/ουσα άλλου Τμήματος του οικείου Πανεπιστημίου με ειδικότητα στο αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας.

Σε περίπτωση που προκύψουν σοβαρές δυσκολίες στη συνεργασία επιβλέποντος/ουσας και φοιτητή/τριας το θέμα παραπέμπεται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Ανάληψη θέματος

Το θέμα της πτυχιακής εργασίας ορίζεται μετά από συνεννόηση μεταξύ του/της φοιτητή/τριας και του επιβλέποντα/ουσας.

Διδακτικές μονάδες

Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με 2 μαθήματα επιλογής του 7^{ου} εξαμήνου ή 8^{ου} εξαμήνου σπουδών, ήτοι με 10 μονάδες ECTS. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια δεν ολοκληρώσει την εργασία του μέσα στο προβλεπόμενο διάστημα ή επιθυμεί να μην την ολοκληρώσει για αιτιολογημένους λόγους, μπορεί να επιλέξει 2 άλλα μαθήματα που να αντιστοιχούν σε 10 μονάδες ECTS συνολικά. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί παράταση για την ολοκλήρωση της πτυχιακής, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας

Η τελική μορφή της πτυχιακής εργασίας παραδίδεται στη Γραμματεία του Τμήματος σε 3 αντίτυπα, δύο για τους επιβλέποντες και ένα για τη Γραμματεία, το οποίο μετά τη βαθμολόγηση της εργασίας κατατίθεται και είναι διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Η εργασία βαθμολογείται (κλίμακα 1-10 με βάση το 5) από τον/την επιβλέποντα/ουσα και τον/την συνεπιβλέποντα/ουσα. Οι πτυχιακές εργασίες αξιολογούνται κατά τις εξεταστικές περιόδους, εφόσον κατατεθούν εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Μορφή και έκταση της εργασίας

Η εργασία παραδίδεται εκτυπωμένη και δεμένη. Επίσης, το σύνολο της πτυχιακής παραδίδεται και σε ψηφιακό αρχείο. Στην περίπτωση που συνοδεύεται από Παράρτημα, το μέγεθός του δεν συνυπολογίζεται στην έκταση της εργασίας που δεν μπορεί να ξεπερνά τις 15.000 λέξεις.

Διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας

Οι φοιτητές/τριες που επιθυμούν να αναλάβουν την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας θα πρέπει αρχικά να ενημερωθούν για τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των διδασκόντων/ουσών του Τμήματος και να συνεννοηθούν με τους/τις διδάσκοντες/ουσες με τους/τις οποίους/ες ενδιαφέρονται να συνεργαστούν. Στη συνέχεια, θα πρέπει να δηλώσουν στη Γραμματεία τον τίτλο (θέμα) και τους/τις επιβλέποντες/ουσες της πτυχιακής τους στην αρχή του εξαμήνου κατά το οποίο επιθυμούν να ξεκινήσουν την εκπόνηση της εργασίας τους. Τα ονόματα του/της επιβλέποντα/ουσας καθώς και το θέμα της εργασίας ανακοινώνονται στη Γενική Συνέλευση, όπου και εγκρίνονται, ενώ οι εργασίες αξιολογούνται στην εξεταστική του Ιανουαρίου, του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου ανάλογα με το πότε κατατίθενται.

Σύσταση: Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που σχεδιάζουν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία καλό θα ήταν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα «Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας», «Στατιστική και εκπαιδευτικές εφαρμογές» και «Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας».

Χρήσιμες ημερομηνίες

Ανάληψη πτυχιακής εργασίας κατά το 6^ο εξάμηνο σπουδών:

31 Μαρτίου: προθεσμία δήλωσης θέματος, επιβλέποντα/ουσας και συνεπιβλέποντα/ουσας στη Γραμματεία του Τμήματος

Απρίλιος: επικύρωση θέματος από τη Συνέλευση του Τμήματος

Ανάληψη πτυχιακής εργασίας κατά το 7^ο εξάμηνο σπουδών:

31 Οκτωβρίου: προθεσμία δήλωσης θέματος, επιβλέποντα/ουσας και συνεπιβλέποντα/ουσας στη Γραμματεία του Τμήματος

Νοέμβριος: επικύρωση θέματος από τη Συνέλευση του Τμήματος

Διευκρίνιση: Στο 6ο εξάμηνο δεν δηλώνεται η πτυχιακή στο σύστημα, αλλά γίνεται έρευνα ώστε να βρεθούν οι επιβλέποντες και το θέμα. Κατόπιν, συμπληρώνεται η *φόρμα δήλωσης πτυχιακής εργασίας* και υποβάλλεται στη Γραμματεία υπογεγραμμένη από τους επιβλέποντες. Η ίδια διαδικασία μπορεί να πραγματοποιηθεί το 7^ο εξάμηνο, όταν πια *δηλώνεται στο σύστημα μαζί με τα υπόλοιπα μαθήματα*. Όσοι φοιτητές/τριες δήλωσαν πτυχιακή εργασία στο 7ο εξάμηνο πρέπει να την ξαναδηλώσουν ηλεκτρονικά και στο 8ο. Σε περίπτωση που κάποιος δεν ολοκληρώσει τον Ιούνιο ή τον Σεπτέμβριο την πτυχιακή του, θα πρέπει να την ξαναδηλώσει και στο 9ο εξάμηνο κ.λπ.

Αξιολόγηση πτυχιακής εργασίας: οι πτυχιακές εργασίες κατατίθενται μέχρι τη λήξη και της δεύτερης εβδομάδας των εξετάσεων.

5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Βασικές ρυθμίσεις

Σύμφωνα με τις διατάξεις των: Ν. 1268/82 αρθ. 24, 25, Ν. 2083/92 αρθ. 9, Ν. 2188/94, αρθ. 1 ισχύουν τα παρακάτω:

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου.
2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό και εαρινό).
3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία, καθώς και τον απαραίτητο αριθμό εβδομάδων για εξετάσεις. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Η διάρκεια των εξετάσεων είναι τρεις (3) εβδομάδες.
4. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου λήγουν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις ο/η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου, ρυθμίζει την έναρξη και τη λήξη των δύο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των απαιτούμενων μαθημάτων.
5. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα εξάμηνο είναι λιγότερος από 13, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε.
6. Αρμόδια για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών επικαιροποιείται κάθε Απρίλιο από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος με τη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος.
7. Το ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των μαθημάτων επιλογής και των σεμιναρίων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.
8. Ο/Η φοιτητής/τρια στην αρχή κάθε εξαμήνου υποβάλλει ηλεκτρονικά τη δήλωση επιλογής μαθημάτων στη γραμματεία του Τμήματος, σε ημερομηνία που ορίζεται εγκαίρως από τη Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνεται από τη Γραμματεία.

9. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί, επίσης, σε έναν αριθμό μονάδων ECTS, όπως φαίνεται στον πίνακα 2, σ. 24. Στο Πρόγραμμα Σπουδών συμπεριλαμβάνεται και ο ελάχιστος αριθμός μονάδων ECTS που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.
10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο/η φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος να το επαναλάβει το επόμενο ακαδημαϊκό έτος
11. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο/η φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα, ή να το αντικαταστήσει με άλλο μάθημα επιλογής.
12. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να παρακολουθούν σε κάθε εξάμηνο όσα και όποια από τα προσφερόμενα μαθήματα επιθυμούν. Η παρακολούθηση μαθημάτων στα Α.Ε.Ι. είναι ελεύθερη, εφόσον δεν προβλέπεται ειδική ρύθμιση από το μάθημα. Στην περίπτωση που υπάρχει ειδική ρύθμιση, είναι στη διακριτική ευχέρεια του/της διδάσκοντα/ διδάσκουσας να την επιτρέψει.
13. Ο μέγιστος αριθμός μαθημάτων τα οποία μπορεί να παρακολουθήσει και στα οποία μπορεί να εξεταστεί ένας/μία φοιτητής/τρια καθορίζεται ως $N+3$, όπου N ο προβλεπόμενος κατά το Πρόγραμμα Σπουδών αριθμός μαθημάτων (υποχρεωτικών και επιλογής) στο αντίστοιχο εξάμηνο και 3 μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων, τα οποία οφείλει ο/η φοιτητής/τρια.
14. Ο/Η φοιτητής/τρια δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο του εαρινού εξαμήνου. Κατά την περίοδο του Ιανουαρίου, πλην των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, εξετάζονται και τα μαθήματα προηγούμενων εαρινών εξαμήνων για όσους φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει 8 εξάμηνα Σπουδών, αλλά οφείλουν ακόμη μαθήματα για τη λήψη του πτυχίου τους. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η οποίος/α υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του/της γραπτές ή/ και προφορικές εξετάσεις ή/και να στηριχθεί σε εργασίες. Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να εξετάζονται σε μαθήματα, τα οποία δεν έχουν δηλώσει.
15. Εάν κάποιος/α φοιτητής/ήτρια αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Συγκεκριμένα, ύστερα από αίτηση του/ης φοιτητή/ήτριας, με απόφαση του/ης κοσμήτορα εξετάζεται από τριμελή επιτροπή στην οποία συμμετέχουν καθηγητές της σχολής με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο. Τα μέλη της επιτροπής ορίζονται από τον/ην κοσμήτορα της σχολής από την οποία εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/η της εξέτασης διδασκων/ουσα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο/η φοιτητής/ήτρια συνεχίζει ή όχι τις σπουδές του/ης σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα (Ν.4009-2011, άρθρο 34, παράγρ.10).
16. Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές και παίρνει πτυχίο, όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό ECTS. Ο τρόπος

υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, και Θρησκευμάτων (ισχύουν: το άρθρο 4§3 του Ν. 1674/86 και η Υ. Α. Β3/2166/17/6/87, όπως συμπληρώθηκε ή τροποποιήθηκε με την μεταγενέστερη Υ. Α. Β3/ 245/7.11.88). (ισχύουν: το άρθρο 4 §3 του Ν. 1674/86 και η Υ.Α. Β3/2166/17/6/87, όπως συμπληρώθηκε ή τροποποιήθηκε με τη μεταγενέστερη Υ.Α. Β3/ 245/7.11.88).

17. Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών ενός τμήματος προσαυξανόμενου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι προβλεπόμενες πάσης φύσεως παροχές προς τους/τις φοιτητές/τριες, όπως ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.α.

2. Προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου

1. Παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε 18 υποχρεωτικά μαθήματα, που αντιστοιχούν σε 108 ECTS
2. Παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε 20 μαθήματα επιλογής, που αντιστοιχούν σε 100 ECTS
3. Παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση ενός σεμιναρίου, που αντιστοιχεί σε 5 ECTS
4. Παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση ενός σεμιναρίου και συμμετοχή και επιτυχής εξέταση στην Πρακτική Άσκηση, που αντιστοιχούν σε 15 ECTS
5. Παρακολούθηση 4 υποχρεωτικών εξαμηνιαίων μαθημάτων ξένης γλώσσας που αντιστοιχούν σε 12 ECTS

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες για τη λήψη πτυχίου είναι υποχρεωτικό να έχουν συγκεντρώσει 240 μονάδες ECTS. Ο αριθμός μονάδων ECTS που αντιστοιχεί σε κάθε μάθημα φαίνεται στον πίνακα 2, σ. 24.

3. Παράρτημα διπλώματος (Diploma Supplement)

Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που προσαρτάται στον τίτλο σπουδών (πτυχίο). Είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φυσιογνωμία, το περιεχόμενο και τις ειδικές απαιτήσεις των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία. Το Παράρτημα Διπλώματος δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση

τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που παρέχουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς δε γίνονται σε αυτό αξιολογικές κρίσεις. Ωστόσο, παρέχει διαφάνεια και διευκολύνει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των προσόντων, καθώς αναγράφονται σε αυτό όλες οι πρόσθετες δραστηριότητες του/της πτυχιούχου, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της, όπως παρακολούθηση σεμιναρίων, εθελοντική εργασία.

Υπάρχει δυνατότητα δήλωσης δύο μαθημάτων, ένα στο τρίτο ακαδημαϊκό έτος και ένα στο τέταρτο ακαδημαϊκό έτος, *επιπλέον των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του Πτυχίου*, για όσους/ες έχουν ειδικό ενδιαφέρον για ένα γνωστικό αντικείμενο. Ο βαθμός των μαθημάτων αυτών *δεν θα συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό του Πτυχίου*. Η διαδικασία δήλωσής τους είναι η εξής: αφού υπάρξει συνεννόηση με τον διδάσκοντα του μαθήματος και εξασφαλιστεί η συναίνεσή του, ο φοιτητής/ρια θα ζητάει από τη γραμματεία να τον/την εγγράψει στο συγκεκριμένο μάθημα, δηλώνοντας παράλληλα γραπτώς ότι το μάθημα αυτό δεν θα συμπεριλαμβάνεται στον αριθμό των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του Πτυχίου του/της

Φοιτητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Σύμφωνα με τη διεθνή και ευρωπαϊκή νομοθεσία, η πρόσβαση στην εκπαίδευση αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα για όλους και στόχος τής κάθε πολιτείας είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που διευκολύνουν τόσο την πρόσβαση όσο και την ευρύτερη συμμετοχή. Συγκεκριμένα, στην ελληνική νομοθεσία αναφέρεται ότι: «Η πολιτεία δεσμεύεται [...] για την παροχή δωρεάν δημόσιας ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στους ανάπηρους όλων των ηλικιών και για όλα τα στάδια και τις εκπαιδευτικές βαθμίδες» (νόμος 3699/2008). Οι απόψεις των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος συνάδουν με εκείνες της δημιουργίας ενός «Σχολείου για Όλους» (Διακήρυξη Σαλαμάνκας 1994) και κατ' επέκταση με τη δημιουργία ενός Πανεπιστημίου, όπου η διαφορετικότητα δεν προκαλεί εμπόδιο, αλλά αντίθετα αποτελεί το έναυσμα για τη δημιουργία ενός Πανεπιστημίου ίσου για φοιτητές που ξεκινούν από άνισες αφετηρίες. Η Συνέλευση του Τμήματος, καθοδηγούμενη από τον σύγχρονο προσανατολισμό της πρόσβασης και της εκπαίδευσης για όλους και την αποφυγή πρακτικών διαχωρισμού, καλωσορίζει την εισαγωγή όσων επιθυμούν να εγγραφούν στο Τμήμα ανεξάρτητα από το είδος της αναπηρίας τους. Η Συνέλευση του Τμήματος αποδέχεται την επιθυμία ενός ατόμου με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να ασκήσει το δικαίωμά του στην εκπαίδευση, χωρίς απαραίτητα να αποβλέπει σε σχετική με τις σπουδές του επαγγελματική αποκατάσταση, όταν αυτή για πρακτικούς λόγους καθίσταται αδύνατη (Γ.Σ. 2η/21-10-2009).

Εκπαιδευτική υποστήριξη

Στο Τμήμα λειτουργεί επιτροπή εκπαιδευτικής υποστήριξης των φοιτητών/τριών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η οποία αποτελείται από τρία μέλη Δ.Ε.Π. και έναν/μια φοιτητή/τρια. Βασικό έργο της επιτροπής είναι η αναβάθμιση της ποιότητας εκπαίδευσης των συγκεκριμένων φοιτητών/τριων. Η επιτροπή έρχεται σε επαφή με τους/τις φοιτητές/τριες, πριν από την εγγραφή τους στο Τμήμα και συζητά τις ενδεχόμενες προοπτικές και δυσκολίες της φοίτησης και της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Αν επιλέξουν να συνεχίσουν τη φοίτησή τους στο Τμήμα, ένα από τα μέλη Δ.Ε.Π. της επιτροπής ορίζεται ως «σύμβουλος καθηγητής» και τους υποστηρίζει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Το Τμήμα συνεργάζεται με τη ΔΟΜΗ της ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η οποία παρέχει υποστήριξη, με στόχο τη φυσική και εκπαιδευτική πρόσβαση των φοιτητών/τριών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην εκπαιδευτική και κοινωνική ζωή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οι φοιτητές/τριες με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καλούνται, αν το επιθυμούν, να εγγραφούν στην ΠΡΟΣΒΑΣΗ, προκειμένου να λάβουν εκπαιδευτική υποστήριξη από εθελοντές συμφοιτητές/τριες τους. Επίσης, όσοι/ες φοιτητές/τριες επιθυμούν μπορούν να εργαστούν εθελοντικά στην ΠΡΟΣΒΑΣΗ, προκειμένου να υποστηρίξουν με τη βοήθεια του επιστημονικού προσωπικού της ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ έναν/μια συμφοιτητή/τρια τους που χρειάζεται βοήθεια στην εκπαιδευτική και κοινωνική πρόσβαση στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Η εθελοντική εργασία αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος που συνοδεύει το πτυχίο κάθε φοιτητή/τριας. Όσοι/ες φοιτητές/τριες επιθυμούν να προσφέρουν εθελοντική εργασία στο πρόγραμμα υποστήριξης της ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ παρακαλούνται να επικοινωνούν στην έναρξη κάθε εαρινού ή χειμερινού εξαμήνου με τον κ. Κώστα Μάγο στο e-mail magos@uth.gr. Για περισσότερες πληροφορίες για τη ΔΟΜΗ της ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ: <http://prosvasi.uth.gr/>